

පෙරදිග සංඝීනය

අතිරේක කියවීම් පොත

10 වන ගේත්‍රිය

(2015 වර්ෂයේ සිට ක්‍රියාත්මක වේ.)

සෞන්දර්ය දෙපාර්තමේන්තුව
ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය
ශ්‍රී ලංකාව

වෙබ් අඩවිය : www.nie.lk

විද්‍යාත් තැපෑල : info@nie.lk

පෙරදිග සංඝීනය

10වන ගුණිය

අතිරේක කියවේම පොත

ප්‍රථම මුද්‍රණය 2015

© ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය

ISBN

සෞන්දර්ය දෙපාර්තමේන්තුව
හාංසා, මානව කාස්තු හා සමාජවිද්‍යා පියිය
ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය
ශ්‍රී ලංකාව

වෙබ් අඩවිය : www.nie.lk
විද්‍යුත් තැපෑල : info@nie.lk

මුද්‍රණය : මුද්‍රණාලය
ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය

අධ්‍යාපනයේ ගුණාත්මක සංවර්ධනය සඳහා ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය විසින් කාලෝචිත ව විවිධ ක්‍රියාමාර්ග අනුගමනය කරනු ලබන අතර ඒ ඒ විෂයයන්ට අදාළ ව අතිරේක කියවීම් පොත් සම්පාදනය එහි එක් ප්‍රතිඵ්‍යුතුකි.

ල් අනුව 6 සිට 13 ශේෂී විෂය නිරද්‍යු හා ගුරු මාර්ගෝපදේශ පන්ති කාමරය තුළ සාර්ථක ව ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය විසින් අතිරේක කියවීම් පොත් සම්පාදනය කර ඇත.

අතිරේක කියවීම් පොත් මගින් විෂය නිරද්‍යු ගැනීමෙන් අදාළ උද්ධාන්ත ගුරු ශිෂ්‍ය දෙපාර්ශ්වය වෙත සැපයීමෙන් අදාළ විෂය ධාරාව පහසුවෙන් අධ්‍යාපනය කිරීමට පහසුකම් සැලෙසෙනු ඇති බව අපගේ විශ්වාසය යි.

මෙම අතිරේක කියවීම් පොත් පරිභිෂ්‍යනය කොට ඉගෙනුම් - ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය සාර්ථක කර ගන්නා ලෙස ගුරු හවතුන්ගෙන් ද, සිසු දරු දුරියන්ගෙන් ද ඉල්ලා සිටිමි.

මෙම අතිරේක කියවීම් පොත් ඔබ අතට පත් කිරීම සඳහා ගාස්ත්‍රීය දායකත්වය සැපසු ආයතනික කාර්ය මණ්ඩලය සහ බාහිර විද්‍යාත්මක වෙත මාගේ කෘතායිතාව හිමි වේ.

ආචාර්ය ජයන්ති ගුණෝස්කර
අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්
ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය

නියෝග අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්ගේ පණිවිධිය

ඉගෙනුම නිරතුරුව ඇගැසීම සමග සම්බන්ධ කළ හැක. ඉහළ ඇගැසීම සාධනයක් සඳහා අත්දුකීම පුළුල් විය යුතු ය. විහිද තිය පුළුල් පරාසයක් සහිත ඉහළ ඇගැසීමක හිමිකම සැමට ම උපරිම සතුවක් උරුම කරයි. ඒ සඳහා සේවනයට අදාළ පුද්ගල, ස්ථාන, වස්තු, සිද්ධි බහුලවීම අවශ්‍ය ය.

එසේ ඉගෙනුම අත්දුකීම පුළුල් කිරීම සඳහා අතිරේක සම්පත් පොත් සකස් කිරීමට හැකිවීම ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනයට සතුවකි. ඒ සඳහා කැපවී කියා කළ සැමට අපගේ ස්තූතිය පිරිනැමේ.

යිෂා ප්‍රජාව විසින් මෙම අතිරේක සම්පත් පොත පරිහරණය කරමින් එමගින් ඉදිරිපත් කරන වෙනත් දැනුම් මූලයන් ද සම්ප කර ගතහොත් ඉහළ සාධනයක් වෙත ලැබුවීමට හැකිවීම නිසැක ය. එබැවින් යිෂා, ගුරු දෙගුරු, සැමගේ අවධානය යොමු විය යුතු ය. මෙම අතිරේක සම්පත් පොත් තවදුරටත් සංවර්ධනය කිරීමට උක්ත සැමගේ අවධානය යොමුවීම ද අප විසින් අපේක්ෂා කෙරේ. අදාළ යම් කරුණක් වෙතොත් අප දැනුම්වත් කරන ලෙස ඉල්ලා සිටින අතර දැයේ දු දරුවන්ගේ ඉගෙනුම පරාසයන් පුළුල් වෙමින් අහිමානවත් දෙක් ගොඩනැගේවා' සි ප්‍රාර්ථනා කරමි.

ආචාර්ය පූජ්‍ය මාමුල්ගොඩ සුමනරතන හිමි

නියෝග අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්

භාෂා මානව ගාස්තු හා සමාජ විද්‍යා පියාය

ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය

හැදින්වීම

ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය දේශයේ සමස්ත දරු කැල වෙනුවෙන් පාසල් පද්ධතිය වෙත 2015 සිට නිරදේශ කරන ලද නව විෂයමාලා ප්‍රතිසංස්කරණයෙහි දෙවන පියවර 2016 හි ක්‍රියාවට නැතුවේ. ඒ අනුව මෙම වසරේ 7 සහ 11 ග්‍රෑන් සඳහා වූ නව විෂය නිරදේශයන් නව්‍යකරණයන් සහිත ව හඳුන්වා දෙමින්, එහි ක්‍රියාත්මක භූමිකාව රගන ගුරුවරයාට නිසි මගපෙන්වීම් ලබා දීම පිණිස මෙම ගුරු මාර්ගෝද්‍යෙය සකස් කොට ඇත.

විෂයමාලා ප්‍රතිපත්තිය අනුව වසර 8කට වරක් එලුමෙන මෙම ප්‍රතිසංස්කරණ ක්‍රියාවලිය ජාතික අධ්‍යාපනික අරමුණු සාක්ෂාත් කර ගැනීමෙහි ලා පාසල් පද්ධතියට ඒ ඒ විෂයයන් සඳහා නව ඉගෙනුම්/ඉගෙන්වීම් ක්‍රම ඩිල්ප, සංකල්ප හඳුන්වා දෙනු ලබන අතර, සෞන්දර්ය විෂයයන්හි මෙතෙක් නිරදේශිත ගී, කට්, කට්, කට්, සංස්කෘතිකමය කරුණු, තේමා, සම්පූද්‍යන්හි විවිධත්ව, ඇ සැම කාලීන අවශ්‍යතා මත නව දේශීය දර්ශනයට අනුකූල ව අනාගතයට ගැලපෙන පරිදි ඉදිරිපත් කර ඇත.

අප විසින් විෂයමාලා සැලසුම්කරණයේදී පළමුමෙකාට ම හඳුනා ගන්නා ලද 6-13 දක්වා පුළුල් වූ විෂය සන්ධාරය (Curriculum Grid) නිපුණතා හා නිපුණතා මට්ටම් ලෙස දරුවාගේ වර්ධන හා වින්තන අවධීන්ට අනුව ක්‍රමිකව පෙළගස්වා ඇත. ඒ අනුව 6 හා 10 ග්‍රෑන් සඳහා නිරදේශිත විෂය කරුණු සමග අවශ්‍යෝගීතිය සබඳතාවක් මෙන් ම ක්‍රමික වර්ධනයක් සිදු වන පරිදි 7 සහ 11 ග්‍රෑන් විෂය නිරදේශ සැලසුම් කොට රට අනුකූල ව මෙම ගුරු මාර්ගෝපදේශය රවනා කොට ඇත.

මෙම ගුරු මාර්ගෝපදේශය හරහා විෂය නිරදේශ තුළ නාමිකව දක්වා ඇති විෂය කරුණුවල සිමා නිර්ණයන් නිවැරදිව තොරා බෙරා ගැනීමට, දරුවා තුළ සංකල්ප සාධනයෙහි ලා විෂය කරුණු ඉදිරිපත් කිරීමේ අනුපිළිවෙළ හඳුනා ගැනීමට, පාඨම දරුවාට පිළිගැන්වීමෙන් ලා යෝජිත සුවිශේෂ ක්‍රම ඩිල්ප හඳුනා ගැනීමට යන ගක්ෂතා ප්‍රමාණාත්මක ව ගුරු ඔබ වෙත ලැබෙනු ඇත.

අප විෂයමාලා කම්ටුව විසින් රචිත මෙම පොත පරිහරණය කරමින් ඔබ විෂයය කරුණුවල අවශ්‍ය මූලික දැනුම අත්පත් කර ගත්ත ද, යෝජිත විෂය කරුණුවල සමාජ හාවතාව පිළිබඳ ඔබගේ අවධීමත් හාවය වැදගත් ය. ඒ සඳහා විෂය හේදයකින් තොර ව සංගීත කානිවලට සවන්දීම, නරතන, නාට්‍ය ප්‍රසංග හා විතුපට නැරඹීම, විතු පුදරුණ නැරඹීම ආදිය ඉතා හොඳ ප්‍රබෝධමත් බවක් හා පෙළඳවීමක් ඔබ තුළ ජනිත කරනු ඇත.

ඒ අනුව ගුරු මාර්ගෝපදේශය ද, උදාව් අත්පොත ද ඒවායේ ඇතුළත් පණිවිඛ, හැදින්වීම් ඇතුළු සියල්ල සහිත ව පූර්ණ වගයෙන් ම කියවන්න. ඉන් ගුරුවරයකු ලෙස ඔබ සතු විය යුතු අත්‍යවශ්‍ය ගුණයක් වූ “කියවීමේ පුරුද්ද” ඔබට ලැබේ ගන්නට හැකි වනු ඇත.

මෙ සියලු ව්‍යායාමයන්හි, කර්තාවයන්හි අග්‍ර එලය අපගේ ගුරු පරපුර වෙත ලබා දෙන්නට මඟි ගුරු භූමිකාව ගක්තිමත් වේවා! යන්න මාගේ ඒකායන පැතුමයි.

ගාස්තුපති සුදන් සමරසිංහ

නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් (වැ/ඥ)

හාජා මානව ගාස්තු හා සමාජ විද්‍යා පියාය

අධ්‍යක්ෂ (සෞන්දර්ය අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව)

ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය

විෂයමාලා කම්මුව

උපදේශකත්වය හා අනුමැතිය

ගාස්ත්‍රීය කටයුතු මණ්ඩලය,
ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය

විෂය සම්බන්ධිකරණය

ජාතික පතිරෙණගේ ජේත්ස්ය ක්‍රේකාවාරය,
සෞන්දර්ය අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව

බාහිර සම්පත් දායකත්වය

ච්‍ර. වි. ජී. විතානගේ

අතිරේක කලාප අධ්‍යාපන අධ්‍යක්ෂ, (විග්‍රාමික),
කලාප අධ්‍යාපන කාර්යාලය, රත්නපුර.

කිපිල මැද්දෙගොඩ

මධ්‍යස්ථානාධිපති,

ගාන්තා රමණී ඩයස්

සම්පත් මධ්‍යස්ථානය, මොගොඩ
ගුරු උපදේශක, (විග්‍රාමික), ක.අ. කාර්යාලය, ගම්පහ

කේ. කේ. එස්. ජයවිතුම

සහකාර අධ්‍යාපන අධ්‍යක්ෂ (විග්‍රාමික),

ආර්. ඩී. පෙරේරා

කලාප අධ්‍යාපන කාර්යාලය, පිළියන්දල.

රී. එ. ප්‍රේමසිරි

ගුරු උපදේශක, කලාප අධ්‍යාපන කාර්යාලය, මහනුවර.

රංජිත් ප්‍රියන්ත සිල්වා

ගුරු සේවය,

කිපිල විරසිංහ

ගුරු උපදේශක, කලාප අධ්‍යාපන කාර්යාලය, කැගල්ල.

අභ්‍යන්තර සම්පත් දායකත්වය

අධ්‍යක්ෂ, සෞන්දර්ය අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව.

සුද්‍ය සමරසිංහ

ජාතික පතිරෙණගේ

සෞන්දර්ය අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව.

භාෂා සංස්කරණය

ජාතික පතිරෙණ ක්‍රේකාවාරය

ඇමරසිරි විකුමරත්න

භාෂා අධ්‍යාපනයනාංශය, අග්නිදිග විශ්වවිද්‍යාලය
මහලේ.

පරිගණක යතුරු ලියනය

ච්‍රිලිඩ්. එම්. ඩම්මිකා

ජයරාණී ගුණතිලක

එම්.ඒ.ඒම්. මෝනායක, කුමූක්ගැමේ ම.ම.වි.

පිටකවර නිර්මාණය

රැවීන්ද තේනුවර

විවිධ සභාය

ප්‍රේමරත්න පෙරේරා

අතිරේක කියවේම් පොත පරිභෑලනය සඳහා උපදෙස්

ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනයේ සෞන්දර්ය දෙපාර්තමේන්තුව මගින් 2015 වර්ෂයේ 6 වන ගේනීයේ ගුරු අත් පොත ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී අත්වැලක් ලෙස අතිරේක කියවේම් පොතක් ප්‍රථම වරට හඳුන්වා දී ඇත.

පාඨම් ඉගැන්වීමේ ක්‍රියාවලියට ආධාරකයක් වන අතර ම, සියුන්ට කියවා තම දැනුම පුළුල් කර ගැනීමට මෙම ග්‍රන්ථය මනා පිටිවහලක් වනු ඇත. ක්‍රියාකාරකම්වලින් හඳුන්වාදී ඇති විෂය කරුණු පිළිබඳ ව පුළුල් වගයෙන් මෙහි දී සාකච්ඡා කර ඇති අතර ඉදිරි පාඨම් සඳහා ද අත්වැලක් වන ලෙස විෂය කරුණු පෙළගස්වා ඇත. එබැවින් ගුරු අත්පොතෙහි සඳහන් සීමා තුළ පමණක් වාර් විභාග ප්‍රශ්න පත්‍ර සැකසීමේ දී අවධානය යොමු කරන ලෙස තව දුරටත් දැන්වා සිටිමි.

පටුන

	පිටුව
අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්ගේ පණිවිධිය	iii
නියෝජන අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්ගේ පණිවිධිය	iv
හැඳින්වීම	v
විෂයමාලා කම්පිටුව	vi
අතිරේක කියවේම් පොත පරිභෑෂිත සඳහා උපදෙස්	vii
 මෙහෙරලී රාගයේ රාග විස්තර, ස්වර අභ්‍යාස, සර්ගම්, මධ්‍යලය හිත යමන් රාගය	1 - 6 7 - 10
ස්වර ලිපි කියවේමේ ඕල්ප ක්‍රම	11 - 13
ස්වරලිපි බලා ස්වර පුවරුවෙන් වාදනය	14 - 16
මධ්‍යිය ගුණ වරුණ සඳහන් ගිත රස විදිමු තබාලාවේ ඉතිහාසය	17 - 20 21 - 25
මුල් පුගයේ ගුවන් විදුලි සරල ගි	26 - 30
මුල් පුගයේ ගුවන් විදුලි සරල ගි ස්වර පුවරුවෙන් වාදනය ගුම්පෝන් තැටි ගි	31 - 32 33 - 34
තපිරික්කාදා ගිත	35 - 37
සේ ගිවල ස්වභාවය හා සැලුලිහිණි සන්දේශයේ පදන්තු ගායනා	38
ගුත්තිලයේ පදන්තු ගායනා	39
ආසාතාත්ක හා අනාසාතාත්මක ගැමි ගි	40
ජන ගි වර්ගීතරණය හා විවිධ වර්ගයේ ජන ගි	41 - 43
චිලිවි. ඩී. මතුලොලුව	44
රෝහණ බැද්දගේ	45 - 46
ලයනල් රංවල	47
සී. දු එස්. කුලතිලක	48
පණ්ඩින් රව් ගංකර	49
ජග් දිත් සිං	50
පණ්ඩින් හරිප්‍රසාද් වෙළුරසියා	51 - 52
ඒ. අර්. රහමන්	53 - 54
උස්තාද් සකිරි පුමස්න්	55
නාද නිස්පත්තිය හා පුගමනය	56 - 62
ලතුරු ඉන්දිය විතුපට සංගීත නිර්මාණයේ රාගධාරී පසුබිම	63 - 64
E - Learning, E - Encyclopedia, E - Music	65 - 67
පරිසිංහා ඇසුරින් සංගීතය උකහාගැනීම හා වාදනය	68 - 71
අන්තර්ජාලය ඇසුරින් සංගීතය ඉගෙනගැනීම හා සෙවීම	72
ගි පද නිමවමු, තනු රටා මවමු	73
කවිය ගිතයක් වන අයුරු	74
ගිතවන් දෙබස්	75 - 77
නව නාට්‍ය ගි සඳහා නාච්‍රගම් ආභාසය ලැබීම	78 - 84
නව නාට්‍ය ගි	85
මනමේ නාට්‍යය	86
සිංහලාපු	87
කාලගෙෂ්ල	88

හෙරවී රාගයේ රාග විස්තර

උටය	හෙරවී
ආරෝහණ	- ස රි ග ම ප බ නි ස
අවරෝහණ	- ස නි බ ප ම ග රි ස
මුබංගය	- ම ග, ස රි ස, ද නි ස
ජාතිය	- සම්පූර්ණ - සම්පූර්ණ
වාදී	- මධ්‍යමය (ම)
සංවාදී	- ඡැවිජය (ස)
ගානසමය	- උදය කාලය (දිවා පුරුණ ප්‍රහර)

විශේෂ ලක්ෂණ - සරල මුළුර රාගයකි. සරවකාලීන රාගයක් සේ ගැනේ. ගුද්ධ රි, ග, බ, නි, සහ තීවු ම යන ස්වර විවාදී ස්වර ලෙස ද යොදා ගැනේ. මෙම රාගයේ ආරෝහණයේ දී නිසුගු මප- යනුවෙන් සාම්පූර්ණ දුර්වල කොට හා වර්ෂා කොට ගයති. අවරෝහණයේ දී 'සරිස' ස්වර සංගතියක්, (ග) මලිස, ස්වර සංගතියක් ආලාප අවසන් කිරීමේ දී නිරුතුරු ව යෙදේ. හෙරවී රාගයේ ස්වර මීන්ඩ් රහිත ව යෙදිය යුතු වේ. උදා : ස රි ස, ද, නිසරිස, සරි ගම, (ග) සරිස, නිසුගුමප, ගමග රි, ස, ගමපද ප, නි ධප, පධනිස, නිධප, මග, සරිස, දනිරිස, ගම, (ග) සරිස

ලක්ෂණ ගිත යනු - රාගයකට අයන් ස්වර සංගති සහ රාග ලක්ෂණ ඇතුළත් වන සේ, කිසියම් කාලයකට අනුව ප්‍රබන්ධ කරන ලද ගිතය මෙසේ හඳුන්වනු ලැබේ. පහත දැක්වෙනුයේ හෙරවී රාගයට අයන් සිංහල බසින් හා හින්දී බසින් රවිත ලක්ෂණ ගිත ය.

(1) හෙරවී රාගයේ ස්වර අභ්‍යාස

කාස්ත්‍රිය සංගිත විෂයය භදුරන ආඩුනිකයු මෙන් ම ප්‍රවීණයකු ව්‍යව ද ස්වර අභ්‍යාසවල ගායනය වාදනය ප්‍රහුණුවේ සහ සත්ත අභ්‍යාසයෙහි යෙදීම ඉතා වැදගත් වේ. රේ අමතර ව කිසියම් රාගයක් ප්‍රගණ කිරීමේ දී මුලික ව එම රාගයට අදාළ ආරෝහණ, ස්වර සංගති, රාග සංගති, පිළිබඳ අවබෝධය ලබාගත යුතු වේ.

ල් අනුව, 10 ග්‍රෑනීයට නිරද්‍යිත හෙරවී රාගයේ ස්වර අභ්‍යාස පහත ඉදිරිපත් කෙරේ. මේ ස්වර අභ්‍යාස මගින්, රාගයානය, ස්වරයානය, කටහඩ ප්‍රහුණුව, හස්ත සාධන ප්‍රහුණුව වර්ධනය වේ.

ස්වර අභ්‍යාස :-

- (1) ස රි ස,
- ස රි ග රි ස,
- ස රි ග ම ම රි ස,
- ස රි ග ම ප ම ග රි ස,
- ස රි ග ම ප බ ප ග රි ස
- ස රි ග ම ප බ නි ද ප ම ග රි ස,
- ස රි ග ම ප බ නි ස නි ද ප ම ග රි ස

- (2) නි ස රි ස, නි ස ග රි නි ස, නි ස ග ම ග රි නි ස,
- නි ස ග ම ප ම ග රි ස නි ස, නි ස ග ම ප ම ග රි නි ස,
- නි ස ග ම ප බ ප ම ග රි නි ස, නි ස ග ම ප බ නි ද ප ම ග රි ස රි නි ස,
- නි ස ග ම ප බ නි ස නි ද ප ම ග රි නි ස

(3) ත්‍රිසුගම, සුගමප, ගමපධ, මපධති, පධතිස්, බතිස්ට්, ඉග්ග්ස්ත්, ප්‍රිංස්ත්, ස්ස්තිඩ, තිතිඩප, ධධපම, මමගුරු, ගුගුරිස

(4) ත්‍රි ස ග ස ග ම ග ම ප ම ප ඔ ප ඔ ත්‍රි ඔ ත්‍රි ස ත්‍රි ස ත්‍රි ස - - -
ග ර් ස ර් ස ත්‍රි ස ත්‍රි ස ත්‍රි ස ත්‍රි ස ත්‍රි ස ත්‍රි ස - - -

(2) නෙහෙරවී රාගයේ සර්ගම්.

සර්ගම් හින්දුස්ථානී රාගධාරී සංගිතයේ භාවිත වන ගායන ගෙලියක් ලෙසට පිළිගැනේ. සැම රාගයකින් ම සර්ගම් ප්‍රබන්ධ කර ඇත. කිසියම් රාගයකට අදාළ වන සේ රාගයේ ස්වරුපය විදහා දැක්වෙන ස්වර සංගිතවලින් යුත් තාලයකට අනුගත වන සේ ස්වරවලින් පමණක් ප්‍රබන්ධ කරන ස්වර රචනය සර්ගම් ලෙස හැඳින්වේ. රාගය පිළිබඳ මූලික අවබෝධය, රාගයේ ස්වර වලනය විදහා දැක්වෙන මෙම සර්ගම් මතකයෙන් ගැසීමට, වැසීමට, ප්‍රහුණු වීම මගින් මධ්‍යලය ගිත, ගායනය වාදනය කිරීමේ හැකියාව වර්ධනය කරගත හැකි වේ. මේ මගින් තානාලංකාර ගායනය/වාදනය හැකියාව මෙන්ම රාගයට අදාළ ස්වර වේගයෙන් ප්‍රායෝගිකව ඉදිරිපත් කිරීමටද හැකිවනු ඇත.

නෙහෙරවී රාගය සර්ගම් හිතය තාලය- ත්‍රිතාලය

0	ස බ ප බ	3	ම ප ග ම	X	ත්‍රි බ - ස	2	- බ ග ග ම
ග	ර ප -	ඇ	ත්‍රි ප ග බ	ත්‍රි ස ම ම	ග	ග ග ප	ස
ත්‍රි	ස ග ම	ඇ	ඇ ම බ ත්‍රි	ස - ස	ග	ග ග ප	ස
ත්‍රි	ස ග ම	ප ග -	ප ග ප	ග ම -	ග	ග ග ප	ස
ස	ස ත්‍රි	ත්‍රි	ත්‍රි ප ප	ම ම ග ග	ග	ග ග ප	-

(3) නෙහෙරවී රාගයේ මධ්‍යලය හිතය

නෙහෙරවී රාගය නෙහෙරවී මෙලයෙන් බිජිවන රාගයකි. මෙම රාගයේ සාම්බය, ගාන්ධාරය, දෙධෙතය හා තිෂාදය කේමල් ස්වර වශයෙන් යෙදෙන අතර මධ්‍යම ස්වරය ඉදෑද ස්වරයක් ලෙස යෙදේ. සම්පූර්ණ ජාති රාගයක් වන මෙය සරල රාග වර්ගයට අයන් වන බැවින් තුමිර, හජන්, ගසල් වැනි සරල ගායනා සඳහා උපයෝගී කරගනු ලැබේ. නෙහෙරවී රාගය හා සම්බන්ධ ස්වර අන්තාස, සර්ගම්, භෞදීන් ප්‍රහුණුවෙන් පසු, මධ්‍යලය ගිත, ලක්ෂණ ගිත ගැසීමෙන්, වැසීමෙන් රාග ගායනය මෙන්ම, ස්වර ඇුනය ලැබීමට පිටුබලයක් ලැබෙනු ඇත. මධ්‍යලය ගිත තුළ නෙහෙරවී රාගයේ විවාදී ස්වර වන ඉදෑද රිග ද නි ස්වර ද ඇතුළත්ව තිබිය හැකිය.

- නිරදේශිත මධ්‍යලය ගිත කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

- 1 හවානී දායානී
- 2 අඛතොර බාකී
- 3 මනහර ගිත නාද ඇසේ
- 4 කෙසියෙ හළායිරේ කන්හයි

ස්ථාන	3	X	2	0
	ත්‍රි ස ග ම	(ව) - බ ප	- බ ප ප	ම ප ම බ
	කෙක සි යෙ හෙ	ලා s සි එ	s කන් හ සි	ප නි යා හ
	ප ම ග රි	ග ප බ ති	ප බ ග ම	ග රි ස ස
හෙබරව්	රාගයේ මධ්‍යලය	ග ගි ර ති	ර සි ක ර	කෙ ලෙ රා සි

අන්තරා	ව ම බ නි	ස - ස ස	ස්‍රූ ග රි ග	ස රි ස ස
	ස න ද ක	හෙ s එ සො	ඩිශ s ච හ	යෙ කන් හ ය
	ව - බ බ	පුදු පම ග රි	ග ප බ නි	බ ප ග ම
	කා s කු රු	මු සිය න හි	ම න ත කන්	හ සි ක ර
	ග රි ස ස	ත්‍රි ස ග ම	බ - බ ප	- බ ප ප
	ත ර ල සි	කෙක සි යෙ හ	ලා s සි රේ	s කන් හ සි

ගිතය

කෙකසියෙහලා සිරේ කන්හයි පනියාහ
රතමොරි ගගරි ගිරසි කර කෙලරායි

සනදක හේඛසො බී වහයා කන්හයි
කාකුරු මයිනගි මනතකන්හයි කර
තලරයි කෙකසියෙහ ලා සිරේ කන්හයි

(2)

සෙහෙරවී රාගයේ මධ්‍යලය ගිතය

ස්ථානය	0	3	X	2
	ස ර ග ම	- ග - රි	ස - ඩ නි	ස - - - -
	ම න ඩ ර	S තී S ත	නා S දේ ඇ	සේ' S S S
	ස ප ප ප	ප ප ප ප	ප ඩ නි ස	ඩ නි ඩ ප
	අ රු ත බ	ගැ ල පෙ න	ස්ව ර ස මු	දා S ය නි
	ස ඩ ප ඩ	ම ප ම ග	ම - - -	ස ර ග ම
	හැ ගු මැ ති	ම තු ක ර	නා S S S	ම න හ ර
	- ග - රි	ස - ඩ නි	ස - - -	- - - -
	S තී S ත	නා S දේ ඇ	සේ' S S S	S S S S

අන්තරය	ඩ ම ඩ නි	ස ස ස ස	නි නි ස ස	ඩ නි ඩ ප
	වි ය ද ත	ර ද ව ත	අ ම ර ස	ද ත ව ත
	ස ඩ ප ඩ	ම ප ම ග	ම - - -	ස ර ග ම
	හැ ගු මැ ති	ම තු ක ර	නා S S S	ම න හ ර
	- ග - රි	ස - ඩ නි	ස -	
	S තී S ත	නා S දේ ඇ	සේ' S	

ගිතය

මනහර ගිත නාදේ ඇසේ
 අරුතට ගැලපෙන ස්වර සමුදායෙනි
 හැගුමැති මතු කරනා
 මනහර ගිත .....

විදු දන රඳවන අමරස දනවන
 හැගුමැති මතු කරනා
 මනහර ගිත .....

හෙරවී රාගයේ ලක්ෂණ ගිතය - හින්දි බසින්

ස්ථායි	3	X	2	0	ඡ	-
					මෙහෙ	S
රි ම රි	-	ස - නි ඩ නි	ස රි ස -	-	-	-
ර වි S ක		හි S ම ත	මා S නී S	S	S	S
නි - නි නි		නි ඩ නි නි	ස ස රි නි	ස	-	ස ස
කෝ S ම ල		ස R බ R	ක R ග ති	ග	S	ව ත
ස ස බ බ		ප ප පධ නි	බ - ප ම ග	-	ම	-
ග උ ම ග		හ R කි S	රා S නී S	හෝ S	මෙහෙ	S

අන්තරා	ඩ	-	ඩ	ඩ	ඩ	මා	ඩ	නි	ස	ස	ස	ස	ස	ස	ස
ම S ධා ම			වා S	දි	S		සු	R ස	ම	වා	S	දි	S		
නි - නි -			ස	ස	ස	-	ග්‍ර්‍ර රිස	රි	-	ස	-	ඩ	ප		
හ ක් නී S			R	ස	කි	S	වාS	SS	S	S	S	නී	S		
ස ස බ බ			ප	-	ප	ප	බ	ප	ඩ	නි	ඩ	පම	රි	ග	
ස බ කො කි			ග	S	ව	ත	ස	බ	තො	රි	ජා	SS	ව	ත	
ග - බ බ			ප	-	බ	සනි	බ	මප	ග	-	ප	-	ඩ	පම	
මෙහෙ S ර වි			ග	S	සනු	ප්‍රS	මා	SS	නී	S	හෝ	S	මෙහෙ	SS	

හෙරවී රාගයේ ලක්ෂණ ගීතය. සිංහල බසින්

	X		0	X		0		
ස්ථායි	ස	ප	ප	ප	බ	ප	ම	ම
	ස	පි	රු	ණු	මේ	ස	හෙන	ර
	ස	ග	ම	ප	ග	ග	සි	-
	ග	යි	මු	හි	ස	ත	රි	s
	ස	-	ති	ස	ඩ	ති	ස	ම
ස්ව	ර	සැ	ම	යෙ	දේ	නා	s	ල
	ස	ග	ම	ප	ග	ග	සි	-
බැ	ති	සි	රි	සි	ර	ඩි	s	s

අන්තරා	බ	-	ම	බ	බ	ති	සි	-	ති	රි	සි	-
	මා	s	ස්ව	ර	වා	s	දි	s	ගා	s	ස්ව	ර
	ති	-	ති	සි	සි	සි	තිසි	රිසි	තිඩි	ප	ප	ප
	ස	o	වා	s	දි	ය	ලෝs	සිය	යෙය	දේ	s	s
	සි	සි	සි	ති	ති	ති	බ	බ	ම	බ	ප	ප
	දි	න	යෙ	රා	උ	ම	ජ	ජ	ර	යෙ	දි	s
	ස	ග	ම	ප	ග	ම	ග	ග	රි	ස	-	-
මේ	ය	ගැ	යි	ම	ම	o	සු	ශු	සු	වේ	s	s

යමන් රාගයේ ස්වර අභ්‍යාස

යමන් රාගය කළුයාණ මේලයෙන් බිජි වූ තීව් මධ්‍යමය යෙදෙන සම්පූර්ණ ජාති රාගයකි. තීව් මධ්‍යමය හැර අන් සියලු ම ස්වර ගුද්ධ ස්වර වශයෙන් යෙදේ. රාගයට අයන් සර්ගම් මධ්‍යලය හිත පුහුණු වීමට ප්‍රථමයෙන්, රාගාග්‍රිත ස්වර අභ්‍යාසවල යෙදීම රාග ඇශ්‍යනය සහ නිවැරදි ස්වර ස්ථාන පිළිබඳ අවබෝධයක් ලබා ගැනීමට රැකුණක් වනු ඇත.

ස්වර අභ්‍යාස

- 1) තුළිස, තුළිගරිස, තුළිගම්ගරිස, තුළිගම්පම්ගරිස,
තුළිගම්පඩ ධර්ගරිස, තුළිගම්පඩනිස පම්ගරිස,
තුළිගම්පඩනිස නිධපම්ගරිස

- 2) තුළිගම්පම් ගම්පම්ගරිස, තුළිගම් පධපම්ගරිස,
තුළිගම් පධනිධපම්ගරිස, තුළිගම් පධනිස, නිධපම්ගරිස

- 3) තුළිගම් පම්ගරිස

තුළිගම් පධපම්ගරිස

තුළිගම් පම්ධප මධ පම්ගරිස

තුළිගම් පම්ධප මධ නිධ පම්ගරිස

තුළිගම් පම්ධප මධ නිස නිධපම් ගරිස

- 4) ගෙරි ගෙරි ගෙරිස තුළ

ගම්ම ගම්ම ගම්ගරි තුළ

ගපප ගපපග පපම්ගරිස තුළ

රිගග ගම්ම මධධ දනිනි නිර්ද

රිගග සරිරි නිසස දනිනි

පධධ ඔධධ ගම්ම රිගග සරිරි තුළස -තුළ

යමන් රාගය - සරගම ගිතය - ත්‍රි තාල්

ස්ථායි	0	3	X	2	
	නි ධ - ප	ම ප ග ම	ප - - -	ප ම ග ර	
	ස ර ග ර	ග ම ප ඩ	ප ම ග ර	ග ර ස -	
අන්තරා	නි ධ ග ම	ප ඩ නි ස	ර ස නි ඩ	ප ම ග ම	
	ග ග ප ඩ	ප ස - ස	නි ර ග ර	ස නි ද ප	
	ග ර ස නි	ද ප නි ඩ	ප ම ග ර	ග ර ස -	
	නි ධ ග ම	ප ඩ නි ස	ර ස නි ඩ	ප ම . ම	

ස්ථායි	0	3	X	2	ප- ම ග ම
	නි ධ ප -	- ග - ස	ර ර ග ග	- -	ප- ග ම
	ස ර ඩ ස	ස ආ ච ඩ	ස ය ඩ ත	ස ච ර ස	අ ජ ර ස
	නි ධ ප -	- ර - ස	ග ර ප ම	ග -	ප ප
	ස ර ඩ ස	ස ආ ච ඩ	ස ය ඩ ත	ස ච ස ඩ	අ ජ ර ස
	ග ම ග ප	ප ඩ ප ප	නි ධ ප ප	ර ර ස ස	ප ප
	ක ල න ප	ර ත මො හෝ	ස ර ප ල	ව න ද න	
	ස් නි නි (ප)	-			
	සේ ස ර ස				

අන්තරා	ප ප ස ස	ස - ස ස	ස ස (ස) නි ඩ	නි ධ ප ප
	ඡ බ තෙ පි	ය ච ච ප ර	දේ ස ස ග	ව න කි නො
	ම ප ඒ ර ස	නි ධ ප ප	ස ඩ නි ඩ ප	ර ර ස ස
	ර ති ය ක	ච ත මො හෝ	තා ස ස රෝ	හ න ත න

යමන් රාගය - මධ්‍යමලය ගිතය

ස්ථායි	0	3	X	2
	නිනි ඩ ප - රි	- ස ග ජි	ග - - ම	- ම ප ප
	පි යා s කී	s න ජ රි	යා s s ජා	s ද බ රි
	ප - ප ප ප ම - ග රි	සුරි ගුරු ප රි	ග රි සුරි -	
අන්තරා	මෝ s න ලි	යෝ s ම න	ප්‍රේs ss	s ම නs ර
	ප ප ස ස	ස - ස ස	නි ස (ස) නි ඩ	නි ඩ ප ප
	ක ව න ජ	ත න අ බ	ක ර යෝ s	ආ s ලි s
	ප ම ග ප	රි - සුරි ස	සුරි ගුරු ප රි	ග රි ස -
	නා s නි ප	රේ s මොන හෙ	මෙව ss	එ ක ස රි

ගිතය

පියාකී නජරියා ජායුහරි
මෝහලියෝ මන ප්‍රේමහර

කවනජ තනඳු කරීඇඳාලී
නාහි පරේ මෝහෙ වෙන එකසරි

ස්ථායි	0	3	X	2
	ග ර නි ර	ස - නිරි ගුරු	ප ම ග ප	ර ග ර ස
	නි ති වි දි	මෝ s සුම දුරු	ය ම න රා	s ග ර ස
	ස ර ස නි	ප බ නිරි ස	නිරි ගුරු පුද නිස්	නිඛ පුරු ගුරි ස-
අන්තරා	ය න එ න	ස්ව්‍ර ර ගෝ න	නිරි ගුරු පුද නිස්	නිඛ පුරු ගුරි ස-
	ග - ප- බප	ස - ස -	නි ඩ නි ස	නි ඩ ප -
	ගා s ස්ව රs	වා s දි s	නි s සං s	වා s දි s
	ප ග ඩ ස	නි ඩ නි ඩ	ප ම ග ප	ර ග ර ස

අන්තරා	ග -	ප- බප	ස - ස -	නි ඩ නි ස	නි ඩ ප -
	ගා s	ස්ව රs	වා s දි s	නි s සං s	වා s දි s
	ප ග	ර ස	නි ඩ නි ඩ	ප ම ග ප	ර ග ර ස
	ක අ	ණ මේ	s ල ග ත	පි රු ණ නි	ස ගැ ය න

ගිතය

නිනි විදුමෝ සුමඩුර යමන රාග රස //
යන එන ස්වර ගෙන නිරිගමනයනිස නිධානමගරිස
ගා ස්වර වාදි නී සංවාදි //
කලණ මේල ගත පිරුණු නිස ගැයෙන

රාග ලක්ෂණ

1 එය (මේලය) -	කළයාණ
2 ආරෝහණ	- සරිග, මප, ධ, තිස
3 අවරෝහණ	- සනිධ, ප, මග, රිස
4 ජාතිය	- සම්පූර්ණ - සම්පූර්ණ
5 වාදී	- ග
6 සංවාදී	- නි
7 මුබ්‍යාංගය	- නිරිග, රිස, පමග, රිස
8 ගාන සමය	- රාත්‍රි ප්‍රථම ප්‍රහරය

ගිතය

ස්ථායි සබගුනි ජනතුම නගාත
තීවිර සුර කර තසාප
සස රිරි ගග මම පප ධධ නිනි රිරි ගරි සරි සනි ධප

අන්තරා සුර වා දිගංධාර සාධ
සමවාදී කර නියාද
රාතසමය ප්‍රථම ප්‍රහර
වතුරසු ජනමන රිහාත

පහත දක්වන ගිතයේ තුන්වන සහ සිව්වන පාද සඳහා පදමාලාවක් තොමැතු. ස්වර ම පමණක් ගැයේ.

ස්ථායි	x	0	2	0	3	4	
	ස ස	නි නි	ම ප	ප ප	ම ග	- ග	
	ස බ	ග නි	ජ න	ඉ ම	න ගා	s ත	
	ම -	ග රි	ග ප	රි ග	රි නි	r ස	
	නි s	ව ර	සු ර	ක ර	ත ස	s උ	
	ස ස	ර රි	ග ග	ම ම	ප ප	d ද	
අන්තරා	නි නි	ර රි	ග රි	නි ස	ස නි	d ද	ප
	ම ප	ග	ප -	ඩ ප	ස ස	- ස	
	සු ර	වා s	දි ගං	ධා s	ර සා	s ද	
	හිස ස	ර -	ග රි	ස ස	නි නි	d ප	
	ස ම	වා s	දි s	ක ර	නි ගා	s ද	
	ප ග	ග ප	ප ප	ප නි	ඩ ප	d ප	
	රා s	ත ස	ම යි	ප එ	ම ප	හ ර	
	ස ස	නි නි	ම ප	ප ග	ප ර	- ස	
	ව තු	ර සු	ජ න	ම න	ර හා	s ත	

ස්වර ලිපි කියවීමේ ගිල්ප ක්‍රම

සංගිත නිර්මාණකරුවාගේ සිතෙහි උපදින සංගිතමය සිතුවම සටහන් කරනුයේ ස්වර ලිපිය මගිනි. එම සංගිතමය සිතිවිල්ල වාදකයන් විසින් සංගිත නාද රටාවක් බවට පරිවර්තනය කරනු ලබනුයේ ද එම ස්වර ලිපිය අනුසාරයෙන් ය. එම සංගිත නිර්මාණය අනාගත පරපුර වෙත පවරා දීම ද ස්වර ලිපිය මගින් ම සිදු වන ප්‍රධාන කාර්යයකි.

යම් සංගිත නිර්මාණයක යෙදෙන ස්වරත් එම ස්වර වලට හිමි කාලයත් හගවමින් කිසියම් රිද්මයක් මත සංවිධානය කළ සටහන ස්වර ලිපිය නැතහොත් ස්වර ප්‍රස්ථාරය වේ. නිර්මාණකරුවාගේ සිතෙහි ජනනය වූ අදහස හා භාවය ලියා දක්වනුයේ ස්වර සහ විවිධ සංකේත යොදා ගනිමිනි. බටහිර ස්වර ලිපියක සංකේත භාවිතය ඉතා ප්‍රශස්ත මට්ටමක පවතී. එය දියුණු ස්වර ලිපි ක්‍රමයක් ලෙස හඳුන්වන්නේ ද එහෙයිනි.

මෙරට භාවිත හින්දුස්ථානී රාගබාරි සංගිතයෙහි භාවිත වනුයේ හින්දුස්ථානී ස්වර ලිපි ක්‍රමය වේ. ඔබ විසින් පෙර පන්තිවල දී රාග ප්‍රස්ථාර කරනු ලැබේ ඇත්තේ එම ක්‍රමයට සි. ලාංකේය ව්‍යාවහාරික සංගිතයෙහි භාවිත ස්වර ලිපි ක්‍රමය හින්දුස්ථානී හා බටහිර සංගිතයට අයත් ස්වර ලිපි ක්‍රමවල කරුණු මිශ්‍ර ව යෙදී නිර්මාණය වුවත් එහි මූලික පදනම ලබා ඇත්තේ හින්දුස්ථානී පද්ධතියෙනි.

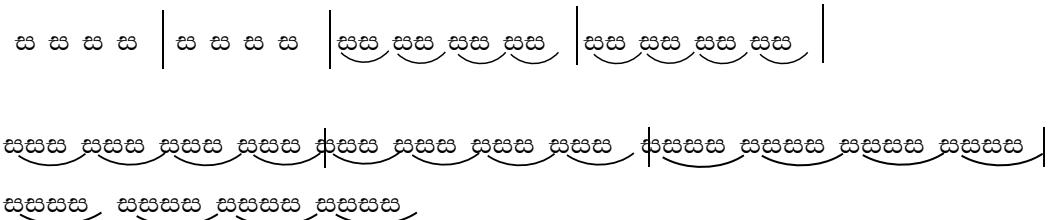
ස්වර ලිපි කියවීමින් ප්‍රායෝගික යොදා ගැනීම සඳහා ඔබ විසින් සාධනය කරගත යුතු කරුණු කිහිපයක් පහත දක්වේ.

- ගිතය හෝ වාදිනය හෝ ප්‍රස්ථාර කිරීමට යොදා ගෙන ඇති තාලය පිළිබඳ අවබෝධය.

තාලය දැන ගැනීම මගින් ප්‍රස්ථාරයේ එක් විභාගයකට හිමි මාත්‍රා ගණන දැන ගත හැකි ය.

විභාගයකට හිමි මාත්‍රා ගණන පිළිබඳ නිසි අවබෝධයක් නොමැති ව ස්වර ලිපිය ගළායන රිද්මය හඳුනාගත නොහැකි ය.
- ප්‍රස්ථාරය ගැයෙන වැයෙන ලය පිළිබඳ වැටහීම.

තාලයේ වෙශය ලය බැවින් ප්‍රස්ථාරය ගැයෙන වැයෙන ලය නොදැන ප්‍රස්ථාරයේ සඳහන් සංගිතමය හඩ නිවැරදි ව නිකුත් කළ නොහැකි ය. බටහිර ප්‍රස්ථාරයක නම් Time Signature යන්නෙන් තාලය සහ ලය යන දෙක ම ගම්‍ය වේ.
- තාලය , ලය, මාත්‍රා, විභාග, ආවර්තන,

ලස්ට්, ගුරු, ඒලුත්, ගුහ, ආසාතය යන කරුණු පිළිබඳ ව සෙස්දාන්තික හා ප්‍රායෝගික අවබෝධය.
- ස්වර ලිපි කිරීමට භාවිත විවිධ සංකේත පිළිබඳ සෙස්දාන්තික හා ප්‍රායෝගික අවබෝධය.
- එක මාත්‍රාවක ඇති ස්වර කියවීමේ හැකියාව

එක් එක් මාත්‍රාවල ස්වර පිහිටා ඇත්තේ විවිධාකාර අයුරිනි. සමස්ත ප්‍රස්ථාරය කියවීමේ දී එක් එක් මාත්‍රාවෙහි අන්තර්ගත ස්වර ප්‍රමාණය නිවැරදි ව කියවීමේ හැකියාව අත්‍යවශ්‍ය ය.

පහත දක්වා ඇති පියවර අනුව එම ක්‍රියාකාරකමෙහි යෙදෙන්න.

පියවර 01 මාත්‍රා හතරෙන් හතර ලියා ඇති ප්‍රස්ථාරයක , විභාගයක ඇති සැම මාත්‍රාවකට ම අන් තැලීම කරන්න. එහි දී 1, 2 ,3 , 4 ලෙස උච්චාරණය කරමින් අත් තළන්න.

නිදුසුන: අත්පුෂ්ච පහර
                                   1 2 3 4   1 2 3 4   1 2 3 4   1 2 3 4

පියවර 02 පෙර පරිදි අත් තළමින් පහත ප්‍රස්ථාරය කියවන්න

- ප්‍රස්ථාරය ලියා ඇති ස්කේලය පිළිබඳ අවබෝධය.
 (ප්‍රස්ථාරයේ දකුණේ හෝ වමේ හෝ උඩ කෙළවරෙහි ස්කේලය සලකුණු කොට ඇත..
 මේජර ස්කේලයක වැයෙන ප්‍රස්ථාරයක දී ඉංග්‍රීසි අකුර කේවල ව යොදන අතර
 (C / B / A) මධිනර ස්කේලයක වැයෙන අවස්ථාවේ දී ඉංග්‍රීසි අකුරට ඉහළින් සිම්පල්
 m අකුර යොදනු ලැබේ. (C^m/B^m/A^m)
- තාලාවබෝධය
 ප්‍රස්ථාරයේ දකුණේ හෝ වමේ හෝ උඩ කෙළවරෙහි සලකුණු කොට ඇති තාලය
 හැගවීම සඳහා යොදා ඇති තාල සලකුණ පිළිබඳ ව මතා අවබෝධයක් අත්‍යවශ්‍ය ය.
 (Time signature). එම සලකුණ උප්පා ගෙන ඇත්තේ බටහිර සංගිතයෙන් වුවත් සමහර
 අවස්ථාවන්වල දී එහි අදහස බටහිර සංගිතයට අනුකූල නොවනු ඇත. ලාංකේය
 ව්‍යාවහාරික සංගිතයේ දී භාවිත තාල සංකේත හා එයින් විද්‍යමාන කරනු ලබන තාල
 රටා පහත දක්වා ඇත.
- 4/4   :-   කෙහෙරවා - ත්‍රිතාල්
- 3/4   :-   දාදරා
- 5/8   :-   කුජ්‍යතාල්
- 6/8   :-   බෙම්ටෝ
- 7/8   :-   දිප්වන්දි

සුරිය අරණ විත්පටයේ ප්‍රවලිත ගීතයක ස්වර ප්‍රස්ථාරය පහත දැක්වේ. එහි දැක්වෙන
 සංකේත හඳුනා ගනිමින් එම ප්‍රස්ථාරය කියවීමට උත්සාහ ගන්න.   හැකි   නම්
 සංගිත භාණ්ඩයක් යොදා ගනිමින් වාදනය කරන්න.

INTRO

68

69

କୁରୁତ ଅଳ୍ପତ

C Major

[ଗୁଣିତ ମରାପ]	[କୁଣ୍ଡଳ କୁଣ୍ଡଳ]	[କୁଣ୍ଡଳ କୁଣ୍ଡଳ]
[ଅବଶ ଦନ୍ତିତି]	[କୁଣ୍ଡଳ କୁଣ୍ଡଳ]	[କୁଣ୍ଡଳ କୁଣ୍ଡଳ]
[କୁଣ୍ଡଳ କୁଣ୍ଡଳ]	[କୁଣ୍ଡଳ କୁଣ୍ଡଳ]	[କୁଣ୍ଡଳ କୁଣ୍ଡଳ]
[କୁଣ୍ଡଳ କୁଣ୍ଡଳ]	[କୁଣ୍ଡଳ କୁଣ୍ଡଳ]	[କୁଣ୍ଡଳ କୁଣ୍ଡଳ]
[କୁଣ୍ଡଳ କୁଣ୍ଡଳ]	[କୁଣ୍ଡଳ କୁଣ୍ଡଳ]	[କୁଣ୍ଡଳ କୁଣ୍ଡଳ]

SONG

[++ <u>ପ</u> ଦି- <u>ପ</u>]	<u>ସ</u> - <u>-</u>	<u>-</u> - <u>-</u>	[++ <u>ପ</u> <u>ପଦିପ</u>]	<u>ସ</u> - <u>-</u>	<u>-</u> - <u>-</u>]]
[++ <u>ତ</u> <u>ତ</u> - <u>ତ</u>]	<u>ତି</u> - <u>-</u>	<u>-</u> - <u>-</u>	<u>-</u> - <u>ଦ</u>	<u>ସ</u> - <u>ତିଦ</u>	<u>ପ</u> - <u>-</u>
[ଗ <u>ପ</u> <u>ପ</u> <u>ପ</u> <u>ପ</u> <u>ପ</u>]	<u>ପନ୍ତିଦ</u>	<u>ପ</u> - <u>ତ</u>	<u>ଗ</u> - <u>ତି</u>	<u>ଦିପ</u> <u>ମ</u>	<u>ଗ</u> + <u>+</u>
<u>ଗିଗିଗ</u>	<u>ଗ</u> - <u>ଗ</u>	<u>ଗପମ</u>	<u>ଗ</u> - <u>ଗ</u>	<u>ଗ</u> - <u>ପ</u>	<u>ଗାଗି</u>

1st INTER

VERSE

ගැග	ගැග	- - ග	ම - ප	ම ප	- -	ම -	ර -	Bit
ර - ර	ර් ර් ර	ර - ප	- ම -	ර	- -	ර -	ර්	Bit
ගැග	මමම	පප -	ධනීධ	නී	- -	නී	ත්තීත්	Bit
සසස	ත්තීත්	ධධධ	ප - ම	ප	- -	ප -	ගගග	පග +
ගැග	මමම	පප -	ධනීධ	නී	- -	නී	-	Bit
පපප	ධධ -	ත්තීත්ත්	ර - ත්	ස	- -	ස -	-	

2nd INTER

ස්වර ලිපි බලා ස්වර පූර්වවෙන් වාදනය

පාඨම් දෙකක් ඇසුරින් ඔබ මේ වන විට ස්වර ලිපි කියවීම පිළිබඳ ව අත්‍යවශය දැනුම ලබා ඇත. ස්වර ලිපි කියවා, ස්වර පූර්වවෙන් වාදනය කිරීමේ දී අනුගමනය කළ යුත්තේ ඔබ මෙතෙක් ඉගෙන ගත් ගිල්ප ක්‍රම ම ය. ස්වර පූර්ව හාණ්ඩි වන පියානොට, සින්තසයිසරය, විදුලි ඕගනය වැනි හාණ්ඩයන්ගෙන් වයන කෝඩ් (chord) සටහන් කිරීමේ ක්‍රමවේදය පමණක් මෙම ප්‍රස්ථාරවල දක්නට ඇති විශේෂන්වය වේ. ස්වර ප්‍රස්ථාරයේ අදාළ කෝඩ් (chord) එක් එක් ස්වර පාදය ඉහළින් සටහන් කර ඇත.

10 වන ශේෂීයේ ඉගෙනුම ලබන ඔබ උත්සාහයෙන් අහජාස කරන්නේ නම් කෝඩ් (chord) සමග ගිත වැයීමේ හැකියාව පහසුවෙන් ප්‍රතා කරගත හැකි ය. ඒ සඳහා වූ මූලික මග පෙන්වීම පහත දක්වා ඇත. එකිනෙක පියවර අනුගමනය කර පූහුණු වන්න.

පියවර 01 පහත කෝඩ් (chord) හඳුනා ගන්න.

1. C Major - C E G
2. F Major - F A C
3. G Major - G B D

ස්වර පූර්වවෙන් මෙම ස්වර එක වර වාදනය කිරීමෙන් ඉහත කෝඩ් (chord) උපදිනු ඇත.

පියවර 02 සාමාන්‍යයෙන් දකුණින් ගිතය වයන අතර කෝඩ් (chord) වාදනය කෙරෙනුයේ වමතිනි.

පහත පරිදි ඇගිලි හාවිත කර වමතින් කෝඩ් (chord) වැයීමට පූහුණු වන්න. මෙහි දී කෝඩ් (chord) එකෙහි ස්වර පිළිවෙළ ම යෙදී නොමැති බව ඔබට පෙනෙනු ඇත.

Chord	මුල් ස්වර	වයන ආකාරය	වම් අත ඇගිලි
C Major	C E G	C E G	5 3 1
F Major	F A C	C F A	5 2 1
G Major	G B D	D G B	4 2 1
			4 = මැදගිල්ල
			5 = සුලැගිල්ල

පියවර 03 අප විසින් මේ දක්වා ඉගෙනගනු ලැබුයේ C Major scale හි ප්‍රධාන කෝඩ් (chord) තුන ය. එම chord c Major scale යට අයන් සරිගමපධනිය යන ස්වරවලට යෙදෙනුයේ මේ අයුරිනි.

•
C G C F C F G C
ස ර ග ම ප ධ නි ස

දකුණින් සප්තකයේ ස්වර වාදනය කරන අතරතුර වමතින් එක් එක් ස්වරයට අදාළ කෝඩ් (chord) වාදනයට පූහුණු වන්න.

පියවර 04 පියවර 3 හොඳින් පූහුණු වීමෙන් පසු ව පහත දැක්වෙන ගිතයක් කෝඩිස් (chords) සමග වාදනයට පූහුණු වන්න.

- නිල් අහස් තලේ අග්
- රෝනට වචින බිඟ ඔබ සි.
- ලංකා ලංකා පෙම්බර ලංකා

නිල් අහස් තලල් - C

3/4

(C)		(F)	(G)
ග - ම ප - ග ම - ග ර - -			
(C)		(G)	
ග - ම ප - ධ නි - - - - -			
(F)		(C)	(G)
ධ - නි ස - ධ ප - මග ර - -			
(G)	(C)	-	
ප - ර ග - ර ස - - - - -			

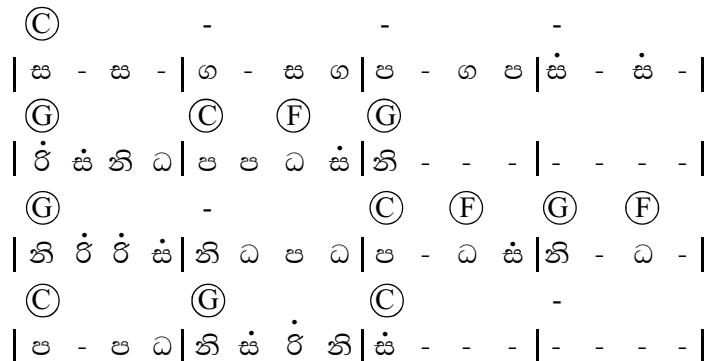
රෝනට වචින - C

(C)	(D ^m)	(C)	(G)
ප ප ග ම ම ර ග ග ස ර - -			
(C)	(D ^m)	(C)	
ප ප ග ම ම ර ග - - - - -			
(C)	(D ^m)	(C)	(F)
ප ප ග ම ම ර ග ම ප ධ - -			
(D ^m)	(G)	(C)	
ර ග ම නි ස ර ස - - - - -			
(C)	(F)	(C)	
ප - - ධ - - ප ප ග ප - -			
(G)	(C)	(G)	(C)
ර - - ප - - ප ම ර ග - -			
(C)	(F)	(C)	-
ග - - ම - - ග ග ස ග - -			
(G)	(C)	(G)	(C)
ර - - ප - - ප ම ර ස - -			

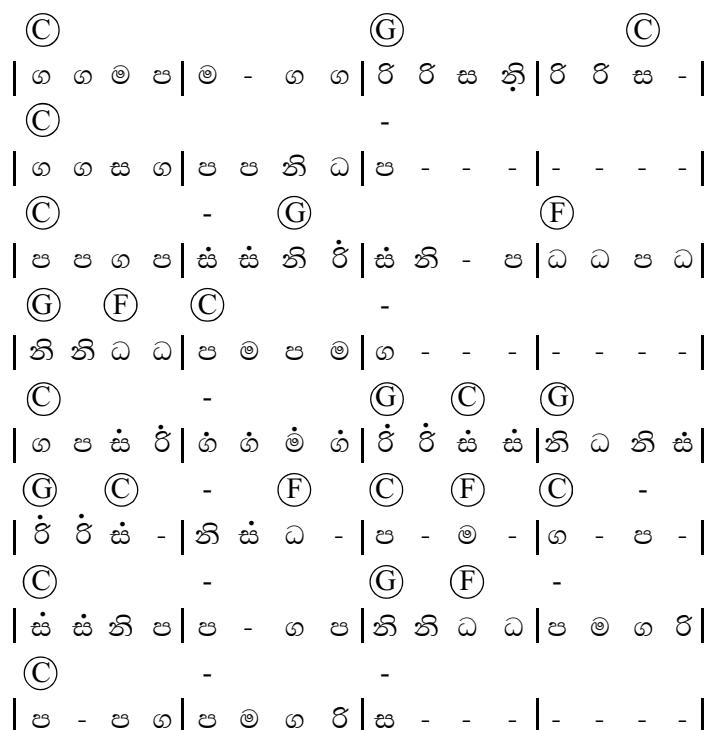
4/
4

ලංකා ලංකා C

Chorus

Verse

ශ්‍රී ලංකාවේ සරල සංගිත කෙශේතුයේ මුළුපිය ගුණවරුණ සඳහන් ගිත රස විදිමු

ශ්‍රී ලංකාවේ සරල ගි කෙශේතුය දෙස විමසා බැලීමේ දී මුළුපිය ගුණ වරණනා ඇතුළත් සිංහල ගිත රාඛියක් ග්‍රෑමෝන් තැටි ගි යුගයෙන් බිජි වූ බව සඳහන් වේ. 1939න් පසු H.W රුපසිංහ, කොකිලදේවී විරතුංග, රැක්මණී දේවී, ලක්ෂ්මීබාසි, මොහදින් බෙග්, ගේර්ටා ජේනට් ද සිල්වා, වැනි ගායක - ගායිකාවන් ගැයු සිංහල ගිත රසක් සරල සංගිත කෙශේතුයට එකතු විය.. මේ අතුරින් මුළුපිය ගුණ වරණනා ඇතුළත් වූ ඉතා ජනප්‍රිය වූ ගිත ලෙස H.W රුපසිංහ සහ කොකිලදේවී ගැයු "මුළුපිය ආදී සොලුරු තමාගේ කුල දෙවුවන් සැමා" රැක්මණී දේවිය ගැයු "දැඩි කළ මාතා පෙම්බර මාතා" ගිත දැක්විය හැකි ය. 70 දශකයෙන් මෙහි වූ නිර්මාණ කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

- ආදරයේ උල්පත වූ අම්මා
- අම්මා සඳකී මම ඒ ලොව හිරු ය
- මිනි මඟලේ අලුරු කුසේ
- අම්මාවරුනේ අම්මාවරුනේ
- ගමට කළින් හිරු මුළුතැන්ගේට වචනා
- අන්දර යායේ වැවි තාවල්ලේ
- පිතු සෙනෙහේ පිදු
- වික්ටර රත්නායක
- ටී.එම්.ජයරත්න
- නන්දා මාලිනී
- නන්දා මාලිනී
- කරුණාරත්න දිවුල්ගනේ
- කරුණාරත්න දිවුල්ගනේ
- දීපිකා ප්‍රියදේරුනී

ධර්මසිර ගමගේ, මාලිනී ජයරත්න, බිජිලිවි. ඒ. අබේසිංහ, සුනිල් දායානන්ද කොනාර නමැති හේ පද රවකයන්ගේ සහ වික්ටර රත්නායක, නන්දා මාලිනී, ටී.එම්. ජයරත්න, සුනිල් එදිරිසිංහ, කරුණාරත්න දිවුල්ගනේ වැනි ගායක - ගායිකාවන් සහ සංගිතයෙන්ගේ නිර්මාණ දායකත්වය මුළුපිය ගුණවරුණ ගිත කෙශේතුයේ සංවර්ධනයට බෙහෙවින් ඉවහල් වී ඇති බැවි පෙනේ. ඒ අනුව,

- ශ්‍රී ලංකාවේ සරල සංගිත කෙශේතුයේ මුළුපිය ගුණවරුණ සඳහන් ගිත එකක් හෝ දෙකක් හෝ රසාස්වාදය සඳහා නිර්දේශ කර ඇත.

1. අම්මාවරුනේ

ගායනය	- විකාරද නන්දා මාලිනී
පදමාලාව	- ධර්මසිර ගමගේ
සංගිතය	- ආචාර්ය ප්‍රේමසිර කේමදාස

2. ගමට කළින් හිරු

ගායනය	- කරුණාරත්න දිවුල්ගනේ
පදමාලාව	- සුනිල් දායානන්ද කොනාර
සංගිතය	- සුනිල් දායානන්ද කොනාර

අම්මාවරුනේ

(1) අම්මාවරුනේ ..... අම්මාවරුනේ

සම්මා සම්බුදු අම්මාවරුනේ

දරුවන්ගේ දුක් කළුල දකින දා

සුර ලොව සිට අත පා

ඒ කළුලැලි පිසිනා

අම්මාවරු නැති දරුවන්නේ සංකා දුක් කවුදේ දන්නේ

ඒ දුක දන්නා අම්මාවරුම යි - යම් මතු දිනයක බුදු වන්නේ - සංසාරේ මතු බුදු වන්නේ

සෙනෙහස වැකි දා සිත ද බොලද වී

ලොව ම ආදරයි කියා සිතේ

මායාවක් වී එහි තනි ඖු දා

අම්මා පමණ යි ලග ඉන්නේ - //

ගායනය - විශාරද නන්දා මාලිනී

පදමාලාව - ධර්මසිර ගමගේ

සංගීතය - ආචාර්ය ප්‍රෝමසිර කේමදාස

(2) ගමට කළින් හිරු මුළුතැන් ගෙට වඩනා

ඒ හිරු එළියේ නැණ මල්පොඩි පිපුණා

ඒ මල් සුවදේ අද ලොවුතුරු සුව විදිනා

කලා වැවේ නිල් දියවර අපේ අම්මා

ර කළුවර අරගෙන දරුවන් එන තුරු සිත නැ නිවන් දකින්නේ

ර කළුවර ඇවේදින් ඉකිබිද හැඳුවත් නෙත නැ නිද විදගන්නේ

හෙට අරුණට සැරසෙන තව ද්වසක් ගැන නින්දේ සිහින දකින්නේ

මහමායාවනි කවදා දේ ඔය නෙතු දරු සෙනෙහසින් මිදෙන්නේ

වෙල් දෙණිවල ඇවේදින දෙපා රිදෙන විට විහග ගිත බණ පද වේ වා

බෝ මෙවක ඇවේලෙන පහන් වැටක් සේ තුන්සින් නිවී සැදේ වා

මතු උපදින සසරේ විශාලා ව වී මෙන් මග නෙත් හමු වේ වා

ඇත් රැඹිතියනේ ඔබ නැළවිලි ගිතය ලොව ම නිවන කවියක් වේ වා

ගායනය - කරුණාරත්න දිවුල්ගනේ

පදමාලාව - සුනිල් දයානන්ද කේත්නාර

සංගීතය - සුනිල් දයානන්ද කේත්නාර

අම්මාවරුනේ - E^b Sus 4/4

Intro	[+ ග - ම]				[ග - - -]				[ග බ නි බ]				[න බ නි බ]			
	නි ප නි ප නි ප	Sitar	නි ප		නි ප ප නි ප				ග ම ප නි ප				නි ප ප නි ප			
Gui. Vio. Cel.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gui. Vio. Cel.	+ -	-	-	-	භූ	-	-	-	+ -	-	-	භූ	-	-	-	-
Cho	ග	ග	-	ම	ග	-	-	-	+	ග	-	ම	ග	-	-	-
Bit - Guitar	ග	බ	නි	ග	නි	බ	නි	බ	ග	බ	ම	නි	ග	බ	නි	බ
Inter Violin	-	රිරි	-ස	ර	ග	-	ග	ග	-	මුග	-ම	ග	ග	ග	ග	-
	-	බබ	-බ	ට	ග	ට	ට	ට	ග	-	ම	-	ට	-	-	-
Flute	-	ම	-ග	ර	ර	රිගි	(රිගි)	ර	ග	ග	ග	ග	ග	ග	ග	ග
	ත්.	(ග+)	(ම+)	(ම+)	ම	-	මධ්‍යමධ්‍ය	+	ග	ග	ග	ග	ග	-	-	-
Verse	ග	බ	නි	ග	නි	බ	නි	බ	ග	බ	නි	ග	ග	ග	ග	ග
	-	ර	ර	ර	ග	ග	ග	ග	ම	ම	ම	ම	ම	ම	ම	ම
Bit - Guitar	ග	බ	නි	ග	බ	නි	ග	බ	ග	බ	නි	ග	ග	ර	ර	ර
	ග	-	-	-	-	-	-	-	[ග බ නි බ]	ග	බ	නි	ග	[ග බ නි බ]	ග	බ

අම්මාවරුනේ ගිතයේ මුල් ගැනීය E^b වේ.

ಅಮಿಮಾವರ್ಗನೆ ಹಿತಯೇ ಸೆವರ ಪ್ರಸ್ತಾರಯ

Intro :

Song:

ର - ଗରିଗର	ସ - ସ ସ	ର - ଗ -	ପ - - -
ଗ - ର ସ	ସରି ଗ ରି	ର - - -	- - -
		D R G D	G R G R
+ ପ - ପ -	ପ - ଗରି ସ	+ ସ - ରି ଗ	ର - ର -
D R G D	G R G R	D R G D	G R G R
+ ସ - ତି ସ	ର - ର -	+ ଗରି - ଗ ର	ର - ର -
+ ପ - ପ ପ	ପ - ଗ ସ	ର - ଗ -	ପ - - -
+ ଗ - ର ସ	ସ ସରି ଗ ର	ର - - -	- - -
		D R G D	G R G R

Intro:-

ଦୟାରି	ଗ	ଗ	ଗ	ଗ	-	ଗ	ରି		ଦୟାରି	ଗ	ଗ	ଗ	ଗ	-	-	-	
ଦୟା	ର	ର	ର	ର	-	ର	ି	ସ		ଦୟା	ର	ର	ର	ର	-	-	-
+ ର	ି	-	ଗ	ର	-	ର	-	ଦ	-	+ ର	ି	-	ଗ	ର	-	-	-
ତ	-	-	-	-	-	-	-	ଗ	ରି	ଗ	-	-	-	-	-	ର	ି
ର	-	-	-	-	-	-	-	-	-	D	R	G	D	GR	GR	GR	GR

Verse:-

+ ச - தி ச	ர - ர ர	+ ஞம் - பு ப	ப - ம ர
+ ச - சு ச	ர - ர ர	ர ம ப ப	ப - ப ப
ப - ப ப	ம - ர ர	ச - ர ர	ர - ர -
+ ச - வதி	ர - ர ர	+ ஞம் - ர ர	ர - - -
+ ப - ப ப	ர - ர ர	+ ரஞ் - ர ர	ர - - -

සංගීතය :- ආවාරය ප්‍රේමකිර කේමදාස

තබිලාවේ ඉතිහාසය

තබිලාව උතුරු ඉන්දියානු ගාස්ත්‍රිය සංගීතයේ ප්‍රධාන තාල්වාද්‍ය භාණ්ඩය වේ. 13 වන සියවස මුල් කාලයේ විසූ අලවිදීන් බිල්ජ් (ක්‍රි.ව 1253 - 1315) අධිරාජයාගේ රාජ සභාවහි සේවය කළ අම්ර බුෂ්ජ් (ක්‍රි.ව 1253 - 1325) නම් සංගීතයෙයා විසින් තබිලාව හින්දුස්ථානී සංගීතයට හඳුන්වා දෙන ලද බව පිළිගත් මතයකි. භාරතයේ ප්‍රවලිත ව පැවති ප්‍රධානාජ් නමැති අවනද්‍ය භාණ්ඩයේ ගැහුරු නාදය බ්‍රාහාල් නාමැති අහිනව ගායන ගෙලියට වාදනය කිරීමේ දී දිවනියෙහි ඇති වූ නොගැලපීම හේතු කොටගෙන තබිලාව බිහි විය. මෙහි දී ප්‍රධානාජ්යේ වාදන ගෙලිය වෙනසක් කරමින් තබිලාවේ වාදන ගෙලිය හඳුන්වා දුන් බව කියැවේ. ප්‍රධානාජ්ය වාදනයට වැඩි වශයෙන් අත්ල භාවිත කරන අතර තබිලාව ඇගිලිවලින් වාදනය කරනු ලබයි. ඇතැමුන්ගේ මතය වන්නේ තබිලාව පර්සියාවේ උපත ලබා අම්ර බුෂ්ජ් විසින් හින්දුස්ථානී සංගීතයට හඳුන්වා දෙන ලද බව යි. අම්ර බුෂ්ජ් සංගීතයෙකු මෙන් ම ද්‍රුෂ්‍ය කවියෝක් ද විය. ඔහු බ්‍රාහාල් ගායන ගෙලිය නිර්මාණය කළේය.

තුමානුකුල ගාස්ත්‍රියක පිහිටා තබිලාව වාදනය කිරීමේ ආරම්භකයා සුඩාරඛාන් නම් සංගීතයෙයා වේ. ප්‍රධානාජ් භා නක්කරා භාණ්ඩයෙහි පැවතුම් පද කොටස් තබිලාවට යෝගා පරිදි සකස් කර ඔහු විසින් වාදනයට උපයෝගී කර ගැනීමත් සමග දිල්ලි සරාණා නමින් ප්‍රථම ගුරුකුලය බිහි විය. වර්තමානය වන විට තබිලාව ඒකල වාද්‍ය භාණ්ඩයෙක් ලෙසටත්, බ්‍රාහාල් ප්‍රමිරි, හඡන්, ගසල්, තරාණා, කවිවාලි යන සරල ගායන කුම සඳහා සභාය වාදනයටත්, නිර්මාණ සංගීත කටයුතු සඳහාන් භාවිත කෙරෙයි.

තබිලාවේ ප්‍රධාන වශයෙන් කොටස් හෙවත් භාග දෙකකි. එය දායාං සහ බායාං නමින් හැඳින්වේ. දුකුණතින් වයන කොටස දායා දහිනා, දේකා යන නම්වලින් හැඳින්වෙන අතර වමතින් වයන කොටස බ්‍රාහා, බායා නම්වලින් හැඳින්වේ. තබිලාව යනු මේ කොටස් දෙකකි ම එකතුව යි.

දායාං කොටස දැවයෙන් තනනු ලබයි. කළමලැදිරිය, ඇතැළ, කොහොම්, කොස්, ගංසුරිය, තේක්ක වැනි ලී වර්ග මේ සඳහා භාවිත කෙරෙයි. ඇස කොටස සඳහා එම භම් නැතහොත් බැවුම් භම් ද වරපට සඳහා ඔවු භම් නැතහොත් හරක් භම් ද භාවිත කෙරෙයි. තබිලා ඇස මධ්‍යයෙහි ස්‍යාහිය පිහිටයි. එය කළ පැහැති බඳාම තව්වුව යි. එම ස්‍යාහි කොටස ගැලවී ගිය පසු තබිලාවේ මිහිර හඩු නැති වී යයි. මෙහි කඩ ලකභි නමින් හැඳින්වේයි.

වමතින් වයනු ලබන බායාං කොටස ලේඛයෙන් තනනු ලබයි. මේ සඳහා තඟ නැතහොත් පිත්තල යන ලේඛන භාවිත කෙරෙයි. අතීතයේ දී මේ සඳහා මැටි භාවිත කළ ද එය ආරක්ෂාකාරී නොවන නිසා ලේඛන භාවිතයට යොමු විය. වර්තමානය වන විට මේ සඳහා ඇශ්‍රුම්නියම් යන ලේඛන ද භාවිත කරයි. මෙහි කඩ කුන්ඩී නමින් හැඳින්වේයි. තබිලා ඇසෙහි එක් පසකට බර ව ස්‍යාහිය පිහිටා ඇති.

කායදා

කායදා යනු කිසියම් තාලයක පිහිටා ඇති විහාග බාලී හරි යන අංගයන්ට අනුකුල ව තබිලා අංගයන් වැයන අක්ෂරයන්ගෙන් ප්‍රබන්ධ වූ පද විශේෂයකි. කායදාව දෙගුණ, තුත්ගුණ, සිවුගුණ වශයෙන් ගුණ කරමින් වාදනය කරනු ලබයි. පල්ටා සහ තිහායි යන පද විශේෂ ද කායදා සමග ම වැයේ. ඔහු ම තාලයක් සඳහා එම තාලයට අනුකුල ව ගොඩනැගුණු කායදා පල්ටා වාදනය කළ හැකි ය. තබිලා විෂය හඳාරන ආධුනිකයන්ට තුමානුකුල ව ඇගිලි හැසිරවීම පූහුණු කරවීම සඳහා හස්ත සාධන කායදා, නම් කායදා වර්ගය උපයෝගී කර ගැනේ.

ත්‍රිතාල් තැස්ත සාධන කායදා

1 ඩා	2 ඩා	3 ති	4 ට	5 ඩා	6 ඩා	7 තු	8 නා	9 නා	10 නා	11 ති	12 ට	13 ඩා	14 ඩා	15 තු	16 නා
X				2				0				3			

දිදුරා තාලය සඳහා කායදාවක්

1 ඩාඩා	2 තිට	3 ගිනා	4 ඩාඩා	5 තිනා	6 ගිනා	1 තාතා	2 තිට	3 ගිනා	4 ඩාඩා	5 ගිනා	6 ගිනා
X			2			0			3		

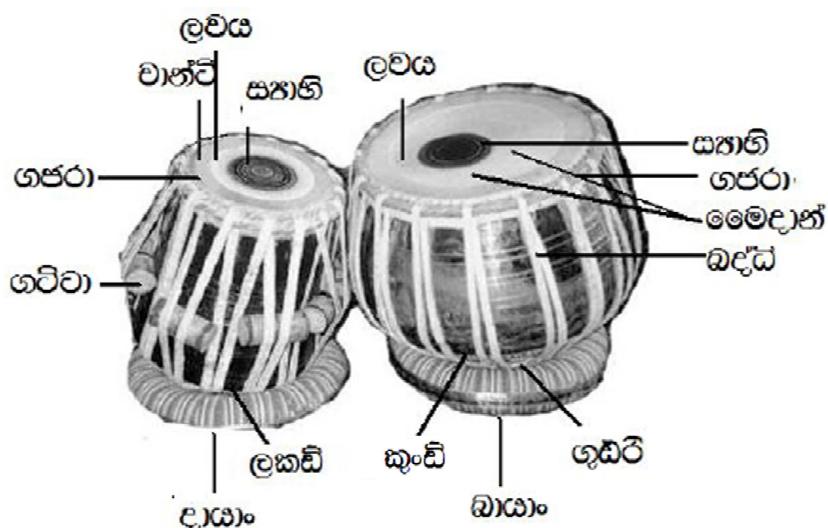
පල්ටා

පල්ටා නමැති පද විශේෂය කායදා සමග ම බැඳී පවතී. මෙය කායදාව වර්ධනය වූ අවස්ථාවකි. පල්ටා යනු කායදා පේෂ්කාර්, රේලා යන පද විශේෂයන්හි වාද්‍යය වන පද රෘත්‍යාකාරී. කායදාව ප්‍රබන්ධ කර ඇති අක්ෂරයන්ගෙන් ම කායදාවේ ස්වරුපය අනුව එහි විභාග බලි හරි අංගයන්ට අනුකූල ව පල්ටා රවනා කරනු ලැබේ. කායදාව ගුණ කිරීමෙන් පසු ව අවසානයට ලබා ගත් ලයට අනුව පල්ටා වාද්‍යය කෙරේ. මේ අනුව පල්ටා යනු දැන ලයෙන් වාද්‍යය වන පද විශේෂයකි.

පල්ටාවක්

X	2	5	6	7	8
1 ඩාඩා	2 තිට	3 ඩාඩා	4 තිට	5 ඩාඩා	6 තිට
9 තාතා	10 තිට	11 ඩාඩා	12 තිට	13 ඩාඩා	14 තිට
15 තාතා	16 තිට	17 ඩාඩා	18 තිට	19 ඩාඩා	20 තිට
0	3				

තබ්ලාවේ කොටස්

හස්ත සාධන කායදා (ත්‍රිතාල්)

ධා දා ති ව	ධා දා තු නා
x	2
තා තා ති ව	ධා දා තු නා
0	3

- ත්‍රිතාලය සම ගුණයෙන් වයන්න.
- ඉහත කායදාව සම ගුණයෙන් එක් වරක් වාදනය කර දෙගුණ ලයෙන් දෙවරක් වාදනය කරන්න.
- දැන් එම ලයට ම පහත දැක්වෙන පල්වා එක් පල්වාවක් එක් වරක් බැඟින් වාදනය කරන්න.
- ගොදුන් පූජාණු වූ පසු හතර ගුණයෙන් ද වයන්න.

පල්වා

1	දාධා තිව දාධා තිව දාධා තිව දාධා තුනා
	x 2
	තාතා තිව තාතා තිව දාධා තිව දාධා තුනා
	0 3
2	දාධා තිව දාධා තිව දාධා තිව දාධා තුනා
	x 2
	තාතා තිව තිව තාතා දාධා තිව දාධා තුනා
	0 3
3	දාධා තිව තිව තිව දාධා තිව දාධා තුනා
	x 2
	තාතා තිව තිව තිව දාධා තිව දාධා තුනා
	0 3
4	දාධා ඩාති වධ තිව දාධා තිව දාධා තිව දාධා තුනා
	x 2
	තාතා තාති වතා තිව දාධා තිව දාධා තුනා
	0 3
5	තිව දාධා දාධා තිව දාධා තිව දාධා තුනා
	x 2
	තිව තාතා තාතා තිව දාධා තිව දාධා තුනා
	0 3
6	තිව ඩති වධ තිව දාධා තිව දාධා තුනා
	x 2
	තිව තති වතා තිව දාධා තිව දාධා තුනා
	0 3

- දැන් එම ලයට ම පහත දැක්වෙන තිහායී පදය වාදනය කරන්න.

තිහායී

දාධා තිව දාධා තුනා	තාතා තිව දාධා තුනා
x	
දාS ss ss ss	දාධා තිව දාධා තුනා
0	3
තාතා තිව දාධා තුනා	දාS ss ss ss
x	2
දාධා තිව දාධා තුනා	තාතා තිව දාධා තුනා දා
0	3

- දැන් ත්‍රිතාලය එක් වරක් වාදනය කර සමගුහයෙන් අවසන් කරන්න.

අක්ෂරය

අක්ෂරය වාදනය සූදානම

අක්ෂරය වාදනය

න
ත

තින්

තු

ති

අක්ෂරය

අක්ෂරය වාදන සූදානම

අක්ෂරය වාදනය

○

ගෝ

කු

කත්

මුල් යුගයේ ගුවන් විදුලි සරල නි

ශ්‍රී ලංකාවේ ගුවන් විදුලිය ආරම්භ වූයේ 1925 දෙසැ. 16 වන දින සි. ගුවන් විදුලියේ මුල් කාලයේ ප්‍රචාරය වී ඇත්තේ අපරදිග සංගීතයට අදාළ වැඩ සහභන් ය. පෙරදිග සංගීතයට අදාළ වැඩසහභන් ප්‍රචාරය වූයේ රීට වික කළකට පසු ව ය. ගුවන් විදුලියට පෙර ගිත ගුවණය හා රස වින්දුනය සඳහා මෙරට ජනයා අතර ජනප්‍රිය වී තිබුණේ ගේරමෝන් තැටෑ වාදන යන්ත්‍රය සි. ගේරමෝන්නය සඳහා සිංහල ගිත රඹියක් එකල තැටෑ ගත වී තිබුණි. හින්දි සහ ද්‍රව්‍ය ගි තනුවලට සිංහල පද මාලා නිරමාණය කර බොහෝ සිංහල තැටෑ ගිත නිරමාණය වූ බව “ගේරමෝන් තැටෑ යුගය” නම් පාඨමෙන් මිට පෙර මෙය අධ්‍යයනය කර ඇත. තැටෑ ගි යුගයේ දී එවකට ජනප්‍රිය ව පැවති සිංහල නුරති ගිත ද ගේරමෝන් තැටෑවල ගබඩා කළ අතර මේ සියල්ල මුල දී ගුවන් විදුලියෙන් ප්‍රචාරයට පත් විය.

ගුවන් විදුලියට ම විශේෂ වූ ගි නිරමාණ බිජි කිරීමට එවකට පාලකයන් ලෙස සිටි බ්.එම්. කොළඹිගේ, තේවිස් ගුරුගේ වැනි වියතුන් තුළ අදහස් පහළ විණ. එහි වගකීම එවකට උතුරු ඉන්දිය සංගීත අධ්‍යාපනය ලබා සිටි සංගීතයෙන් වෙත පැවරිණ. මෙම කාල වකවතුවේ (1939-40) ආනන්ද සමරකේන් මහතා ඉන්දියාවේ ගායනා ඇතුළත් විශේෂ වැඩසහභනක් “ගුවන් විදුලි ගාන්දරවයෝ” නමින් ප්‍රචාරය වී ඇත. මෙතුමාගේ ගායනා ඇතුළත් විශේෂ වැඩසහභනයෙන් සංගීත අධ්‍යාපනය ලබා නැවත මෙරටට පැමිණියේ ය. මෙතුමාගේ ගායනා ඇතුළත් විශේෂ වැඩසහභනයෙන් “ගුවන් විදුලි ගාන්දරවයෝ” නමින් ප්‍රචාරය වී ඇත. නව ගෙශයකට හි ගයන්නට පටන් ගත් ආනන්ද සමරකේන් වටා එවකට තරුණ ගායක - ගායිකාවේ රෝක්වන්නට පටන් ගෙන තිබේ. ඒ අතරින් එ. එල්. එ. සෝමපාල, කාන්ති වක්වැල්ල, ස්වර්ණා ද සිල්වා, රෝහිත ජයසිංහ, ඩිජ්ලස් විකුමසිංහ, ඩී.අර්.එච්.එච් ප්‍රධාන වෙති.

මුල් යුගයේ ගුවන් විදුලි සරල ගි නිරමාණය හා සම්බන්ධ ව පිළිගත් සංගීතයෙන් කිහිප දෙනෙක් වෙති. සුරුය ගාකර මොල්ලිගොඩ, එච්චින් සමරධිවාකර, අමරදේව, දේවාර සුරියසේනා, සරණගුප්ත අමරසිංහ ආදින් අතරින් සමාජය පිළිගත් පළමු සංගීතයා වන්නේ ආනන්ද සමරකේන් ය. මෙතුමාගේ ගිත ගේරමෝන් ගිත සහ ගුවන් විදුලි ගිත වශයෙන් වෙන් කොට හඳුනා ගැනීම අපහසු බව මහාවාර්ය සුනිල් ආරියත්නයේ ද පවති. ඔහු මුල් කාලයේ ගේරමෝන් තැටෑ සඳහා ගයන ලද ගිත මුල දී ගුවන් විදුලිය මගින් ද, සරල ගි ලෙස ප්‍රචාරය වී ඇත. කෙසේ වුවත් ගුවන් විදුලිය සඳහා ම ඔහු නිරමාණය කළ ගිත අතරින් “පොසොන් පොහො දින පුන්සඳ පායා, සුමනෝ පොඩි සුමනෝ” යන ගිත අදත් සමාජය තුළ ජනප්‍රිය ව පවති. ආනන්ද සමරකේන් ගිපද රවනයටත්, තනු රවනයටත්, ගායනයටත් එක සේ දක්ෂ ය. මෙසේ තුන් ඉරියවිවේ ම කැපී පෙනෙන පුද්ගලයන් හැඳින්වීමට හින්දුස්ථානී සංගීතයේ දී “වාග්ගේයකාර” නම් විශේෂණ පදය යොදනු ලැබේ. ඒ අනුව ආනන්ද සමරකේන් වාග්ගේයකාරයෙකි. එසේ මෙතුමා අතින් නිරමිත ගි අතර වඩාත් ජනප්‍රිය වූයේ “ඒන්ඩ ද මැණිකේ මෙන් දියඹටා නෙලන්න කෙකටිය මල්” යන ගිතය සි. මෙම මුල් යුගයේ ගුවන් විදුලි ගිතය තරුණයකු සහ යුවතියක අතර ගොඩනැගෙන ප්‍රේමාන්විත සංවාදයන් ලෙසට කුවරුත් අගය කරති. මෙම ගිත නිරමාණයේ දී ආනන්ද සමරකේන් වංග සංගීතයේ නැතහෙත් රැඹින්ද සංගීතයේ ආහාසය ලබා ඇත. පහත දක්වෙන්නේ එතුමා අතින් නිරමිත වී මුල් යුගයේ ගුවන් විදුලිය මගින් ප්‍රචාරණය වූ ගිත ලැයිස්තුවකි.

- ඇසේ මධුර ජීවනයේ ගිතා නාමු අමා දහරේ
- පොඩිමල් එතනෝ - සුරතල් එතනෝ
- විලේ මලක් පිහිලා හරි කදිමයි නෙළන්ට යමු මැණිකේ
- ප්‍රං්ඩ් සුදා සුදු කැටියා කොයිඛ ද උදයේ
- බැස සීතල ගගුලේ පිත පිත නාමුකේ නගේ
- සුමනෝ පොඩි සුමනෝ
- සිරි සරු සාරකේන් ගොයම් පැසිලා මහිමේ
- සුනිල ගුවන් පායා දිලෙන්නා - පුන්සිසි මනහාරා

- කරුණා නදියේ පැදයාමු
- අක්කේ අක්කේ අර බලන්නකෝ වැස්සක් තොටු එන්නේ (මේ ගිතයේ ප්‍රබන්ධය හා තනුව සමරකෝන් ගේ වුව ද ගායනය සූර්ය ගංකර මොල්ලිගොඩුගේ ය.)
- පුදමු මේ කුසුම් තෙතු ලෝක නාම් පාද පද්ම වැද බැතියෙන ප්‍රිති සාදරෙන්
- පොසොන් පොහො දින පුන්සඳ පායා

මේලගට ආනන්ද සමරකෝන් සූරීන් පිළිබඳ ජ්‍යෙෂ්ඨ තොරතුරු කිහිපයක් සැකෙවින් සාකච්ඡා කරමු.

මෙතුමා ඉපදුමෙන් 1911 ජනවාරි 13 වන දින පාදුක්ක පුදේශයේ වටරක ලියන්වල නම් ගමේ දී ය. පිළියන්දල, වැවල රජයේ පාසලෙන් මූලික අධ්‍යාපනය ලබන මෙතුමා කොට්ටෙ ත්‍රිස්තියානි විද්‍යාලයයෙන් ද්විතියක අධ්‍යාපනය ලබා ඇත. මෙම පාසලේ ගිත තරගයක දී පුරුම ස්ථානය දිනා කුසලාන ලබා ඇත. ක්‍ර.ව. 1934 දී තාගෝර් තුමාගේ ලංකාගමනයෙන් පසු මෙතුමා ඉන්දියාවේ ගාන්ති නිකේතනය බලා පිටත් වන්නේ ය. එහි දී තාගෝර් තුමාගේ අසුර ලබමින් සංගිතය ඉගෙන ගෙන ඇත. පෙරලා ලංකාවට පැමිණි මෙතුමා, 1939 දී 'හිස්මාස්ටර වොයිස්' නම් ග්‍රම්මෝන් තැබී ලේඛනය යටතේ සිය ගිත ඉදිරිපත් කර ඇත. පසු කාලයේ (1938-1941) ගුරුවරයකු ලෙස ගාල්ල මහින්ද විද්‍යාලයයේ සේවය කර ඇත. 1940 දැකයේ දී සමරකෝන් මහතා සංගිතයෙකු ලෙස පමණක් තොට දැක්ෂ විතු හිල්පියකු ලෙස ද ජනප්‍රියත්වයට පත් විය. ශ්‍රී ලංකා ජාතික ගිතයේ නිර්මාතා වූයේ ද මෙතුමා ය.

මෙතුමා විසින් සිංහල විතුපට ගිත ද නිර්මාණය කර ඇත. ඒ අතරින් කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

- මන රංජන දරුණනීය ලංකා, ශ්‍රී ලංකා මා ප්‍රියාදර ජයහැමි - සූර්යාතා විතුපටියෙන්
- සිරදුරු හෙළ දිව පුරාතනේ - සැබුසුලං විතුපටියෙන්
- කෙල්ලනි නුම්ලා දන්නේ නටන්න යි මා දන්නේ ගි කීමට පමණ යි. - සැබුසුලං
- පදමට පොල්ලෙල් ගහපල්ලා - සැබුසුලං විතුපටියෙන්

ଆනන්ද සමරකෝන් සූරීන් අතින් නිර්මිත මුල් යුගයේ ගුවන් විදුලි සරල ගිතයක පදමාලාව සහ ස්වර ප්‍රස්ථාරය පහත දැක්වේ.

ඇසේ මධුර ජ්‍යෙනයේ ගිතා - නාමු අමා දහරේ
තාරපතී අහසේ සුදිලේවී - දිස්ති විහිදමිනේ
රම්‍ය ස්වහා ධර්මේ

රිදී කඳන් සේ ජල ධාරාවේ - පෙනේ පෙනේ හැලි හැලි කඹ මුදුනේ
හංගයේ නද දිදි හැසිරති - සෝබන මල් ගොමුවේ

හිද මේ ගංතිරේ මද වේලා - පිනමු ඒ අම ගි ධාරාවේ
මබය සාගරේ මමයි තරංග - ඒ මත සැනසෙන්නා

ആദ്യ ത്രിഭൂതാധികാരി ലിനാ

ജാലയ - ജാഹാർവിം 4/4

D	S	-	S	I	S	S	N	S	I	R	R	G	-	I	M	G	R	-
സോഡ്	സ	ഒ	ഓ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ
GM	P	G	I	M	R	N	R	I	S	-	-	-	I	-	-	-	-	-
സോഡ്	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ
GP	P	P	I	P	-	P	I	P	D	N	P	I	D	P	P	-	-	-
സോഡ്	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ
XM	-	M	I	G	S	R	G	I	(RG)	-	-	I	-	-	-	-	-	-
X	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ
GM	P	G	I	M	R	N	R	I	S	-	-	I	-	-	-	-	-	-
ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ
GG	-	G	I	G	G	-	I	G	P	G	R	I	S	D	S	-	-	-
ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ
NN	-	N	I	N	S	N	D	I	P	D	P	M	I	P	M	P	-	-
സോഡ്	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ
XM	-	M	I	M	-	M	P	I	G	G	-	S	I	R	G	G	-	-
X	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ
GM	P	G	I	M	R	N	R	I	S	-	-	I	-	-	-	-	-	-
സോഡ്	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ
D	S	S	S	I	S	N	D	N	I	S	R	R	R	I	R	S	R	-
ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ
xSG	(G)	G	I	M	D	P	P	I	G	M	G	S	I	R	G	G	-	-
X	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ
MM	-	M	I	-	M	M	P	I	G	G	-	S	I	R	G	G	-	-
ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ
GM	P	G	I	M	R	N	R	I	S	-	-	I	-	-	-	-	-	-
ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ	ബ

ආනන්ද සමරකෝන් සූරින්ට අමතර ව 1940 අග භාගය වන විට ගුවන් විදුලි සරල සංගීතය තවත් සංගීතයෙක් නම් සූනිල් සාන්තයෙයි. එතුමන් අතින් නිරමිත මුල් යුගයේ ගුවන් විදුලි සරල ගිත ගෙලි කිහිපයකට නැඹුරු වී ඇති බව පෙනේ. ඒවා බටහිර ගෙලිය, උත්තර හාරතීය රාජධාරී ගෙලිය, රුන්ද ගෙලිය, ශ්‍රී ලංකාවේ ජන ගි ගෙලියට, කිතුනු ගි ගෙලිය, සහ බයිලා ගෙලිය වශයෙන් වර්ග කළ හැකි ය. ආනන්ද සමරකෝන් ආරම්භ කළ දේශීය සරල ගිත ගෙලියේ මාරුගයට අවත්තිණය වූ ර්ලග සංගීතයෙයා ලෙසට සූනිල් සාන්ත සූරින් පිළිගත හැකි ය. සූනිල් සාන්තයෙය් ස්වර හතරක් හෝ පහක් පමණක් හෝ යොදා ගෙන ද ගිත නිරමාණය කළන. “එම්බා ගංගා, අම්බලමේ පිනා, පෝදා දහම් සිසිලේ, ටිකිරි ලියා” වැනි ගිත නිරමාණයේ දී යොදා ගෙන ඇත්තේ ස්වර පහකට අඩුවෙනි. මෙතුමන්ගේ පසු කාලීන ගිත නිරමාණවල ස්ථායි සහ අන්තරා යන ආකෘතිය දක්නට නැත. “නදුපානේ” ගිතය මේට හොඳ ම නිදසුනකි. බොහෝ ගි තනු ඉතා සරල ය. පහත දක්වෙනුයේ එතුමන් අතින් මුල් යුගයේ දී ගුවන් විදුලිය හරහා නිරමාණය වූ ගිත

දිය ගොඩ සැම තැනා කිරි ඉතිරේ.
 ඔහු පිපිලා විල ලෙල දෙනවා සුදට සුදේ නංගේ
 මෙවන් පිටිසරේ මේ දුගී පැලේ
 කුරුලු ආදරේ
 බෝව්ටිරියා ද්
 මිහිකත නළවාලා මග මල් ගන්වාලා
 කේකිලයන්ගේ කේකිල නාදේ
 තෙල් ගාලා හිස පිරන් නැනේ
 මෙය පසු කාලයේ (1965න් පසු) තැනු ගියකි.
 මල් පිබිදීගෙන එන්නේ -
 සුම්හිරි සුවඳැනී මල්
 සුවද රෝස මල් තෙලා
 හෝ ---- හෝ ගා රල්ල නැගේ.

සූනිල් සාන්තයන් ගේ ජ්වන තොරතුරු කෙටියෙන් විමසා බලමු. මෙතුමන් 1915 අප්‍රේල් 14 වන දා ජා-ඇල පමුණුගම දී උපත ලබා ඇත. කොටභේන් සාන්ත බෙනචික්ට් විද්‍යාලයය, ගාල්ල මධුන්ට කැල්වරි යන පාඨකාලාවල අධ්‍යාපනයෙන් පසු 1939 දී ඉන්දියාවේ ශාන්ති නිකේතනයට ගොස් සංගීතය හදාරා ඇත. පසු ව ලක්නවිහි හාන්ඛන්බේ සංගීත විද්‍යාපියයෙන් ද හාරතීය සංගීතය හදාරා ඇත. පෙරලා මෙරටට පැමිණී සූනිල් සාන්තයන් සංගීතභාර්යවරයකු ලෙස රක්වාන ශාන්ත අන්තෝත්නි විද්‍යාලයයේ ස්වය කර ඇති බවට සාක්ෂාත් ඇත. ඉන්දියාවේ සිට මෙරටට පැමිණී මහාභාරය රතන්තරකර පඩිතුමාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් පැවති ගුවන්විදුලි ගායකයන් වර්ග කිරීමේ පරික්ෂණයට සූනිල් සාන්තයන් සිය දුඩී තීරණය අනුව පෙනී තොසිරි නිසා පසුකාලයේ දී ගුවන් විදුලියේ ගි ගැයිමට එතුමාට වරම නොලැබිණ. එහෙත් මෙරට සංගීත කෙශ්තයට ඔහු අතින් අමිල මෙහෙයක් සිදු විය.

එම්බා ගංගා - නවතිනු නවතිනු නවතිනු නවතිනු ගංගාවේ
 එම්බා ගංගා - නවතිනු නවතිනු නවතිනු නවතිනු ගංගාවේ
 එම්බා ගංගා - නවතිනු නවතිනු නවතිනු නවතිනු ගංගාවේ
 එම්බා ගංගා ගංගාවේ

කන්ද කපවු ගල් පෙරලවු	-	වේල බදිවු ගමන බිඳිවු - ගංගාවේ.
දිය හරවවු වැට් පුරවවු	-	කෙත් කරවවු කුස පුරවවු - ගංගාවේ.
හිටු එම්බා ගග පුම්බා	-	දිය ලම්බා පැරකුම්බා - ගංගාවේ
වැඩට අපේ දිය නොම දි	-	මුහුද කරා යනු වරදී - ගංගාවේ.

පදමාලාව:- අරීසෙන් අහුබුදු
 සංගීතය භා ගායනය- සුනිල් සාන්ත

ග - - -	ග - - -	ග - - -	ග - - -	ග ග ර ස	ග ග ර ස
එ ම ස ස	බා ස ස ස	ග ° ස ස	ගා ජ ජ ස	න ව ති නු	න ව ති නු
ග ග ර ස	ග ග ර ස	න් - - -	ස ර ස න් ස	ර - ප -	ධ - ප -
න ව ති නු	න ව ති නු	ග ° ස ස ස	ගා ස ස ස	වේ ස ග °	ග ° ග °
ම - - -	ම - - -	ම - - -	ම - - -	ම ම ග ර	ම ම ග ර
එ ම ස ස	බා ස ස ස	ග ° ස ස	ගා ස ස ස	න ව ති නු	න ව ති නු
ම ම ග ර	ම ම ග ර	ස - - -	ර ග ර ස ර	ග - ප -	ධ - ප -
න ව ති නු	න ව ති නු	ග ° ස ස ස	ගා ස ස ස	වේ ස ග °	ග ° ග °
ප - - -	ප - - -	ප - - -	ප - - -	ප ප ම ග	ප ප ම ග
එ ම ස ස	බා ස ස ස	ග ° ස ස	ගා ජ ජ ස	න ව ති නු	න ව ති නු
ප ප ම ග	ප ප ම ග	ර - - -	ග ම ග ර ග	ම - ප -	ධ - ප -
න ව ති නු	න ව ති නු	ග ° ස ස ස	ගා ස ස ස	වේ ස ග °	ග ° ග °
ප - - -	ම - - -	ග - - -	ර - ස ර	ග - - -	ර ස ර -
එ ම ස ස	බා ස ස ස	ග ° ස ස	ගා ස ස ස	ග ° ස	ගා ස ස
ස - ප -	ධ - ස -	ග - - -	ර ස ර -	ස - ප -	ධ - ස -
වේ ස ග °	ග ° ග °	ග ° ස	ගා ස ස ස	වේ ස ග °	ග ° ග °
ග - - -	ර ස ර -	ස - - -	- - - -		
ග ° ස	ගා ස ස	වේෂ ස ස	ෂ ස ස ස		
නි - නි නි	ස - - -	ර - ස ස	ස - - -	නි - නි නි	ස - - -
ක න් ද ක	ප වු ස	ග ල් පෙ ර	ල වි ස	වේෂ ලි බ	දි වි ස
ර ර ස ස	ස ර ස ර	ග - - -	ර ස ර -	ස - ප -	ධ - ස -
ග ම න බි	දි වි ස	ග ° ස	ගා ස ස ස	වේ ස ග °	ග ° ග °
ග - - -	ර ස ර -	ස - - -	- - - -		
ග ° ස	ගා ස ස	වේෂ ස	ෂ ස ස		
ප ම ග ර	ග - - -	ප ම ග ර	ග - - -	ප ම ග ර	ග - - -
දි ය න ර	ව වි ස	වැ වි පු ර	ව වි ස	කෙ ත් ක ර	ව වි ස
ග ර ස නි	ස ර ස ර	ග - - -	ර ස ර -	ස - ප -	ධ - ස -
කු ස පු ර	ව වි ස	ග ° ස	ගා ස ස	වේ ස ග °	ග ° ග °
ග - - -	ර ස ර -	ස - - -	- - - -		

මුල් යුගයේ සරල ගිතයක ස්වර ලිපි ස්වර ප්‍රවරුවෙන් හා භාණ්ඩයකින් වාදනය

මිට පෙර පන්තිවල දී සිසුන් වාදනය හා සම්බන්ධ අභ්‍යාස රාජියක යෙදී ඇත. ඒ අනුව මේ වන විට ස්වර ප්‍රවරුවේ අත අතැශිලි හැසිරවීම පිළිබඳ වත් සිංහය තෝරාගත් හා ගැඹයේ අත අතැශිලි හැසිරවීම පිළිබඳ වත් මනා අභ්‍යාසයක් තිබෙනු ඇත. ඒ පිළිබඳ ව තව දුරටත් අභ්‍යාසයේ යෙදීමත්, විවේක කාලවල දී වාදා හා ගැඹයේ හා විත්තයන් මානයික වින්දනයක් ලබා දීමත් මුල් යුගයේ ගුවන් විදුලියෙන් ප්‍රවලිත වූ අයය කළ හැකි හි සම්වච්‍යක් රසවින්දනය කිරීමත් ඒවා රේග පරම්පරාව වෙත ගෙන යැමත් අරමුණු කොටගෙන මෙම වාදන පාඨම සැලසුම් කර ඇත. සාමාන්‍ය සරල ගිතයක ප්‍රස්ථාරයක අන්තර්ගත Introduction, Interlude, Verse, Song, Counters, Bits, Chords ආදි වශයෙන් හඳුන්වන කොටස් මේ වන විට හඳුනා ගෙන ඇත. සරල ගිත ප්‍රස්ථාර සමඟ ප්‍රවත්තන්වල ද පළ වේ. ඒවා රස් කර ගැනීමට හා කෙළේ පොතක් ලෙස සකසා ගැනීමටත් උත්තන්දු විය යුතු ය. මෙම ග්‍රෑන්ඩ් වන විට වාදන කුසලතා වර්ධනය වී ඇති හෙයින් එම ප්‍රස්ථාර වාදනය කර බැලීමටත් අවධානය යොමු කළ යුතු ව ඇත. පහත දැක්වෙන ගිතය මුල් යුගයේ ගුවන් විදුලි ගිතයක් වන අතර එය ගෙන්නේ පණ්ඩිත් බඩි. ඩී. අමරදේවයන් විසිනි.

පිනමුකේ කළ ගෙ... .

F Major 4/4

● INTRO :

(F/G) / (F/C) / (F) / (D/C) /
 මුළු ප්‍රතිඵලිතිය / බුජාමාප්‍රමාන / ම— / ම— /
 ධ— / + ධතිස් / ර—ම / ගර්තිර් / ග— / + ගම්ම /
 ප—ති / ධපගා / ගස්තිස්-තිය / ති-භපඩම— /

● SONG :

(S) (F) / (B⁹) (F) (C⁹) /
 ම-පම / ග— / -රස්ති / ධ— / ගමපස් / තිඛපධ /
 (F) (C) (F) /
 ප-ම- / ගර්ගම / ග-ගා / ගමපධ / ප-ම- / ප-ධ- /
 (BIT) (C⁹)
 ධධධ / ධතිස්ස් / තිඛප- / තිඛස්- /
 (F) /
 ගමපස් / තිඛපධ / ප-ම- /

● INTER : / + ධතිස් / ර—ම / ගර්තිර් /
 (F) / (B⁹) (C⁹) (F) /
 ධ— / - ගර් / ගපධ / ගස්තිධප / ම-පධ / ධ— /

● VERSE :

(F) (C⁹) (F) /
 ම-ධධ / ධස්තිය / පමපධ / ප-ම- /
 (B⁹) (F) /
 පධතිති / ති-ස්ර / ග-ධ- / —— /
 (B⁹) (F) (C⁹) /
 ගර්තිති / ධ-ධ- / ගස්ධස් / තිඛප- /
 (F) /
 ගමපස් / තිඛපධ / ප-ම- / ගර්ගම / (S)
 (BIT)

එම ගිතය මෙන් ම බෙහෙවින් ජනප්‍රිය වූ තවත් ගිතයක ස්වර ප්‍රස්ථාරයක් පහත දැක්වේ . ස්වර ලිපිය බලා වාදනය කිරීමට උත්සාහ ගැනීමෙන් වාදනයේ දක්ෂතා වර්ධනය වනු ඇත. මෙම ගිතය “රේඛාව” විතුප්පයේ ඇතුළත් ගිතයකි. මෙම විතුප්පයේ ගි තනු නිර්මාණය කරන ලද්දේ සුනිල් සාන්තයන් විසිනි. ගි පද මලා ගරු මර්සීලිනු ජයකාච් පියතුමා විසින් නිර්මිත ය. ඔහු නෙළම් නෙරිය රාගාලා ගිතය ගයනු ලබන්නේ සිසිර සේනාර්තනයන් විසිනි.

ଶିଳ୍ପ ନେତ୍ରମି....

C Major 6/8

● INTRO / INTER :

● SONG :

ගුම්මෝන් තැටි ගී

වර්ෂ 1876 තෝමස් අල්ටා එච්සන් විසින් මෙය නිපදවන ලදී. තැටියක ගබඩා කරන ලද ගබඩා තරංග මගින් නැවත හඩු ප්‍රතිනිර්මාණය කිරීම ගුම්මෝන්යෙන් සිදු වේ. ගබඩා ගබඩා කිරීමේ දී තැටිය මත සියුම් ඇලි කැපේ. නැවත හඩු නිපදවීමට එම තැටිය කුරකුවෙන්නට සලස්වා එම ඇලි මත ඉදිකුටු තුවික් වැනි උපකරණයක් සර්පණය වීමට සලස්වයි. තැටිය කරකැවීමේ දී එම ඉදිකුටු තුව කම්පනය වන අතර එම කම්පනය ගබඩා තරංග බවට පත් වේ. අග මලක හැඩයෙන් යුත් ගොවුවක් වැනි තඹවලින් සාදන ලද කොටසකින් තැටියේ ගබඩා වී ඇති හඩු විහිදුවා හැරේ. මෙය ගුම්මෝනයේ සාමාන්‍ය කියාවලිය සි. ගායනයක් හෝ වාදනයක හෝ තැටිගත කර නැවත ගුවණය කිරීමට සකසා ගන්නා ලද මූල් ම තාක්ෂණික උපකරණය ගුම්මෝනය සි.

බටහිර ලෝකයේ නිර්මාණය වූ මෙම උපකරණය මෙ රටට පැමිණෙන්නේ 1903 දී ය. 1903 ලංකාවට ගෙන් වූ ගුම්මෝනය එක්දාස් නවසිය හැට ගණන්වල දී සාමාන්‍ය භාවිතයෙන් රුවත් විය. එසේ වූයේ ඒ වන විට ගුවන් විදුලිය දියුණු මට්ටමක පැවතීම නිසා හා වෙනත් දියුණු පටිගත කිරීමේ තාක්ෂණික උපකරණ නිර්මාණය වී තිබූ බැවිනි.

මෙම උපකරණය පිළිබඳ ව අධ්‍යයනය කිරීම සංගීතය හදාරන අපට වැදගත් වන්නේ හේතු කිහිපයක් නිසා ය. එනම් ගුම්මෝන් තැටි නිසා අප සංගීත කේතුයේ වෙනස්කම් සිදු වීම හා ඒ හරහා ගොඩ නැගුණු සංගීත ක්‍රමයන් තැන්හෙත් සංගීත භාවිතයන් තිබීම නිසා ය. වසර 60ක පමණ කාලයක් ගුම්මෝනය සඳහා ම ලියු ගිත රවනා විශාල තනු රාජියක් බිජි විභින්. ඒ හරහා වාදකයින්, ගායකයන්, ගිත රවකයන් හා වෙළඳ ව්‍යාපාරකයන්, තැටිගත කිරීමේ ශිල්පීන් ආදි විශාල පිරිසක් ද බිජි වුණහ.

ගුම්මෝනය මගින් ඇති වූ ගිත සම්ප්‍රදායය ඉන් වඩාත් වැදගත් වේ. ලාංකේය ජනයා මූලින් ම ගුවණය කළේ විදේශීය ගිත සි. දෙවනු ව අප රටේ එවකට ජනප්‍රිය ව පැවති තුරුති ගිත ගුම්මෝනය සඳහා තැටිගත කිරීමට යොදා ගැනීණි. පසුව අප රටේ ශිල්පීන් විසින් නිර්මාණය කරන ලද ගිත තැටිගත කෙරිණි. 1925 දී ගුවන් විදුලිය ආරම්භ වීමෙන් පසුව ඒ ඔස්සේ ද මෙම ගුම්මෝන් තැටිවල ඇතුළත් ගිත ප්‍රභාරය කරන ලදී. පසු කළෙක මොහොමඩ් ග්‍රෑස්, මොහොමඩ් සාලී, ඩී. එස්. පෙරේරා, ආර්. ඒ. වන්දුසේන, ආර්. මුත්තුසාම් වැනි සංගීතයුයන් විසින් හි තනු නිර්මාණය කරන්නට වූ අතර එම ගිත ද, ගුම්මෝන් තැටිවලට නැගිණි.

1940 දැකගේදී පමණ ආනන්ද සමරකේන්න් මහතාගේ නිර්මාණ සමග නවතම ගිත රාජියක් ගුම්මෝන්වල තැටිගත කෙරුණි. ජාතික ගිය මෙන් ම රැක්ම්ණී දේවියගේ ගිත ද අප වෙත ආවේ ගුම්මෝනය හා ගිතැටි ඔස්සේ ය.

ගුම්මෝන් හි ප්‍රධාන වශයෙන් කොටස් 4කට බෙදා දැක්විය හැකි ය.

1. උත්තර භාරතීය සංගීතය පාදක කොටගත් අනුකරණාත්මක ගිත,
2. අපරදිග සංගීතය පාදක කොටගත් අනුකරණාත්මක ගිත
3. උත්තර භාරතීය සංගීතය හා රවීන්දු සංගීතය ඇසුරු කළ ස්වාධීන ගිත,
4. අපරදිග සංගීතය ඇසුරු කළ ස්වාධීන ගිත වශයෙනි.

ගුම්මෝන් තැටි ගිත ශ්‍රී ලංකික සරල සංගීත කේතුය නව මගකට ගෙන ආ බව කිව හැකි ය.

ගැමගෝන් තැබී නිෂ්පාදනය සම්බන්ධයෙන් කිරීති නාමයක් දිනු සමාගම් කිහිපයක් වේ.

1. ජරමනියේ හිස් මාස්ටරස් වොයිස්
2. ඇමරිකාවේ වෝකින් මැෂින් සමාගම
3. ඉතාලියේ කොලොම්බියා සමාගම

1900 මුල් භාගයේ දි ගිත තැබීගත කිරීමේ දි සංගිතය සඳහා යොදාගතු ලැබුවේ පියානේව පමණි. එට හේතුව වූයේ කටහඩව පුමුඛ ස්ථානයක් දීම විය හැකි බව පර්යේෂකයේ මත පළ කරති. 1905 පමණ වන විට සංගිත භාණ්ඩ කිහිපයක් යොදා ගනිමන් ගිත පටිගත කිරීම දක්නට ලැබේ.

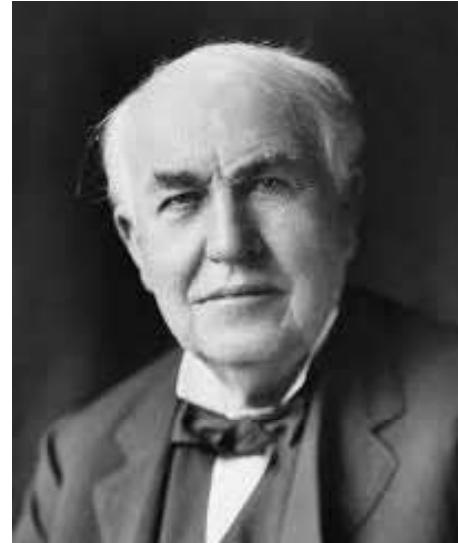
1904 දි කොළඹ වෝකර් පුතු සමාගම සහ කල්කටාවේ ගැමගෝන් වසිප් රයිටර් සමාගම් විසින් ලංකාවට ගැමගෝන් ගෙන්වා බෙදාහරින ලදී.

ගැමගෝනය ලංකාවේ ජනප්‍රිය ව පැවති මුල් යුගයේ දි ඒ සඳහා කතා කරන මැෂිම, කතා පෙවිච්, ගායනා යන්තුය, කතාවාහිනී යන්තුය ආදි අන්වර්ථ නාම භාවිතයේ පැවතියේ ය.

එමෙන් ම පසු ව ගැමගෝන් යන්තු ලංකාවට ආනයනය කළ සමාගම් අතර, පොරෝලිස් සමාගම, කාර්ගිල්ස් සමාගම, විලියම් හෙන්ඩ් පේඩ්ස් සමාගම, කලම්බෝ ස්ටෝරස් සමාගම, වික්වෝරියා ආකේඛ යන සමාගම් ද විය.

ගැමගෝනය

තේමස් අල්වා එඩිසන්

කපිරිස්ස්දා ගිත

කපිරිස්ස්දා ගිත පෘතිහිසින්ගෙන් අපට ලැබේණි. ක්‍ර.ව. 1505 මෙරටට පැමිණි කාපිරි ජනයා ලංකාවේ විවිධ ප්‍රදේශවල විශේෂයෙන් පූත්තලම, මධ්‍යකලපුව, ආදි මූහුදුබඩ ප්‍රදේශ ආශ්‍රිත ව ජ්‍යෙෂ්ඨ වූ හ. කපිරිස්ස්දා ගිත ඉතා සරල තනුවලින් සමන්විත ය. 6/8 රිද්මය මූලික කොටගෙන නිර්මාණය වී ඇති මේ ගිත ගැයුවේ වේග රිද්මයෙනි. පෘතිහිසි භාජාවෙන් රැවිත ගිත, කපිරිස්ස්දා ගිත නමින් හැඳින්වේ.

කපිරිස්ස්දා ගිතවල සුවිශේෂ ලක්ෂණ කිහිපයකි. මේවා සරල තනුවලින් සමන්විත වූව ද බොහෝ තනු ඒකාකාරි බවකින් යුත්ත විය. වේග රිද්මයට අනුව ගායනය කළ අතර ගායනය අතරතුර එක්තරා ආකාරයක නර්තනයක් ද, විය. එය ගිතයේ රිද්මයට අනුව කරන ලද සරල නර්තනයක් විය. ගායනය සඳහා කණ්ඩායමක් සහභාගි වූ අතර ක්‍රමයෙන් වේගය වැඩි කිරීම සිරිතකි. ගැහැනු පිරිමි දෙපක්ෂය ම ගිත ගායනය සඳහා සහභාගි වූහ. ගායනයට සහභාගි වන කාන්තාවේ නර්තනයට ද සහභාගි වූ හ. ඔවුන් ඇද සිටි සාය කොනකින් අල්ලා රිද්මයානුකුල ව ගැරිය වලනය කිරීම අපුරුෂ ක්‍රියාවකි.

මෙම ගිත ගායනයේ දී පොල් කටු, හැඳි හෝ වෙනත් අතට අසුවන උපකරණයක් හෝ භාවිත කිරීම සාමාන්‍ය සිරිත විය. ඒවා රිද්මයානුකුල ව පොලොවට තවිටු කළහ. මදින් මද වේගය වැඩි කළ අතර නර්තනය ද ක්‍රමයෙන් වේගවත් විය. සංගිත භාණ්ඩ වශයෙන් වියෝලා, බැංජෝ රබන්, වැම්බරින් ආදිය යොදා ගන්නා ලදී.

කපිරිස්ස්දා සංගිතය සමග සම්බන්ධ වූ නැවුම් විශේෂයක් ද විය. එය බයිලා නමින් හැඳින්වීමි.

කපිරිස්ස්දා ගිත සම්ප්‍රදායය ඇසුරු කරමින් සිංහල ගිත ගණනාවක් නිර්මාණය වී ඇත. මුල් යුගයේ සිංහල බසින් රැවිත බයිලා කපිරිස්ස්දා ගිත රාඩියක් ගුවන් විදුලිය හරහා ඉදිරිපත් කළේ ඇම්. ඇස් ප්‍රනාත්දු (බයිලා වකුවරිති) සහ ඇත්ත්ත් ජේන්ස් වැනි කළාකරුවේ ය.

1. මී වදායකී ජ්‍යෙන්
2. රස ආහර කවලා
3. මාගේ පැමෙල අදුර මකන්න
4. මහා මෙරක් ලෙසට
5. ලස්සනට පිපුණ වනමල්
6. නොනා මගේ නරස් නොනා
7. අයිරින් ජොසපින් රොසලින් ඇත්ත්ජලින්
8. සිහිනෙන් දැස වසා (තැර ඉස්ති තැර)

බයිලා කපිරිස්ස්දා

පහත දැක්වෙන බයිලාව 'බත්තේ බත්තේ' නමින් හැඳින්වෙන තාලයට අයත් තනුවක් බව මහාවාරය සුනිල් ආරියරත්න මහතා 'බයිලා කපිරිස්ස්දා විමර්ශනයක්' නම් ගුන්පදේ සඳහන් වේ. වයලිනයකින් හෝ එකෝචියන් වැනි භාණ්ඩයකින් හෝ තනුව වයලින් තාල වාදනය සඳහා රංගනක් යොදා ගනීමින් වාදනය කර රස විදින්න.

F major 6

ස̄-ඩ̄ නිස̄-	ර̄-ස̄ නිඩ̄-	නි-ප̄ -ප̄-	ප-- -පඩ̄
නි-ප̄ දනි-	ස̄-නි දප̄-	ඩ̄-ඩ̄ -ඩ̄-	ඩ̄-- -දනි
ස̄-ඩ̄ නිස̄-	ර̄-ස̄ නිඩ̄-	නි-ප̄ -ප̄-	ප-- -පඩ̄
නි-ප̄ දනි-	ස̄-නි දප̄-	ඩ̄-ම̄ -ම̄-	ම-- -දනි
ස්ම̄- ගප̄-	ම̄-ග̄ රිසඩ̄	නි-ප̄ -ප̄-	ප-- -පඩ̄
ස්ම̄- ගරි-	ස්ධස̄ නිපනි	ඩ̄-ම̄ -ම̄-	ම-- ---

පහත දැක්වෙන ගිතය කළිරික්කාවක් ලෙසට සැලැකේ. එම ගිතයේ තත්ත්වට සිංහල පදමාලාවක් යොදා ගනිමින් ගායක එම්. එස්. ප්‍රනාන්දු විසින් “රස ආහර කවලා - රන් කුඩාවෙ දමලා” නම් බයිලාව පසුගිය කාලයේ සමාජගත කර ඇත.

තැර ඉස්ති තැර - නොස්ස බැවික්ලො තැර

දිසිය නසාම් තුදුස් කරාවී

මයා ඉස්ති තැර - තෙම්නොස ගේරන්දැස

පේසින කන් - තා ඉස්ති තැර

කම්මූංකුම පේසි තෙම්ලු වාර - කාර්නි කංගයි ජ්‍රීන්තදී තැර

ආල්තු කොකේරස් ඉන්විදු වරසින් - මුනිතුලෙයි තේම් නොස්ස තැර

වියෝල ගිටාරකුම් රබානා - පොල්ගාදි තේම් නොස්ස තැර

ලැන්සස් කළිරික්කා - නොස්ස බයිලා

කොන්තේන්ති මැන්තැවී සුව තැර

පහත දැක්වෙනුයේ මෙම ගිතයේ ස්වර ප්‍රස්ථාරය සි.

F maj. 6/8

S—S	SS—	M—M	—	DD—	D—P	M—S	—
තැර	ඉස්ති	තැර	SSS	නොස්සබැටික්ලො	තැර	SSS	
DD—	DP—	M—M	GM—	P—	—	M—D	—
දිවිය	නාස්සාම්	භුද්‍ය	කරස්	විSS	SSS	SSS	SSS
DD—	DD—	D—S	—	P—P	PP—	M—D	—
එයාර්	ඉස්ති	තැර	SSS	තේම්නො සාගුත්	දිස්ස	SSS	
P—P	PM—	GG—	M—P	D—M	—	—	—
පේන්සි	තකන්	තාSS	ඉස්ති	තැර	SSS	SSS	SSS

N—N	—N—	N—N	D—N	S—D	—	—	—
කලුවා	ඡකුම්	පේන්සි	තෙමලු	වාර්	SSS	SSS	SSS
P—P	—P—	P—P	P—P	M—D	—	—	—
කාරනි ක ගෙයි	ප්‍රත්තා	ආර්ද්‍ර	තැර	SSS	SSS	SSS	SSS
N—N	—N—	N—N	D—N	S—D	—	—	—
ආල්ත කොකෝ	රස්තුත්	වියු	චරුපිත්	SSS	SSS	SSS	SSS
PP—	PM—	GG—	M—P	D—M	—	—	—
වුනිස	තුලදි	තේව්ම තොස්ස	තැර	SSS	SSS	SSS	SSS

සේ ගිවල ස්වහාවය සහ සැලුලිහිණි සන්දේශයේ පදන ගායනා

හාජාව පිළිබඳ මතා නිපුණතාවකින් යුතු පක්වරුන් අතින් ප්‍රබන්ධ වූ හිත සේ ගී වශයෙන් හඳුන්වා දිය හැකි ය. අනුරාධපුර, පොලොන්නරු, දඹදෙණි, ගමපොල, යුගවලට අයන් කවින් අතින් පදන රවනා වී ඇතේ. කෝට්ටෙ යුගයේ ඩිඩි වූ සැලුලිහිණි, ගිරා, පරෙවි, කෝකිල, හංස යන සන්දේශ කාවත මෙන් ම, ජාතක කථා වස්තු කොටගෙන් ගුන්තිල කාවතය ආදිය ද, සේගී ගුන්ප ලෙස සඳහන් කළ හැකි ය.

සේ ගී ප්‍රහුන්ගේ රස වින්දනය සඳහා ම රවනා වී ඇති හිත විශේෂයකි. විවිධ සංකීරණ වස්තු විෂය පාදක කොටගෙන රවනා වී ඇති මෙවායේ අතිශයෙක්ති වර්ණනා ඇතුළත් ය. හාජාව සංකීරණ ය. සංස්කෘත පාලි ආදි හාජාවන් සමග ද මිගු වී ඇතේ. තාද රටාවට වඩා හාජාවට ප්‍රධාන තැනක් දී ඇතේ. සේගිවල නිර්මාණකරුවකු සිරින අතර, ඔහු බොහෝ විට නමින් පෙනී සිටී. මෙම පදන ලේඛනගත වීම ද විශේෂ ලක්ෂණයකි. සිවුපද විරිතට අමතර ව, වෙනත් විරිත් හාවිත කර ඇතේ.

සැලුලිහිණි සන්දේශය
කර්තා - තොටගෙමුවේ ශ්‍රී රාජුල හිමි

සැලුලිහිණි සන්දේශයේ එන පදන ගී විරිතින්, දසපද සැහැල්ලකින් හා සමුද්‍රසේෂ් විරිතින් රවනා කර ඇතේ. උපමා, උපමේය, ආදි අර්ථාලංකාර එළිවැට, අනුපාස ආදි ගබඳාලංකාර ද ඇතුළත් කොට කවි රවනා කර ඇතේ.

සමුද්‍රසේෂ විරිතට ගයන පදන කිහිපයක් පහත සඳහන් වේ.

පැහැසරණීය මිනිපැලිණීය	කොත්	අගට	
බඳ කිකිණීය	දද ගිහිණීය	විමන්	වට
නොව පැරණීය	වන රමණීය	විවින්	විට
සැලුලිහිණීය	වදු කැලණීය	පුරවරට	
ලකළ පුළුලුකුලැ බඳ මිනී		මෙවුල්ලා	
සමග රන් සලඹ රවි දී		මෙවුල්ලා	
වයන පද්ච තබමින් පද		කමල්ලා	
රගන ලුදන් බල රැසිරු		සියල්ලා	

සමුද්‍රසේෂ වාත්තය - සැලුලිහිණි සන්දේශය.

ප ස ස ස	ර ර ගර සරි ග ර සනි	- - - - -
පැ නැ ස ර	ණී S යා මි ඣී පැ මි ඣී ය S S S S	
ස ග ර ම	ග - - - රිස - - - සසසසමම පප	
කොත් අග	ඇ S S S S S S S	බඳ කි කිණී යා
ම ම ග ර	සනි - - -	‿
ද ද ගිහිණී ය S S S		‿
ස ග ර ම	ග - - - රිස ස සගරි ස - - -	
වි ම න් ව	ඇ S S S S S S S	

ඉතිරි පාද දෙක ද මෙම ස්වර ප්‍රස්ථාරයට ගායනය කෙරේ.

ගුත්තිලයේ පදනා ගායනා

කරනා - වැත්තැවේ හිමි

ගුත්තිල කාව්‍යයෙහි පැදි විවිධ විරිත් අනුව වියන් බසින් රචනා කර ඇත. මත් කැටි දෙකක් මිණු වී ඇති පැදි ද ඇතුළත් ව ඇත.

දොලාස් මත් පැදි (වසන්ත විරිත්)

සැණකෙලි වැනුම

සදවා සූදුවැලි

පිවිතුරු

- බදවා රන් දද පියකරු

සිටුවා දොර දොර

රඹතුරු

- තබවා පුන්කුමු විසිතුරු

මැදුම් තනිනිත

/	ස ම ම	/	ම ම ම	/	ග ග ස	/	ර ග මගරි
ස	ද වා	s	සු යු	වැ	ලි පි	වි	තු රු
ග	ග මග	r	ර ර ග	රි	ස ස	ස	ස ස
බ	ද වාy	s	ර න්	ද	ද පි	ය	ක රු
ස	ප ප	-	ම ම	ග	ග ස	ර	ග මගරි
සි	වු වා	s	දොර	දොර	ර ර	වි	තු රු
ග	ග මග	r	ර ර ග	රි	ස ස	ස	ස ස
ත	බ වාy	s	පු න්	තු ඔවු	වි	සි	තු රු

සොලාස්මත් පැදි - ගුත්තිලය- මහ තනිනිත

/	ස - ප -	/	ප ප එ ප	/	ම ම ප ම	/	ග ර ස -
ම	න ම ත්	ක	ර ව න	ද	න මු එ	දේ	ර මා s
ස	රි ග රි	ග	ම ම ම	ගු	රි ග රි	ස	ස ස
ර	ස ව ත්	ව	න වෙණු	න	ද න ද	ක	ර මා s

සවනොත් සද පුරගන ලොබ දිවුණා - නොදනිත් දරුවන් ඇකෙයෙන් වැටුණා ඉහත තනුව අනුව මෙම පාද දෙක ගායනය කෙරේ.

අව්‍යුත්මත් පැදි - ගුත්තිලය - මැදුම් මහ දෙතිත

/	ප - ප	/	ප - එ ප	/	ම ප ම ග	/	ර ස නි
රු	s	රු	සේ s අ දි	නා	s ලෙසේ s අ ත්		
ස	ස	රි	ග ගරි ම ම	ගු	රි ග ස	-	-
ලෙ	ල	දි	දි ss වි දු	ලි	ය ප බා	s	s
ස	රි	ග	රු ර ම -	ග	රි ග රි	ස	රි
ර	න්	ර	සේ s එ ක්	ව	න ලෙසේ s වෙණු		
ම	-	ග	ර - ර ග	රි	ස ස	-	-
නා	s	ද	තු s පා s	ත බ	ත බා	s	s

කම්පසේ දෙන සර ලෙසේ දෙස බලබලා නොතැනින් සබා

මම කෙසේ පවසම් එසේ වර සුර ලදුන් දුන් රග සොබා

ආසාතාත්මක ගැමී ගී හා අනාසාතාත්මක ගැමී ගී

ආසාතාය යෙදිය හැකි සේ පද සංයෝගය සකස් වී ඇති පැදි ආසාතාත්මක පැදි ලෙස හැදින්වේ. ගොයම් ගී, නෙඳම් ගී, කමත් ගී යන ගැමී ගී ආසාතාත්මක ව ගැයේ.

ආසාතායට නොපෙළමෙන අයුරින් පද සංයෝග වූ පැදි අනාසාතාත්මක පැදි වේ. පද සංයෝගය ආසාතායට හිතකර වුවත්, පාද හතරේහි මත් කුටී වීම හා ආසාත ලක්ෂණ විවිධ වූ පැදි ද අනාසාතාත්මක පැදි යනුවෙන් හැදින්වේ. ආසාතාත්මක පැදි සමූහ ගායනයට සුදුසු වුවද, අනාසාතාත්මක පැදි සමූහ ගායනයට සුදුසු නොවේ. රට හේතුව වන්නේ අනාසාතාත්මක පැදි ගායකයාගේ අහිමතය පරිදි අවශ්‍ය මිනෑම තැනක යති පිහිටුවාගෙන ඇද පැදි ලෙලවා ගායනා කිරීමයි. ආසාතාත්මක පැදි වලට නිශ්චලිද මාත්‍රා ගණනක් ඇත. එහෙත් අනාසාතාත්මක පැදි එසේ නොවේ. ආසාතාත්මක පැදි ගායනයට ගායකයාට නිදහසක් ඇත. එහෙත් අනාසාතාත්මක පැදි ගායනයේදී ගායකයා නියමිත තාලයටම තුළත විය යුතුමය.

ගැල්, පැල්, පාරු, පතල්, බණර යන ගැමී ගී අනාසාතාත්මක ව ගැයේ.

ආසාතාත්මක පැදිවලට උදාහරණ පහත දැක්වේ.

චදා :-

/ (කො) බේ s / කු රු ලු / ම නේ s / (ස) s s /

මෙම පැදි පාදයේ කො, කු, ව, යන අක්ෂර මත හා 4 වන විභාගයේ ඇදෙන මාත්‍රා තුනේ පළමු මාත්‍රාව මත ආසාතාය තැබිය හැකි වේ.

අනාසාතාත්මක පැදියකට උදාහරණ වශයෙන් ගැල් කවී පාදයක් ගෙන බලමු.

ඩ්සස ස - - - - -   රිගම ප ප ප - - - - ධපධප ම ග ර - -

තන්චලේ s s s s s   දෙන්නා දෙපොලේ s s s s s s

ආසාතාත්මක පැදි දමූහ ගායනයට සුදුසු වුව ද අනාසාතාත්මක පැදි සමූහ ගායනයට සුදුසු නොවේ. රට හේතුව වන්නේ අනාසාතාත්මක පැදි ගායකයාගේ අහිමතය පරිදි යති පිහිටුවාගෙන ඇද පැදි ලෙලවා ගායනය කිරීමයි. ආසාතාත්මක පැදි වලට නිශ්චිත මාත්‍රා ගණනක් ඇත. එහෙත් අනාසාතාත්මක පැදි එසේ නොවේ. අනාසාතාත්මක පැදි ගායනයට ගායකයාට නිදහසක් ඇත. එහෙත් ආසාතාත්මක පැදි ගායනයේ දී ගායකයා නියමිත තාලයට අනුගත විය යුතු ම ය.

ජන ගී වර්ගීකරණය සහ විවිධ වර්ගයේ ජන ගී

ශ්‍රී ලංකාකේය ජන ගී වර්ගීකරණය ගැමි ගී හා සේ ගී වශයෙන් කොටස් දෙකකට බෙදේ.

ගැමියන්ගේ අවශ්‍යතා මත ඔවුන් අතින් නිරමාණය වූ ගැමි ගී වේ. උගතුන් විසින් නිරමාණය කරන ලද ගී සේ ගී වේ.

විධිමත් අධ්‍යාපනයක් නොලත්, තම ජීවන අත්දැකීම් මගින් බුද්ධිමත් වූ පුද්ගලයා ‘ගැමියා’ ලෙස ආර්ථිකව්‍යාපෘතිය කළ හැකි ය.

ගැමි ගී නිරමාණයට හේතු සාධක තුනක් පදනම් වී ඇත.

- (1) වංත්ති අනුව ගොඩනැගුණ ගී
- (2) ඇදහිලි හා විශ්වාස මත ගොඩනැගුණ ගී
- (3) විනෝදාස්වාදය හා සමාජ අවශ්‍යතා මත ගොඩනැගුණ ගී

වංත්ති අනුව ගොඩනැගුණ ගී මෙහේ ගී වශයෙන් ද, ඇදහිලි හා විශ්වාස අනුව ගොඩනැගුණ ගී බැති ගී වශයෙන් ද, විනෝදාස්වාදය හා සමාජ අවශ්‍යතා අනුව ගොඩනැගුණ ගී සමාජීය ගී වශයෙන් ද වර්ග කෙරේ.

- වංත්ති අනුව ගොඩනැගුණ ගීයක් .....

දබරේ කරකවා අත්දෙක	කකියනවා
රු නිදි මර මරා ඇස්දෙක	පියවෙනවා
කරවල රෝඩු කකා කට මගේ	හමයනවා
මේ දුක බලබලා දෙවියේ	සැතපෙනවා

මෙය පතල් ගීයකි. පතල් කැපීම, බණර කැපීම, පාරු පැදීම, පැලු රැකීම, ගැල් පැදුවීම, ගොයම් නොලීම, කැපීම හා පැහැම වැනි වංත්තියක යෙදී සිටින අතරතුර දී ගැමියන් අතින් මේ බඳු ගී නිරමාණය වී ඇති බව පිළිගත් අදහස යි.

කිසියම් කාර්යයක, මෙහෙයක යෙදෙමින් ගයන ගිත බැවින්, ඒවා ‘මෙහේ ගී’ නමින් හඳුන්වා දිය හැකි ය.

- ඇදහිලි හා විශ්වාස මත ගොඩනැගුණ ගීයක් .....

බුද්ධං සරණේ සිරස දරාගෙන	
ධම්මං සරණේ සිත පහදාගෙන	
සංසං සරණේ සිවුරු දරාගෙන	
ඉක්කුයි තුන් සරණේ අදහාගෙන	

එකල වන්දනා ගමන් යාමේ දී බුදුන්, දහම්, සගුන්, උදෙසා හක්තියෙන් යුතු ව ගායනය කළ කට් තුන් සරණේ කට් වශයෙන් හැඳින්වේ.

ආගමික සහ විශ්වාස පදනම් කරගෙන ගොඩනැගුණ ගිත අතරින් ගාන්ති කර්ම ගී විශේෂ තැනක් ගනියි. උඩරට, පහතරට සහ සබරගමු වශයෙන් ගාන්ති කර්ම විවිධ වන නිසා ඒවායේ හාවිත වන ගිත ද එකිනෙක වෙනස්කම්වලින් යුත්ත ය.

පහත දැක්වෙන්නේ ප්‍රවලිත උචිරට ගාන්ති කර්ම ගියකි.

නිරිත කොන යුතා - මල් මල් සුවඳුති
වැටකේ වන වෙතා
උරග පෙණ ලතා දුන්වන් පාවින්
මැණික හිමි වෙතා
තල ද කිරිතා ලොල් ලොල් වචවන
සිතට රැවී අත්‍යා
පණිදු දෙති සෙතා සුන් සුන් කර දොස
මිබට සෙත දෙතා

විශ්වාස පදනම් කරගත් ගැමියා, අමතුළු බලවේගවලින් ඇති වන රෝදුක්වලින් මිදීම හා දෙවියන් වෙනුවෙන් පුද පූජා කිරීම සඳහා ද ගාන්ති කර්ම කර ඇත. මෙහි දී නැවුම්, ගැයුම්, වැයුම්, යන අංග 3 ම හාවිත වේ.

විනෝදාස්වාදය හා සමාජ අවශ්‍යතාවන් සඳහා ගොඩනැගුණ ගිත.....

මලිඳ තිබෙන්නේ කොයි කොයි	දේසේ
මලිඳ තිබෙන්නේ බංගලි	දේසේ
ගෙනත් සදන්නේ කොයි කොයි	දේසේ
ගෙනත් සදන්නේ සිංහල	දේසේ

විනෝදාස්වාදය සඳහා ගැමියා ක්‍රිඩාවන්හි යෙදී ඇත. ඔප්පු කෙකළිය, පනා හැඟීම, අංකෙකළිය, පොල්කෙකළිය, එළවන් කැම, මේවර කෙකළිය, ආද ක්‍රිඩාවන්හි යෙදී විනෝදයක් ලබා ගනියි.

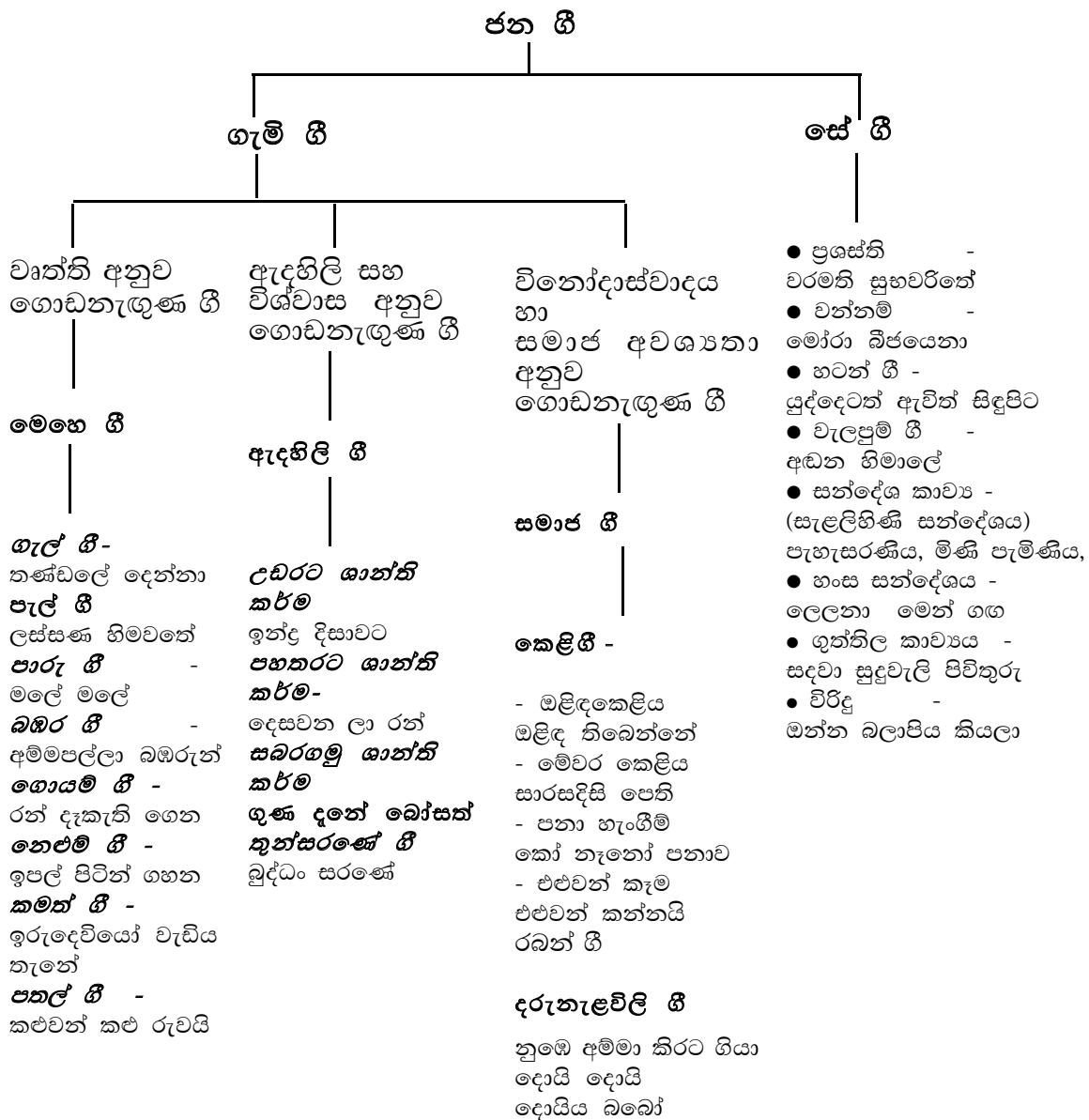
සමාජ අවශ්‍යතා සඳහා දරුවන් රෙක බලා ගැනීම, දරුවන් නැලවීම, සඳහා ගිත ගායනා කරයි.

නුමෙ අම්මා කොතැන ගියේ
මානෙල් මල් විලට ගියේ
එතැනා විලේ පිපුණේයා
කැකුල මලක් පිපුණේයා
දොයි දොයි දොයි දොයිය බබා
බයි බයි බයි බයිය බබා

දරුවා සහ මව අතර ඇති සෙනෙනහස්, ආදරය මේ ගිත ගායනයෙන් වර්ධනය වේ. ගිත ගයන විට මිහිර හඩ ගුවණය කිරීමෙන් දරුවා නිදි සුවය ලබයි. ජන හි වර්ගීකරණයේ දැක්වෙන සේහි යන්නට නිර්වචනයක් ලෙස පහත සඳහන් වාක්‍යය දැක්විය හැකි ය.

උගතුන් අතින් නිර්මිත වූ ගිත 'සේ හි' වශයෙන් හැඳින්වේ. ප්‍රගස්ති, හටන් හි, වන්නම්, වැළපුම් හි, සන්දේශ කාව්‍ය, ගුත්තිල කාව්‍යයේ එන පදන්, විරිදු සේ හි ගණයට අයන් වේ. මහනුවර යුගයේ රවිත සේ හි ලෙස ප්‍රගස්ති, වන්නම්, හටන් හිත, හැඳින්විය හැකි ය.

ශ්‍රී ලංකාවේ ජන හි වර්ගිකරණය

චඩිලිව්. ඩී. මකුලොලුව

10 ග්‍රේනියේ දී ශ්‍රී ලංකෝය ජන සංගිත අධ්‍යාපනයට සහ ඒ හා සම්බන්ධ නිරමාණකරණයට දායක වූ සංගිතයෙන් කිහිප දෙනෙකු පිළිබඳ ව අධ්‍යයනය කිරීම නිරදේශ කර ඇත. ඒ අනුව බැඩිලිව්. ඩී. මකුලොලුව, සී. දී. ඇස්. කුලතිලක. ලයනල් රංවල, රෝහණ බැද්දගේ යන සංගිතයෙන් මේ සඳහා තෝරාගෙන ඇත.

චඩිලිව්. ඩී. මකුලොලුව මහනුවර භාරිස්පත්තුවේ ඉඩමේගම නම් ග්‍රාමයෙහි 1922 පෙරවාරි මස 17 දින උපත ලැබේ ය. ඉඩමේගම රජයේ විදුහලින් පාඨමික අධ්‍යාපනය ලැබූ මෙතුමා කටුගස්තොට රාජුල හා කොළඹ ආනන්ද විද්‍යාලයවලින් ද්විතීයක අධ්‍යාපනය ලබා ඇත. සාමාන්‍ය ගුරුවරයකු ලෙස කළක් සේවය කළ මෙතුමා නැවුම්ව හා සංගිතයට අන්ති ආඟාව තිසා ම ගාන්ති නිකෙතනය නමින් හැඳින්වෙන විශ්වහාරති විශ්ව විද්‍යාලයයට ඇතුළත් ව උනන්දුවෙන් හා දක්ෂ අන්දමින් අධ්‍යාපන කටයුතු නිම කර ඇත. රවින්ද්‍රනාත් කාගේර් තුමාගේ පා සේවණහි සිතාර් වාදනය හා එස්රාං වාදනය ඉතා දක්ෂ අන්දමින් ප්‍රගුණ කර 1953 දී පමණ ආපසු ශ්‍රී ලංකාවට පැමිණ මෙරට ජනසංගිත කේතුයට අතිමහත් සේවයක් කළ විද්වතෙකි.

එවකට ලංකාවේ ප්‍රධාන සංගිත පරික්ෂක ලෙස සේවය කළ ලයනල් එදිරිසිංහ මහතාගෙන් පසුව එම බුරය සඳහා මකුලොලුව මහතා තෝරී පත් විණි. ගුරුවරුන් සඳහා නව පාඨ මාරුග සංස්කරණ සම්මේලන, කාරුය සැසි, වසරක් පාසා පවත්වන්නට යෙදිණි. පායාලාන්තර සංගිත නැවුම්, නාට්‍ය තරග පැවත්වීම ක්‍රමවත් වුයේ එතුමාගේ කාලයේ දී ය. ගුරුහවතුන් යොදා ගනිමින් වාදක මණ්ඩලයක් පුහුණු කරන ලදී.

මෙතුමා සංගිතයට ඉටු කළ සේවයෙන් බිඳක් පහත දැක්වේ.

- ගොයම් දා මගුල, මාර පරාජය, හිර ගෙයින් මරු මුවට සහ මහාහිනිෂ්කමණය ආදි ලංකාවේ නිෂ්පාදිත ප්‍රථම සන්ධිවනි සතර එතුමාගේ නිරමාණ විය.
- සිංහල සංගිතයක් බිහි කරගැනීමේ පරමාර්ථය ඉටු කරගැනීමේ අදිවනින් 'හෙළ ගී මග' නම් පොත වර්ෂ 1962 දී ප්‍රවිලිත කළ අතර එහි ජන සංගිත සිද්ධාන්ත සහ ජන ගී සේවර ප්‍රස්තාර ඇතුළත් කර ඇත.
- රාගධාරී සංගිතය ඉගෙනීම සඳහා අහිනව මූලික ගිත, නමින් ගුන්ථයක් පළ කර ඇත. එහි රාගධාරී බ්‍රහ්ම ගී සිංහල පද මාලා යොදා නිබන්ධනය කර ඇත.
- ඔහුගේ මූද්‍රානාටා නිරමාණ අතර පහතින් පහන, තරණය, ඉතා උසස් නිරමාණ ලෙස සැලකේ. සන්ධිවනි නිරමාණ අතර ගොයම් දා මගුල, හිර ගෙයින් මරු මුවට යන නිරමාණ ප්‍රසිද්ධ ය. අරුණෙට පෙර නම් විතුපටයට සංගිතය සපයා ඇත්තේ බැඩිලිව්. ඩී. මකුලොලුව මහතා විසිනි.
- ආසියාවේ ඇති එක ම සෞන්දර්ය ගුරු විද්‍යාලයය වන ගිරාගම ගුරු විද්‍යාලයයේ ප්‍රථම විදුහල්පති වී පායාලා සාවර්ධනය කර ඇත.
- වර්ෂ 1984 සැප්තැම්බර 08 දින මෙතුමා අප අතරින් වියේ විය.

රෝහණු බැදේදගේ

- වර්ෂ 1935 නොවැම්බර් මස 01 දින රසිගම් කෝරලයේ උඩුව නම් ගම්මානයේ දී එතුමා උපත ලැබේ ය.

ජන සංගිතය සඳහා ඔහුගේ මූලික අධ්‍යාපන පියය වූයේ ඔහු උපත් ගම්මානය සි. ගම්මෙ දේවාලය හාර කපු පරම්පරාවේ සාමාජිකයකු විම පහතරට නැවුමත්, එම බෙර වාදනයත් දායාද කොට ගැනීම හා සමාන විය. ගම්මෙ කෝලම් නැවුම් කණ්ඩායමටත්, කවි නාඩුගමටත් එක් විම ඔහුගේ දෙදෙව්පගත සිද්ධි දායක ආරම්භය විය. කතුරු මිල්ල්ලාවේ මිල්ල්ලාවේ වාරම් ගායනයත්, සන්නි යකුම වැනි තොට්ලේ පළවල්හි දී එම් වෙන තුරු බෙර වාදනය කිරීමත්, දීර්ඝ ගමනක මුල පිරුමක් විය.

- මූලික අධ්‍යාපනය සඳහා උඩුව කනිෂ්ඨ විද්‍යාලයයට ඇතුළත් විණි.

ගොවිතැන් වැඩිහි ගොයම් කැපීම, අඛනුර පැම, සි සැම, පැල් රකීමේ දී පැල් කවි ගායනය ආදියෙහි යෙදීම එතුමාගේ කළා ජීවිත අධ්‍යාපනයේ මූලික අඩ්‍යාලම විය.

- ද්විතීයක අධ්‍යාපනය ලැබුවේ භෞරණ තක්ෂිලා මධ්‍ය මහා විද්‍යාලයයෙනි.

ඒ ඉංග්‍රීසි මාධ්‍යයෙන් අධ්‍යාපනය ලැබේමේ අපේක්ෂාවෙනි. එම විදුහලේ දී උචිරට නරතනය හැදුරිමට අවස්ථාව ලැබීම ද දෙදෙව්පගත සිදුවීමක් විය. එය ඔහුගේ මහත් වාසනාවක් විය. එහි ප්‍රතිඵලය වූයේ පාසලින් අස්වීමටත් පෙර උචිරට නැවුම්, ගාන්ධර්ව අවසාන විභාගයෙන් සමත් වීමට ලැබීම සි. උචිරට නැවුමේ ගායනා අසා එවකට සිටි ලයනාල් එදිරිසිංහ මහතාගේ ඇරුශ්‍යමෙන් එවකට රජයේ සංගිත විද්‍යාලයය වශයෙන් හඳුන්වනු ලැබූ 'හේවුඩ්' කොලීජයට ඇතුළත් විණි. එහි දී සංගිතය ද හදාරා ඇතු. එතුමාගේ සංගිත ගුරුවරුන් වූවේ බිඛිලිවි. ඩී. අමරදේව, ඩී. වික්ටර් පෙරේරා වැනි ග්‍රෑෂ්‍ය සංගිතයෙක් පිරිසකි.

- වම් 1959 දී නැවුම් ගුරුවරයු ලෙස රජයේ සේවයට බැඳුණේ ය.

මෙය දේශීය සංගිතයක අවශ්‍යතාව බෙහෙවින් දැනුණු අවධියකි. මකුලොලුව මහතා මුණුගැසීම මෙතුමාගේ ගෙවීමෙන්මක වින්තනය අවධි කරලීමට ලැබුණු මහගු අවස්ථාවක් විය. අපේ කියා කිමට කිසිවක් ඉතිරි කරගන්නට ඉන් ඉඩක් ලැබීම රටේ ද හාගායක් විය.

වසර කිහිපයකට පසු ව මකුලොලුව මහතාගේ හෙළ මිහිර ජන ගිත කණ්ඩායමේ සාමාජිකයකු වූ පසු, දිවයිනේ විවිධ පළාත්වල පැවති ජන ගී ඇසුරෙන් එතුමා විසින් නිර්මාණය කරන ලද 'දෙපානෝ...' නම් ගිත නාටකයේ දිල්පියකු ලෙස එයට සහභාගි වීමට ලැබීම රෝහණ බැදේදගේ මහතාගේ ජන සංගිතය පිළිබඳ දැනුම තවත් පූජාල් වීමට හේතුවක් විය.

1970 වසරේ දී සී. ද. එස්. කුලතිලක මහතා විසින් ගුවන් විදුලියේ ඉදිරිපත් කළ ජන සංගිත පර්යේෂණ නිර්මාණ සඳහා දායකත්වය ලබා දීමට ලැබීම මෙතුමාගේ ඉදිරි ගමනට බෙහෙවින් බලපැවේ ය.

දේශීය සංස්කෘතිය ඉතා ඉහළින් ඇගෙයු දායානත්ද ගුණවර්ධන සුරින්ගේ ජසයා හා ලෙංවිනා, ගේමන් පුවත, මධුර ජවතිකා, ආනන්ද ජවතිකා වැනි නිර්මාණ සඳහා සංගිතය සැපයීම බැදේදගේ මහතාගේ නිර්මාණ කොළඹය උරගා බැඳීමට ලැබුණු මහත් අවස්ථාවක් විය.

1985 දී ලන්ඩනයේ පැවති පොදු රාජ්‍ය මණ්ඩලයේ ඉන්දියානු සාගර කළාපීය රටවල සංගීත සම්මේලනයේ දී “..ඡාවා, සුමානා, මුරුසි, සිංගප්පූරුව, සැන්සිලාර, ඉන්දියාව, වැන්සානියාව...” වැනි රටවල ජන සංගීතය අසා තේරුම් ගැනීමටත් මවුන් හා එක් ව සාකච්ඡා කිරීමටත් හැකි වීම ද, ඡාවා, සුමානා, දේශයන්හි ගැමිලැන් සංගීත හා න්‍යාය කරමින් එම කණ්ඩායමේ සාමාජිකයකු වීම ද, මෙතුමා ලැබූ තවත් හාගාවත් අවස්ථාවකි.

එහි දී උතුරු ඉන්දියානුවන් හින්දුස්ථානි නිදර්ශන දැක්වීමෙන් පසු ව අපේ සංගීතාංගවල විශේෂතා නඳුන්වා දීමට දායක වී ඇත්තේ මෙතුමා ය. අපේ පාඨ තාලය පිළිබඳ ව නිදර්ශන සහිත ව බෙර වාදනය කිරීම ද, රෝහණ බැද්දගේ මහතා අතින් ඉටු වීම එක් සුවිශේෂතාවකි.

- ව්‍යු 1986 දී සේවයෙන් විශ්‍රාම යන විට එතුමා නර්තන විෂයයේ ප්‍රධාන අධ්‍යාපන නිලධාරී තනතුරට පත් වය.
- ව්‍යු 1986 / 1991 අතර කාලයේ සෞන්දර්ය විශ්ව විද්‍යාලයයේ බාහිර කළීකාලාර්යවරයකු ලෙස ද, සේවය කළේය.

තව දුරටත් කළා කෙශ්ටුයේ නිර්මාණ කිරීමේ හැකියාව මෙතුමා සතු වීම සහංස්‍යන්ගේ වාසනාවකි.

ලයනල් රංචල

වර්ෂ 1939 නොවැම්බර් 27 දින උපත ලැබේය. වර්ෂ 1959 දී ඇරෙවිවල මහා විද්‍යාලයයේ සංගිත ගුරුවරයකු ලෙස වැඩ භාර ගත්තේය. වර්ෂ 1964 දී පන්තිපිටිය ධර්මපාල විද්‍යාලයයේ සංගිත ගුරුවරයා ලෙස සේවය කරන විට හේවිසි තුරුය වාදක මණ්ඩලයක් ආරම්භ කරන ලදී. මිට අමතර ව මිගොඩ මහා විද්‍යාලයය, කිරිඇල්ල මධ්‍ය මහා විද්‍යාලයය, කොළඹ රාජකීය විද්‍යාලයය සහ ආනන්ද විද්‍යාලයය යන පාසල්වල සංගිත ගුරුවරයකු ලෙස සේවය කර ඇත.

හෙතෙම ගායකයකු මෙන් ම දක්ෂ

නිරුපණ ඕල්පියෙක් ද විය. ලංකාවේ ප්‍රථම ඔපෝරාව වූ මකුලොලුව මහතාගේ 'දෙපානෝ' ගිත නාට්‍යයේ අමතක නොවන වරිතයකට පිවිසීමට රංචල මහතාට හැකි විය. ඔහු විසින් රවනා කොට නිෂ්පාදනය කරනු ලැබ ඇති ලමා නාට්‍ය අතරින් 'නොහිය ගමන' සහ 'එක ගේඩියයි පල ගත්තේ' යන ලමා නාට්‍ය විශේෂ තැනක් ගනිදි. ශ්‍රී ලංකාවේ සංස්කෘතික උරුමය සමාරය හා ලෝකය වෙත ගෙන යැමට හැකි වන පරිදි, හින්දුස්ථානී රාගධාරී සංගිතයෙන් හා බටහිර ආරෙන් වෙනස් ව අමුතු ම මගකින් ලාංකේය ජන සංගිතය නිර්මාණ සංගිතය සඳහා ආගුර කර ගත හැකි ආකාරය ප්‍රායෝගික ව දැක්වූ සංගිතයේයකි. මෙතුමා අතින් නිරමිත ගිත අතරින් 'සඳසාවී මා, හායි බායිලා, කහමලියේ අන්තර, පාර මාරු වෙන්නේ ඇයි දී?, පාන්කිරිත්ත් පොල් අභිරනවා' වැනි ගිත ජනප්‍රිය විය. මෙතුමා 'පුද්දෙවත් ඇවිත්' නමින් ප්‍රාස්ංගික ජන ගී සන්දර්ජනයක් සමාජගත කර ඇති අතර ඔහුගේ 60 වන ජන්ම දිනය නිමිත්තෙන් 'අහසේ ඉන්නව ලු .....' (1999) නමින් ප්‍රථම ගිත එකතුව එම් දක්වා ඇත. එතුමා වෙළි නාට්‍ය ගණනාවක් සඳහා රැඟැමෙන් දායක වේ ඇත. අවසාන වෙළි නාට්‍යය වූයේ 'රු මඩල සමුගනී' නාට්‍යය සි. මකුලොලුව මහතාගේ ආභාසය ලත් මෙතුමා දිවයිනේ නන් දෙස ප්‍රවලිත ජන ගී රස් කිරීමේ නිරන්තර ප්‍රතිඵලයක් ලෙස - 'ගම අවුලැක්කුදු..... මේ අවුරුදු කාලේ..... වන්නම් සවුදම්....' වැනි නිර්මාණ ජාතියට දායාද කරන ලදී. මෙතුමා ආරම්භ කළ ජන සංගිතක් ප්‍රාස්ංගික ගිත නිර්මාණ කාර්යය අදත් තරුණ සංගිතවේදින් විසින් පරිහරණය කරනු පෙනේ. වර්ෂ 2002 නොවැම්බර් 13 දින හඳුසි අනාතුරකින් එතුමා අප අතරින් වියෝ විශී.

සි. දු. එස්. කුලතිලක

1926 දෙසැම්බර් 14 දින අම්බලන්ගොඩ, පොල්වත්තේ 'සඳමැයිලේ' දී උපත ලැබූ සිරිල් ද සිල්වා කුලතිලක පොල්වත්තේ බොද්ධ පිරිමි පාසලෙන් මූලික අධ්‍යාපනය ලබා, අම්බලන්ගොඩ ධර්මාණෝක විද්‍යාලයයෙන් උසස් අධ්‍යාපනය ලැබූවේ ය. 1948 දී තෙල්දෙණිය මහ විදුහලේ ඉංග්‍රීසි ගුරුවරයකු ලෙස සේවය කළ මෙතුමා 1952 දී හාරතයේ ගාන්ති නිකේතනයට ඇතුළත් විය. 1956 දී සංගිත ඩිජ්ලේමා සහතිකය ලබා ගත්තේ ය. 1958 දී මිරිගම ගුරු විදුහලේ හා 1964 දී මහරගම ගුරු විදුහලේ ක්‍රිකාටුවාරයවරයකු ලෙස සේවය කර ඇතේ. 1970 දී ශ්‍රී ලංකා ගුවන් විදුලි සංස්ථාවේ සංගිත පර්යේෂණ අංශ ප්‍රධාන තනතුරට පත් විය. ලංකා කලා මණ්ඩලයේ සාමාජිකයකු හා සහාපතිවරයකු ලෙස ද, සංගිත අනුමණ්ඩලයේ සහාපතිවරයා ලෙස ද ජන ගායනා අනුමණ්ඩලයේ සහාපතිවරයා ලෙස ද කටයුතු කර ඇතේ. ලංකාව පුරා පැවති ජන ශී එක්රස් කරමින්, සංරක්ෂණය කර තැබීමට කටයුතු කළේ ය.

ශ්‍රී ලංකාවේ සංගිත සම්භවය, විශ්ව සංගිත ක්ෂේත්‍ර, සංගිත සිද්ධාන්ත වැනි ග්‍රන්ථ රාජියක් නිර්මාණය කළේ ය. ගුවන් විදුලි සංස්ථාවේ පර්යේෂණ අංශයේ සේවය කරන අවධියේ දී මුහු නිර්මාණය කළ හිත වන 'බද්ද වටට සුදු මොර මල් පිළිලා, දැනට වළැඳු මල් මූතුවැල් මාල පොටයි' ශිෂ්ට අදත් ජනප්‍රිය ය. එම ශිෂ්ට පාසල්වල සංගිතය හැඳුරුමේ දී ද හාවිත වේ.

1979 දී සෞන්දර්ය අධ්‍යයන ආයතනයේ බාහිර ක්‍රිකාටුවරයකු ලෙස සේවය කළ මෙතුමා 1990 සිට සංගිත හා නර්තන අධ්‍යයනාංශයේ පර්යේෂණ නිලධාරියකු ලෙස සේවය කර ඇතේ. මේ රට සංගිත ක්ෂේත්‍රයට මහතු සේවාවක් ඉවු කළ මෙතුමා 2005 මැයි මස 21 දින අප අතරින් වියෝ වූයේ ය.

පණ්ඩිත් රචි ගංකර්

1920 අප්‍රේල් 07 වන දින සෞඛ්‍යායුරන් 07 දෙනෙකුගෙන් යුත් බාහ්මණ පවුලක බාල සෞඛ්‍යායුරා ලෙස බරණැසි දී උපත ලැබූ මොහු රඩින්ද් ගංකර් වෙළඳීරි නම් විය. 20 වන ගතවර්ෂයේ මැද භාගයේ දී ලොව පහළ වූ විභිජ්ටතම සිතාර වාදකයා ලෙස මොහු හැඳින්වෙයි. සිතාර වාදනය පිළිබඳ ව ඉහළ ම නිපුණතාවට පත් ඉන්දිය සංගීතයෙකු ලෙස මෙතුමාට 'පණ්ඩිත' යන සංගීත ගෞරව නාමය හිමි විය. එතැන් පටන් මෙතුමා 'පණ්ඩිත් රචි ගංකර්' නමින් ලොව පතල විය.

තරුණ වියේ දී මොහු තම සෞඛ්‍යායුරකු වූ උදය ගංකරගේ නැවුම් කණ්ඩායම සමග යුරෝපයේ සහ ඉන්දියාවේ සංවාරවල නිරත විය. 1938 දී මහු නර්තනය අතහැර දමා සංගීතයා අලවිදින් බාන් යටතේ සිතාර වාදනය ප්‍රගත කරන්නට විය. 1939 දී මහු ප්‍රසිද්ධියේ සිතාර වාදනය ඉදිරිපත් කිරීම ආරම්භ කළේ ය. 1944 වසර වන විට සංගීත අධ්‍යාපන කටයුතු අවසන් කළ මොහු ඉන්දිය මහජන සිනමා සංගමයට එක් විය. එහි දී ගිත රචකයෙකු භා සංගීත නිර්මාණකරුවකු ලෙස සත්‍යාචන් රාඩි ගේ විත්‍යපටවල පසුබීම් සංගීත නිර්මාණයෙහි නිරත විය. එමෙන් ම 1949 - 1956 කාලය තුළ මෙතුමා 'මිල් ඉන්ඩියා' ගුවන් විදුලි සේවාවෙහි සංගීත අධ්‍යක්ෂවරයෙකු ලෙස කටයුතු කරමින් ඉන්දිය ජාතික වාදක මුඩුල්ල සඳහා සංගීත නිර්මාණ කළේ ය.

1960 දී මෙතුමා ප්‍රකට වයලින් වාදකයෙකු වූ යෙහුදී මෙනුහින් (Yehudi menuhin) සහ බේටල්ස් (Beatles) සංගීත කණ්ඩායමේ ගිරාර වාදකයෙකු වූ ජෝර්ජ හැරිසන් (George Harrison) සමග එක් ව බටහිර සංගීතය සමග සිතාරය නිර්මාණයෙන්මක ව මුසු කරමින් ප්‍රසිංග ඉදිරිපත් කරන්නට විය.

1970 - 1980 දශක වන විට මෙතුමා බටහිර සංගීතය සමග සිතාරය මුසු කරමින් වාදක මණ්ඩලය සඳහා සංගීත රචනා කරමින් එම කණ්ඩායම් සමග ලොව වටා සංවාරයෙහි ද නිරත විය. එතුමාගේ අරමුණ වූයේ ඉන්දියානු සංගීතය ලොව පුරා ප්‍රවලිත කිරීම යි.

1986 සිට 1992 තෙක් ඉන්දිය පාරලිමේන්තුවේ පත් කළ මන්ත්‍රීවරයෙකු ලෙස කටයුතු කළ මෙතුමා 1999 දී ඉන්දියාවේ ඉහළ ම ගෞරවය වන 'භාරත රත්න' නාමයෙන් පිදුම් ලැබේය. ඉන්දියානු නොවන විත්පට සඳහා සංගීතය නිර්මාණයට ද යොමු විය. 1970 සිට මෙතුමා ඉන්දිය සංගීතය පිළිබඳ ආරාධිත දේශකයෙකු ලෙස කැලිගෙන්නියා විශ්ව විද්‍යාලයයෙහි සේවය කළේය. මෙතුමා 'My music 1968, Learning Indian music - 1979 , Raga mala' - 1997 යන කානි රචනා කරමින් මතු පරපුර වෙත දායාද කළේය.

1941 වසරේ දී මොහු අලවිදින් බාන්ගේ දියණියන් වන අන්තාපුර්ණ දේවී සමග විවාහ විය. 1942 දී මේ දෙපළට 'සුබෙන්ද් ගංකර්' නමින් ප්‍රතෙක ලැබේය. පසු කළෙක සුබෙන්ද් ගංකර් ද දක්ෂ සිතාර වාදකයෙකු ලෙස ප්‍රකට වූ අතර ඔහු ද තම පියාගේ සංවාර සඳහා සහභාගි වී ඇති. ගංකර් තම අවසාන ප්‍රසිංගය තම දියණියන් වන අනුෂ්කා සමග 2012 නොවුම්බර් 04 වන දින කැලිගෙන්නියාවේ 'Terrace' රෝග පියාගේ දී පැවැත්විය. 2012 දෙසැම්බර් 06 වන දින ග්‍රෑසන ආබාධයක් හේතුවෙන් එතුමා කැලිගෙන්නියාවේ 'Scripps memorial' රෝහලට ඇතුළත් කරන ලදී. 2012.12.11 දින හදවත් සැත්කමකින් අනතුරු ව සුවහසක් රසික සිත් කම්පාවට පත් කරමින් මෙලොවින් සමු ගත්තේ ය.

මෙම පිළිබඳ වැඩිදිර තොරතුරු www.ravishankar.org වෙබ් අඩවියෙන් ලබා ගත හැකි ය.

ඡේජින් කිං

සික් ජාතික අමරසිං සහ බවන් කෝර් පුවලට පුත් ව 1941 පෙබරවාරි මස 08 වන දින ඉන්දියාවේ ශ්‍රී ගංගානගර හි දී ජග් මෝහන් සිං උපත ලැබේ ය. පසු කලෙක ජයේන් සිං ලෙස මොහු තම නම වෙනස් කර ගත්තේ ය. ගසල් රජු යන විරුදාවලිය ලත් මෙම ග්‍රේෂ්ය සංගීතයෙක් විභිංචිත ගසල් ගායකයෙක්, ශින රචකයෙක්, සංගීත නිර්මාණ ඩිල්පියෙක්, සංගීත අධ්‍යක්ෂ වරයෙක් විය.

තම මූලික අධ්‍යාපනය කළේසා උසස් පාසලෙන් සහ ශ්‍රී ගංගානගර රජයේ පාසලෙන් ලබාගත් මොහු තම කළා උපාධිය ලබා ගත්තේ ජලන්දර්හි DAV විද්‍යාලයෙනි. අනතුරුව හර්යානාහි කුරුණෙක්තු විශ්ව විද්‍යාලයෙන් පෘථ්‍රවාත් උපාධිය ලබා ගත්තේ ය. මොහු පණ්ඩිත් වගන්ලාල් ගරම සහ උස්තාද් ජමාල් බාන් යන සංගීතයෙක් යටතේ සම්භාව්‍ය ඉන්දියානු සංගීතය හඳුරා ගුවන් විදුලිය හා වෙදිකාව හරහා තම හැකියාවන් පුදරුණය කරන්නට විය. 1965 වර්ෂයේ දී මොහු මූල්බාධි නගරය වෙත යන්නේ බොලිවුඩ් සිනමා කර්මාන්තය නිසා සංගීත කළාවට උදාවී ඇති අවස්ථාවන් සෞයමිනි.

මෙහිදී මහුව කොණ්ඩය කපා රුවුල බා තම සික්ජාතික පෙනුම වෙනස් කරගන්නට සිදුවිය. මහු පුරුමයෙන් ම සුරේණ් අමීන්ගේ ධර්ති හා ටොරු Dharati Na Chhoru විතුපටයට රෝගනයෙන් දායක වෙමින් බොලිවුඩ් සිනමාවට එක් විය. 1969 වසරේදී බෙංගාල් ජාතික කාන්තාවක වූ විතු දත්ත Chitra Dutta සමග විවාහ විය. ඇය ද දක්ෂ ගසල් ගායිකාවකි. විවේක් ඔහුන්ගේ පුනුයා විය. 1976 දී 'The unforgivable' නමින් තම පුරුම සංගීත ඇල්බමය නිකුත් කිරීම ඔහුන් ලත් විශාල ජයග්‍රහණයක් විය.

මහු කුඩා ශින රචනා සඳහා බටහිර සංගීතය මිශ්‍ර කර සංගීත නිර්මාණය කරමින් ඒවාට ජ්‍යෙෂ්ඨ ලබා දිනි. අනතුරු ව ඔහුන් ලොව පුරා සිංචාරය කරමින් සන්දර්ජන පවත්වන්නට වූ අතර ඉන් ලද ජනප්‍රියත්වය නිසා ම 'Ghazal king' යන විරුද් නාමය ලැබේ ය. මොහු විවිධ භාෂාවන් ගෙන් ශින ගායනා කොට ඇති අතර ගසල් ගායනයට අමතර ව ගාස්ත්‍රීය ගායනා හා ජන ගායනා සඳහා ද හාමෝනියම් සහ පියානේන් වාදනයට ද දක්ෂතාවක් දක්වයි. ඔහුගේ ශින රචනා රටාව හා ගායන රටාව ඉන්දිය සම්භාව්‍ය සංගීතයේ දී 'Bol Pradhan' ලෙස හැඳින්වෙයි. එනම් වවන අවධාරණය කිරීම යන අදහස සි. දැක රකට ආසන්න කාලයක් තුළ දී මොහු ශින ඇල්බම් 80කට පමණ දායක වී ඇතු. අගමැති ව්‍යුහයේ විසින් රචනා කරන ලද ශින සඳහා සංගීතය නිර්මාණය කරමින් ගායනා කළ එක ම සංගීතයෙක් ද මොහු විය.

2003 වසරේදී මොහු ඉන්දියානු රජයෙන් පිළිබඳ 'පද්ම භූමිකා' සම්මානයෙන් ද 2012 වසරේදී රාජස්ථාන් රත්න සම්මානයෙන් ද පිදුම් ලැබේ ය. ඔහුව ගරු කිරීමක් ලෙස ඉන්දියානු රජය විසින් 2014 වසරේදී තැපැල් මුද්දරයක් ද නිකුත් කරනු ලැබේ ය.

පණ්ඩිත් හරිප්‍රසාද් වෙළාසියා

හරිප්‍රසාද් වෙළාසියා 1938 ජූලි 01 වන දින ඉන්දියාවේ උත්තර ප්‍රදේශයේ අලහබාද් නගරයේදී උපත ලැබේය. මොහුට අවු. 06ක් වන විට ඔහුගේ මව මිය ගිය ය.

ඔහුගේ පියා මල්ලව පොර ක්‍රිඩකයෙකි. පියාට අවශ්‍ය වූයේ ඔහු ද මල්ලව පොර ක්‍රිඩකයු කිරීමට ය. ඔහු පියා සමග වසර කිහිපයක් මල්ලව පොර ක්‍රිඩාව ප්‍රහුණු විය. වෙළාසියා වසර 15 දී පමණ අසල්වැසියකු වූ පණ්ඩිත් රාජාරාමි ගෙන් ගායනය හැදැරීම ආරම්භ කළේ ය. පසු ව පණ්ඩිත් බෝලනාත් ප්‍රසන්නගෙන් වසර 8ක පමණ කාලයක් බටනලා වාදනය ප්‍රගුණ කළේ ය. හරිප්‍රසාද් වෙළාසියා ප්‍රවලිත ව ඇත්තේ බන්සුරී වාදකයු ලෙස ය.

මල්ලව පොර ක්‍රිඩාවේ අභ්‍යාසවල යෙදීමෙන් ලත් ප්‍රහුණුව නිසා ඔහුගේ පෙනෙහෙළ ගක්තිය වර්ධනය විය. එය ඔහුට බටනලා වාදනයට උපකාර විය. ඔහු වරෙක මෙසේ පවසා ඇත. මම මල්ලව පොර ක්‍රිඩාවට දැක්සෙයක් තොවේ. ඒක් මට පියා සනසන්නට සිදු වුණා. එමගින් ලැබුණු ගක්තිය ඇද මට බටනලා වාදනයට උදුව වෙනවා.

වෙළාසියා 1957 දී ක්‍රියාකාරී ව සේෂනුයට අවතිරීණ විය. ඔහු ඉන්දියානු ගුවන් විදුලියට සම්බන්ධ වූ අතර සංගිත නිරමාණකරුවකු හා වෘත්තීය වාදකයු ලෙස ද කටයුතු කළේ ය. මොහු සංගිත අධ්‍යක්ෂවරයකු ලෙස ශිවකුමාර ගර්මා සමග කටයුතු කර ඇත. ඔවුන්ගේ සංගිත කණ්ඩායම ශිවහරි (SHIV - HARI) නමින් හැඳින්වීමි. එමෙන් ම ඔහු බටහිර සංගිතයුදෙන් සමග සහයෝගයෙන් කටයුතු කරන අතර ඉන්දියානු විනුපට මෙන් ම තෙලුගු හා ඉංග්‍රීසි විනුපට සඳහා ද සංගිත නිරමාණයෙන් දායක වී ඇත. ඔහු තෙදර්ලන්තයේ රෝටර්බැම්වල පිහිටි ලේඛක සංගිත සර්කුක දෙපාර්තමේන්තුවේ කළා අධ්‍යක්ෂවරයකු ලෙස මේ අනුව කටයුතු කරයි. 2006 වසරේ මූල්‍යාංශ නගරයේදී ආරම්භ කළ බ්‍රින්දාවන් ගුරුකුලයේ සහ 2010 වසරේදී භූබනේෂ්වර (Bhubaneshwar) නගරයේදී ආරම්භ කළ බ්‍රින්දාවන් ගුරුකුලයේ අදි කත්ත්වරයා ද මොහු ය. මෙම අධ්‍යයන ආයතන දෙක ම හින්දුස්ථානී සංගිතය සහ බන්සුරී වාදනය ප්‍රගුණ කිරීම සඳහා කැපවූ ආයතන වේ.

ගුරුවරයකු ලෙස ඔහු ලක්ෂ් වතුරයා, රුපක් කුල්කරනි, විවේක් සේෂනාර්, සම්බ රාඩි, ජය ගාන්ධි, සන්නේත්ස් සාන්ත් සහ හිමෙන්සු නන්දා වැනි ප්‍රසිද්ධ ගිෂා පරම්පරාවක් බිජි කර ඇත. සංගිත සේෂනුය තුළ කරන ලද නිරමාණ වෙනුවෙන් ඔහු සම්මාන රසකින් පිදුම් ලැබේ ය.

- ◆ Sangeet Natak Academy - 1984
  - ◆ Konark Samman - 1992
  - ◆ Padma Bhushan - 1992
  - ◆ Yash Bharati Samman - 1994
  - ◆ Padma Vibhushan - 2000
- එ අතරින් කිහිපයකි. මේ අමතර ව ඔහු රටවල්

කිහිපයකින් ම ගෞරව සම්මාන ලබා ඇත. ඉන්දිය සංගීත කෙළුවයට හා ලෝක සංගීතයට ඔහු සිදු කළ සේවය වෙනුවෙන් උතුරු ඔරිස්සා විශ්ව විද්‍යාලයයෙන් 2009 වසරේද ඔහුට ආචාර්ය උපාධියක් ද පිරිනමනු ලැබේය. 'Woodwinds of Change' නමින් ඔහුගේ නිල වරිතාපදානය 2008 වසරේද Surjit Singh විසින් රචනා කර ඇති අතර 'Hariprasad Chaurasia and the Art of Improvisation' නම් කාතිය Henri Tournier විසින් රචනා කරනු ලැබේ ඇත.

ඒ.ආර්.රහමන්

වර්ෂ 1967 ජනවාරි මස 06 වන දින තම්ල්නාඩුවේ වෙන්නායිහි දී උපත ලද අල්ලා රක්බා රහමන්ගේ මුල් නම 'A.S දිලිප් කුමාර' විය. දෙමළ සහ මලයාලම් විතුපට සඳහා සංගීතය නිර්මාණය කළ ප්‍රකට සංගීතයැයුව වූ R.K තේකර් නම් සංගීතයා මොහුගේ පියා වූ අතර මට කරීමා නම් විය. පියාගේ සංගීත ආභාසය මොහුට ලැබුණු අතර තම පියාගේ ගබ්දාගාරයේ දී Keyboard වාද්‍යයකු ලෙස තම පියාට දායකත්වය ලබා දී ඇත. මොහුට වයස අවුරුදු 9ක් වන විට ඔහුගේ පියා මිය ගියේ ය. පියාගේ සංගීත උපකරණ කුලියට දී ලැබෙන මුදල පවුලේ ආදායම බවට පත්විය. ඔහුට වයස අවුරුදු 11 දී පමණ මාස්ටර් ධන්රාජ් නම් සංගීතයා යටතේ සංගීතය හැදුරීම ආරම්භ කළ අතර M. K. අර්ජුනන් සංගීතයැයි සංගීත කණ්ඩායමේ වාද්‍යයකු ලෙස ද කටයුතු කළේ ය. මොහු ඉතා කෙටි කළක දී ම සංගීත නිර්මාණකරුවකු ලෙස පළපුරුදු සංගීතයැයින් සමග කටයුතු කිරීම ඇරැකි ය. වයස අවුරුදු 23 දී පමණ ඔහු තම මටගේ ආගම වන ඉස්ලාම් ආගම වැළඳගත් අතර තම නම ද "අල්ලාරක්බා රහමන්" ලෙස වෙනස් කර ගත්තේ ය.

රහමාන් ගිත රචකයකු, සංගීත නිර්මාණකරුවකු, සංගීත නිෂ්පාදකවරයකු සහ සංගීතයැයු ලෙස කටයුතු කොට තිබේ. එසේ ම ලොව අගුරණය විතුපට සංගීත නිර්මාණකරුවකු ලෙස නමක් දිනා ගත්තේ ය. ඔහුගේ සංගීත නිර්මාණ පෙරදිග ගාස්ට්‍රෝ සංගීතය ඉලෙක්ට්‍රොනික සංගීතය සමග සංකලනයෙන් නිර්මාණය වී ඇත. වෙන්නායිහි ඔහුගේ නිවසේ ඇති "පංචතන් රෙකෝඩ් ඉන්" (Panchathan Record Inn) ආයතනය ආසියාවේ ඇති ඉහළ ම තාක්ෂණයෙන් යුත් ගබ්දාගාරයකි. 1990 දූකයේදී "රෝජා" නම දීම්ල විතුපටයෙන් විතුපට පසුබීම් සංගීත නිර්මාණය ආරම්භ කරමින් අන්තර්ජාතික සිනමා ශේෂුයට පිවිසියේ ය. ඔහු ලොව සිටින හොඳ ම පටිගත කිරීමේ දිල්පියෙකි (Recording Artist). ඔහු පටිගත කළ නිර්මාණ සැම විට ම ලොව පුරා වැඩියෙන් ම අලෙවි වන නිර්මාණ බවට පත් ව ඇත. ඔහු විතුපට රාඛියක සාර්ථකත්වයට සංගීතයෙන් දායක වී ඇති අතර විතුපට ශේෂුයේ වැඩි ම මුදලක් අය කරන නිර්මාණකරු බවට ද පත් ව ඇත. විතුපට ශේෂුයට අමතර ව විවිධ සංගීතමය කටයුතුවලට දායක වී ඇත. ඔහු රුපවාහිනිය, කෙටි නාට්‍ය, වාර්තාකරණ, වැඩිසටහන් රාඛියකට සංගීත නිර්මාණයෙන් දායක වී ඇත. වාද්‍ය වෘත්තී රාඛියක් ද නිර්මාණය කර ඇත.

காயநயத் தேவை மேன் ம் கிர்வர், Percussion (கூட்டுமேன் காலி திப்படுவன ஹாண்ட்) பூமிச்சு, சீவர பூவரை, பீயானை, ஸ்ரீகார்சியன், கொலிலேவி பூமிச்சு, ஆடி ஹாண்ட் ராகியக் வாட்நயத் டி ஹைகியாவ ஆதி கிள்பீயேகி. மாநவ திதவாடியகு மேன் ம் பரிதங்கெலியகு லேஸ் டி பூக்கட் ய.

இல்ல சங்கீத கெஷ்டுயத் டைக்ஸி டாயகந்வய வெனுவென் தூதிக சுற அந்தர்த்தாதிக மலிவமே சுமிமாந ராகியகின் பீட்டு லேசு அதர வீங்வ வீட்டுல கிதிபயகின் ம் டி ஆவார்ய உபாடி பீரிநமா ஆத.

- ◆ National Film Awards - (சிவு வரக் கீநா ஆத)
- ◆ Tamil Nadu State Film Awards
- ◆ Filmfare Awards - (13 வரக் கீநா ஆத)
- ◆ Musical Achievement Awards
- ◆ Padma Shri Awards
- ◆ Academy Awards
- ◆ Golden Globe Awards
- ◆ IIFA Awards

மே இல்ல கீநு சுமிமாந அதரின் கிதிபயகி. உமேன் ம் இல்ல ஓந்தீயானு வினுபத கெஷ்டுயத் கிரதிமன் கிழவு பரம்பராவக் காயாட கொவ ஆதி அதர பூசிட்டீ சுங்கீத ரவுகயே, திர்மாஞ்சகரைவே, சுங்கீத அதிகங்கைவரை ஏ

උස්තාද් සකිරි නුසේන්

මෙතුමා වර්ෂ 1951 මාර්තු මස 09 වන දින ඉන්දියාවේ මහාරාഷ්ට්‍ර ප්‍රාන්තයේ මූලිකාසි නගරයේ දී උපත ලබා ඇත. ඉන්දියාවේ ප්‍රසිද්ධ සිතාර වාදන ශිල්පී පණ්ඩිත් රචිතකර තුමා සමග නිරන්තරයෙන් තබා වාදනයේ යෙදුණ උස්තාද් අල්ලා රක්බා සකිරි නුසේන් ශිල්පියාගේ පියා වේ.

තම පියාණන් සේ ම කරට කර තබා වාදනයේ යෙදිය හැකි ශිල්පියකු සේ සකිරි නුසේන් තුමා තම වාදන ද්‍රුෂ්තා පුරුණ කර ගෙන ඇත. කුඩා කළ සිට ම ද්‍රුෂ්තම තබා වාදකයකු ලෙස ජනප්‍රිය වූ මෙතුමා තබා වාදන ප්‍රසාග මහත් රාජියක් ඉදිරිපත් කළ ශිල්පියෙකි. තබා වාදකයකු මෙන් ම සංගීත නිෂ්පාදකයකු, නළුවකු, වන මෙතුමා සංගීත පථ (Music Track) නිර්මාණයේ ද ද්‍රුෂ්තා ප්‍රදානනය කළ අයෙකි.

ඉන්දියාවේ ප්‍රසිද්ධ “පද්ම ලිං” සම්මානයෙන් පිළුම ලැබූ මෙතුමා 1991 ඉන්දියාවේ ජාතික ඇක්බිමිය විසින් පිරිනමන ලද “සංගීත නාටක” නම ඇක්බිමි සම්මානය ද ලබා ඇත. 1999 දී ඇමෙරිකා එක්සත් ජනපද රාජ්‍යය මගින් සාම්ප්‍රදායික කලා ශිල්පින් හා සංගීතයෙන් සඳහා ලබා දී ඇති ඉහළ ම සම්මානය දිනාගෙන ඇත.

නාද නිෂ්පත්තිය සහ ප්‍රගමනය

සංගිතයේ මාධ්‍ය වන්නේ නාදය සි. නාදයෙන් ගැනීම් ද, ගැනීම් වලින් ස්වර ද, ගොඩනැගී ඇති බව හාරතීය සංගිත සිද්ධාන්තවල පැහැදිලි කරනු ලැබේ. කනට ඇසෙන සියුම් නාද එකිනෙක වෙන් කොට හඳුනාගත හැකි ලෙස වර්ග කරමින් ගැනීම් 22ක් ගොඩනැගෙන බවත්, එම ගැනීම් 22 මත ස්වර 7ක් ස්ථාපනය වී ඇති බවත් හාරතීය සංගිතයේ දී පිළිගත් කරුණකි. මේ නිසා නාද පිළිබඳ දැනුම සංගිතය විෂය හඳුරන අයකු තුළ තිබිය යුතු ම කරුණකි.

අපේ කනට ඇසෙන සියලු හඩ්, මිහිර සහ අමිහිරි වශයෙන් කොටස් දෙකකට බෙදිය හැකි ය. පහත දැක්වෙන ක්‍රියාකාරකම්වල යෙදී නිකුත් වන හඩ් විමසා බලන්න.

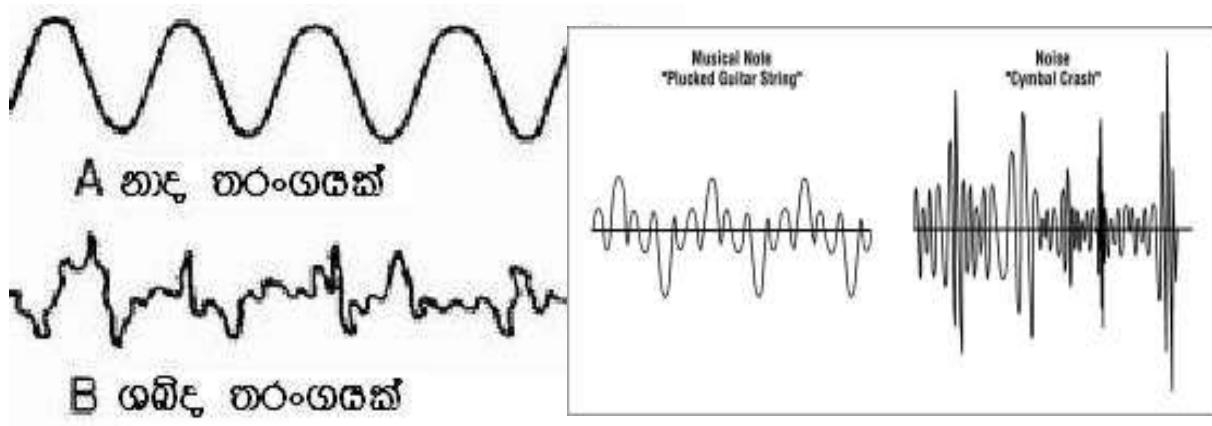
- සපත්තු දැමු පාද සිමෙන්ති ගෙවීමේ මෙහෙම මොඛ අදින්න. නිකුත් වන හඩ් ගුවණය කරන්න.
- මේසයකට හෝ බෙලෙක්කයකට හෝ තව්ව කර නිකුත් වන හඩ් අසන්න.
- සංගිත හාන්චයකින් නිකුත් වන හඩ් අසන්න. මේ හඩ් සමග මූලින් සඳහන් කළ හඩ් දෙක සංසන්දනය කරන්න.

සැම දෙනෙක් ම පාහේ මූල් හඩ් දෙක අසා සිටීමට එතරම ප්‍රියතාවක් නොදැක්වති. එහෙත් සංගිත හාන්චයෙන් නිකුත් වන හඩ් අසීමට කුවුරුත් ප්‍රිය කරති. ඒ මූල් හඩ් දෙක අමිහිරි වන නිසාත්, සංගිත හාන්චයේ හඩ් මිහිරි වන නිසාත් ය. කොටුවකුගේ කෑ ගැසීම නාදයක් වන අතර බල්ලෙකු බේරීමේ හඩ් ගබායක් වේ... මේ අනුව

- අපේ කනට ඇසෙන හඩ් වර්ග දෙකකි. ඒවා මිහිර සහ අමිහිරි වශයෙන් බෙදිය හැකි ය.
- මිහිර හඩ් නාද වේ. අමිහිර හඩ් ගබා වේ.
- සංගිතයේ දී ස්වර වශයෙන් ගොඩනැගී ඇත්තේ කනට මිහිර නාද ය.
- නාද තරංගයක සහ ගබා තරංගයක ස්වභාවය රුපසටහන් දෙකෙන් හඳුනා ගත හැකි ය.

නාදයක සහ ගබායක අතර ඇති වෙනස පහත දැක්වේ.

- නිය්විත සංඛ්‍යාතයක් ඇති නිසා නාද නැවත නැවත ඒ ආකාරයෙන් ම ඇති කළ හැකි ය. ගබා එසේ කළ නොහැකි ය.
- නාද සමාකාර කම්පනවලින් යුත්ත සි. ගබා විෂමාකාර කම්පනවලින් යුත්ත සි.

මේ අතරින් නාද පිළිබඳ අපි ඉගෙන ගනිමු.

නාදයක් ඇති වීමට වස්තු දෙකක් අවශ්‍ය වේ. එසේ ම ඒවා එකිනෙක ගැටී කම්පනයක් සිදුවිය යුතු ය.

කිහියම් වස්තු දෙකක් එකිනෙක ගැටීමෙන් ඇති වන කම්පනයෙන් නාද හට ගනියි.

වස්තුන් දෙකක් එකිනෙක ගැටීමෙන් ඇති වන කම්පනය යන්න හඳුනා ගැනීමට පහත දැක්වෙන රුප සටහන් නිරික්ෂණය කරන්න.

Figure 28.1

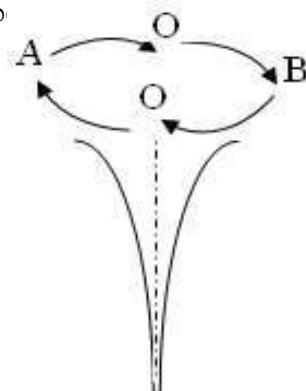

Figure 29.1

පිළිමෙන් නාදයක් ඇති කරවන සාධක දෙක නම් හාන්චිය ඇතුළත ඇති වායුව හා මූලින් ඇතුළට පිළින වායුව සි. මෙහි දී එම වායු ධරු දෙක එකිනෙක ගැටී හාන්චිය ඇතුළත වායුව කම්පනය වී නාදය හටගනී.

පහත දැක්වෙන ක්‍රියාකාරකමෙහි යෙදී වස්තුවක් කම්පනය වන අපුරු හ

- යකඩ කපන කියත් පටියක් මෙසයක තදට සිටින සේ රඳවන්න.
- එය ඇගිල්ලකින් පෙළන්න.
- සිදු වන දෙය නිරික්ෂණය කරන්න.
- වයලිනයේ ඇදුණු තතක් තියගින් පෙළන්න.
- සිදු වන දෙය නිරික්ෂණය කරන්න.
- ඉදිරියේ දැක්වෙන රුප සටහනේ දැක්වෙන තත්ත්වයන් කියත් පටියේ සිදු වූවා දී සි වීමසන්න.

කියත් පටියේ මුල් පිහිටුම O තත්ත්වයේ සිට A දක්වා

ඇදේයි. ඇති වූ බලය නිසා නැවත මුල් පිහිටුම O දක්වා යයි.

එනැතින් නොනැවති B දක්වා ඇදේයි. දැන් ඇති වූ බලය නිසා නැවත මුල් පිහිටුම දක්වා පැමිණේ. මෙම ගමන කම්පනය සි.

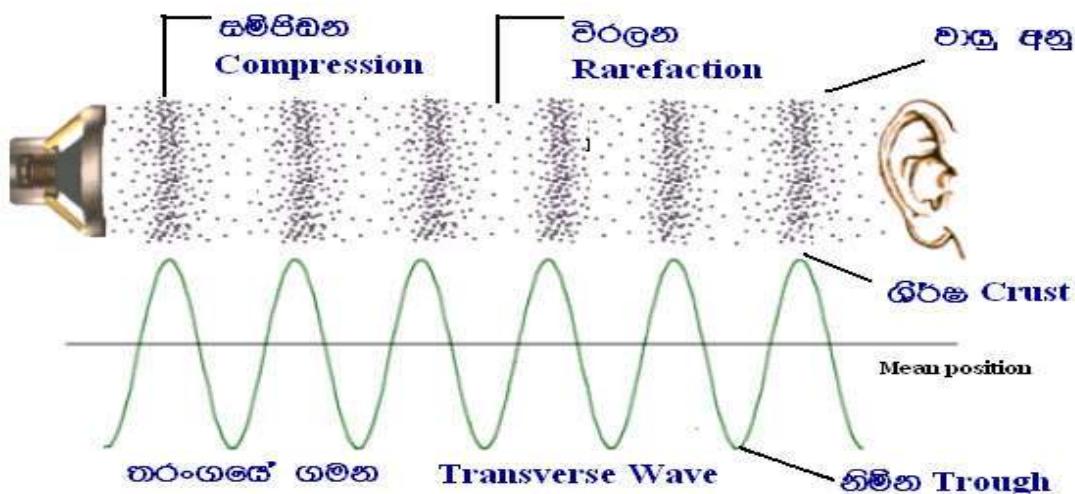
එක් වලනයක් එක් කම්පනයකි. තත්පරයක් තුළ දී සිදුවන මෙවැනි ගමන් වාර ගණන සංඛ්‍යාතය සි. එය ඉංග්‍රීසි බසින් Frequency යනුවෙන් හැඳින්වේ. "ස" ස්වරය නිකුත්වීමේ දී වයලින තතක් තත්පරයක දී මෙවැනි වාර 256 ක් සිදු වේ. එනම් සංඛ්‍යාතය 256Hz ය පහත සඳහන් කරුණු කියවා අවබෝධ කර ගන්න. සංඛ්‍යාතය මතිනු ලබන එකකය හර්ටිස් ය. එය Hz ලෙස කෙටි යෝමකින් සටහන් කරයි.

- නාද උත්පාදකයේ වලිතය කම්පනය සි. තත්පරයක දී සිදු වන කම්පන වාර ගණන සංඛ්‍යාතය සි.
- කියත් පටි හෝ ප්ලාස්ටික් අඩි රුල හෝ දිග වැඩි නම් කම්පන වාර ගණන සංඛ්‍යාතය අඩු ය. නිකුත් වන්නේ පහළ හඳුනා ඇති. කෙටි වූ විට සංඛ්‍යාතය වැඩි ය. ඉහළ නාදයක් නිකුත් වේ.
- ගෝත්ලයේ ජලය අඩු නම් පිළිමේ දී පහළ නාදයක් නිකුත් වන්නේ සංඛ්‍යාතය අඩු නිසා ය.

ඡලය වැඩියෙන් පිරවු විට නිකුත් වන නාදය ඉහළ යන්නේ සංඛ්‍යාතය වැඩි නිසාය. මෙසේ ඇති වන නාදයක් අපට ඇසෙන අයුරු වීමසා බලමු.

නාද තරංගයක් හෝ ගබ්ද තරංගයක් හෝ අපේ කන දක්වා රැගෙන එන්නේ වායුව මගිනි. වායු අංශ ඉදිරිපසට තල්ලු වී (සම්පිළිඛන) සහ පසුපසට ඉහිල් වී (විරලන) නාද තරංගය ඉදිරියට ගෙන යනු ලැබේ. මේ පිළිබඳ වැඩි විස්තරයක් සංගිතය විෂයයේ දී අවශ්‍ය නොවුණත් සාමාන්‍ය දැනීමක් අවශ්‍ය නිසා කෙටියෙන් සාකච්ඡා කරමු.

නාද තරංග අපේ කන දක්වා ගමන් කරන අයුරු පහත රුප සටහනින් අධ්‍යායනය කරන්න.

තරංගයේ ගොඩ නැගෙන ඕරුණ මගින් වායු අණු එකිනෙක තෙරපේ. එය සම්පිළිඛනය යි. තරංගයේ ගොඩ නැගෙන නීමින මගින් වායු අණු එකිනෙක ඉහිල් වේ. එය විරලනය යි. මෙසේ නොනවත්වා සිදුවන ක්‍රියාවලිය මගින් තරංගය අපේ කන දක්වා ගමන් ගනියි. වියලි වායුවේ දී නාද තරංගයක වේගය තත්පරයකට මිටර් 331.3කි.

නාදයේ ත්‍රිවිධ ගුණ

නාද නිෂ්පත්තිය සහ ප්‍රගමනය පිළිබඳ මේ වන විට ඔබ අධ්‍යායනය කර ඇත. නාදයේ ප්‍රෙශ්ද තුනකි. ඒවා විපුලතාව, තාරතාව සහ දිවනි ගුණය යනුවෙන් විද්‍යාවේ දී හැඳින්වේ. මෙම නාදයේ ප්‍රෙශ්ද තුන පිළිබඳ ව මේ වසර සිය ගණනකට පෙර භාරතයේ පහළ ප්‍රේ "සාරාංගදේව" නම් ප්‍රතිච්‍රිත රත්නාකාර" නම් ග්‍රන්ථය මගින් ලොවට ප්‍රකාශ කර ඇත. නාදයේ ත්‍රිවිධ ගුණ විවිධ නම්වලින් හැඳින්වේ. පහත වගුව අධ්‍යායනය කරන්න.

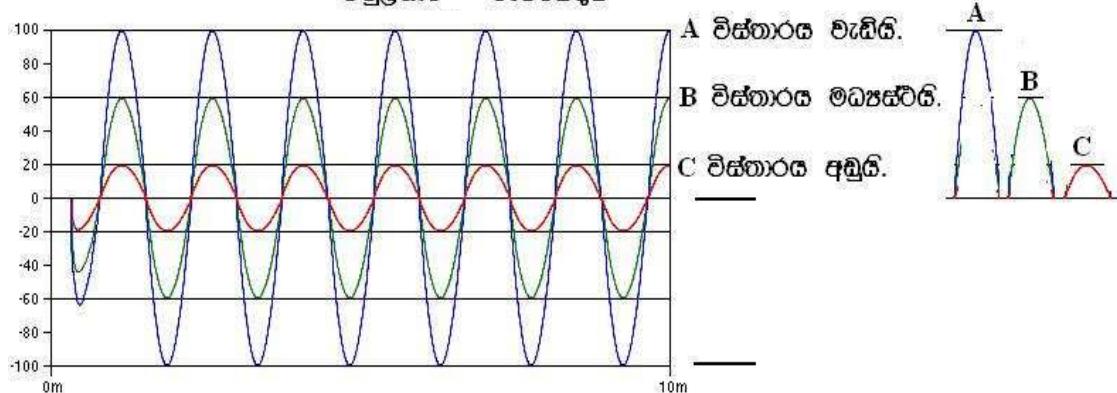
විද්‍යාවේ දී	සංගිතයේ දී	බටහිර සංගිතයේ දී	සාමාන්‍ය ව්‍යවහාරයේදී
විපුලතාව	රුපහේදය	Magnitude	හඹහි සැර
තාරතාව	උවිව නීව ජේදය	Pitch	නාදයේ උස් පහත් බව
දිවනිගුණය	ජාතිජේදය	Timbre	විවිධ ගුණ

සංඛ්‍යා විෂයයේ හොඳින් විද්‍යාත්මක පදනම විගුහ කර බලමු
විපුලතාව - රුපෙන්ද්‍ය - Magnitude,

පහත දැක්වෙන ක්‍රියාකාරකම්වල යෙදී අත්දැකීම් ලබන්න.

1. මෙසයකට සෙමෙන් තව්ව කරන්න. වැඩි බරකින් තව්ව කරන්න. එම හඩ දෙක් වෙනසක් ඇත් ද? වෙනසක් ඇති වැඩියේ කුමක් නිසා ද?
2. තන්ත්‍රී වාද්‍ය භාණ්ඩයක ඇදුණ තත ඇගිල්ලකින් බර අඩුවෙන් සහ වැඩියෙන් යොදා පෙළන්න. ඇති වන වෙනස වටහා ගන්න.
3. අඩු හඩකින් සහ වැඩි හඩකින් එක ම ස්වරය ගායනය කරන්න. වෙනස ඇති වීමට හේතුව යොදාන ගක්තිය අඩු වැඩි බව වටහා ගන්න.
4. පහත රුප සටහන් අධ්‍යයනය කරන්න. එහි ඇති විස්තාරය යන සංකල්ප වටහා ගන්න.

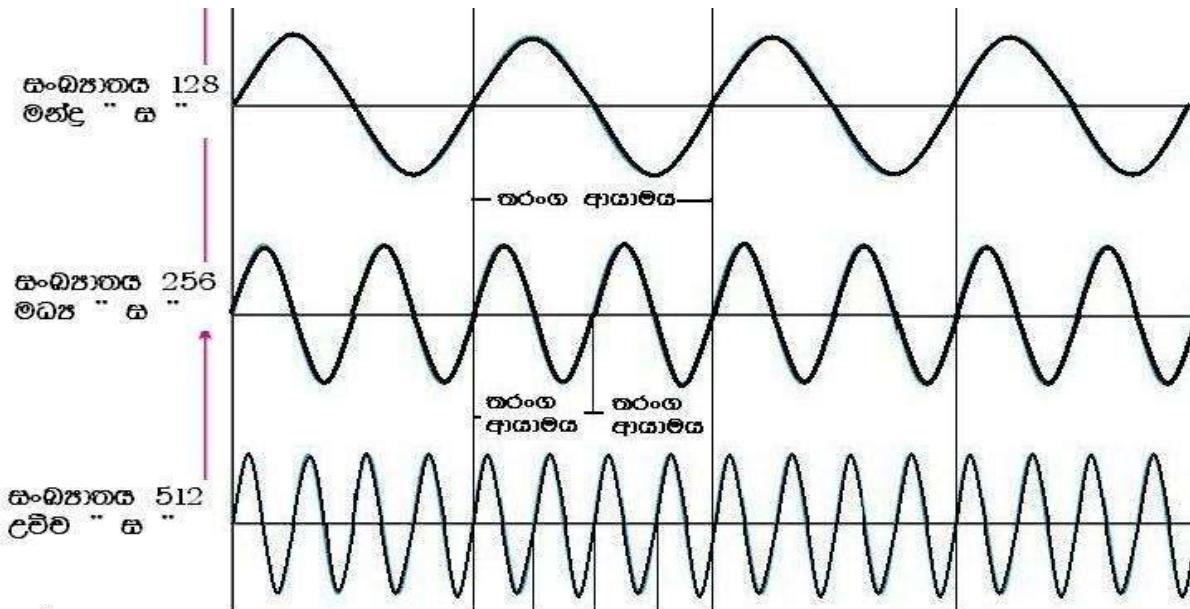
විපුලතාව - උපෙන්ද්‍ය

හබේහි සැර විපුලතාව නැතහොත් රුප හේද්‍ය යනුවෙන් හැඳින්වේ. හඩ අඩු වැඩි වීමට බලපාන්නේ තරංගයක විස්තාරය සි. විස්තාරය අඩු හෝ වැඩි හෝ වන්නේ පෙළීමේ බර අඩු හෝ වැඩි හෝ වැඩි විට ය. ඉහත රුප සටහනේ 0 රේඛාවේ සිට ඉහළට ඇති දිර්ශයක හෝ පහළට ඇති නිමිනයක හෝ ගමන් කළ උපරිම දුර විස්තාරය සි. විපුලතාව යන්න හොඳින් අවබෝධ වී ඇත් ද සි පිරික්සා බැලීමට පහත වගුව පුරවන්න.

කම්පනය වන දේ	පෙළීමේ බර	විස්තාරය	නිකුත් වන හඩ	නාදය ගමන් කිරීමේ දුර
ඇදුණු වයලින තත	අඩු සි	.....	.....	පෙළීමේ ප්‍රමාණක් ඇසේ
බෙරයක ඇදුණු සම	.....	විශාල සි	.....	ඇතට ද ඇසේ.
ස්වරාලයේ ස්වර තන්තු	ප්‍රශ්නවාස වාතය වැඩියෙන් යොදා පෙළීමේ බර වැඩි සි.	.....	.....	.....

තාරතාව - උච්ච නීව-සේදය - Pitch,

මධ්‍ය 'ස' ස්වරයේ සංඛ්‍යාතය (Frequency) 256කි. උච්ච 'ස' 512ක් වන විට මන්ද 'ස' 128කි. ස්වර ඉහළ පහළ වීමට සංඛ්‍යාතයේ වැඩි අඩු බව බලපායි. සංඛ්‍යාතය වැඩි වන විට තරංග ආයාමය කෙටි වන බව රුප සටහනින් හඳුනා ගන්න.

සංඛ්‍යාතය අඩු වැඩි වීමට බලපාන හේතු තුනකි. එය වටහා ගැනීමට පහත දැක්වෙන ක්‍රියාකාරකම්වල යෙදී අත්දැකීම් ලබන්න.

1. කියන් පටියක් මෙසයට තද වන සේ සිටුවා ඇගිල්ලකින් පෙළන්න. එය ඔබමොඩ සෙලවෙන සැටි නිරික්ෂණය කරන්න. හඩට සවන් දෙන්න. කියන් පටියේ දිග මනින්න. (සේ.ම් 10) ර්ලගට හරියට ම දෙකෙන් පංගුවක් කියන් පටිය කොට කරන්න. (සේ.ම්. 5) එය ඔබමොඩ සෙලවෙන සැටි නිරික්ෂණය කරන්න. දිග වැඩි වූ විට සෙලවීම සෙමෙන් ය. කොට වූ විට වේගයෙන් සෙලවේ. හඩට සවන් දෙන්න.
අවස්ථා දෙකක දී නිකුත් වූ හඩෙහි ඇති වෙනස කුමත් ද? පහත් හඩක් සහ ඉහළ හඩක් නිකුත් වූයේ කුමන අවස්ථාවල දී ද?
2. වයලිනයේ තතක් ඇගිල්ලකින් පෙළන්න. නිකුත් වන හඩට සවන් දෙන්න. දිග මනින්න. ර්ලගට එම තතේ හරියට ම මැද ඇගිල්ලක් තබා පෙළන්න. හඩට සවන් දෙන්න. පහත් හඩක් සහ ඉහළ හඩක් නිකුත් වූයේ කුමන අවස්ථාවල දී ද?
  - නාදයේ ඉහළ පහළ බව තාරතාව බව වටහා ගන්න. ර්ට බලපානුයේ සංඛ්‍යාතයේ ඇතිවන වෙනස යි.
  - තාරතාව ඇති වන ආකාරය විද්‍යාත්මක ව සාකච්ඡා කරන්න.

පළමුවන හේතුව - නාද උත්පාදකයේ දිග අඩු වැඩි කම, සංඛ්‍යාතය අඩුවැඩි වීමට හේතු වේ.

3. වයලිනයේ තත් හතර එක ම දිගකින් වුවත් නිකුත් වන නාදය එකිනෙකට ඉහළ පහළ වන්නේ ඇයි?

දෙවන හේතුව - නාද උත්පාදනයේ සනකම අඩු වැඩි කම, සංඛ්‍යාතය අඩුවැඩි වීමට හේතුවේ.

4. එක ම තතක දිග අඩු වැඩි නොකාට සනකම ද, වෙනස් නොකාට හඩ ඉහළ පහළ කළ නොහැකි ද? තත බඳු ඇති වයලින ඇණය කරකවා තද කර බුරුල් කර බලන්න.

තෙවන හේතුව - නාද උත්පාදකයට යොදා ඇති බර (ආතතිය) සංඛ්‍යාතය අඩුවැඩි වීමට හේතුවේ.

තාරතාව පිළිබඳ ව හොඳින් වටහා ගන්නේ දැ සි පිරික්සිමට පහත දැක්වෙන වගුව සම්පූර්ණ කරන්න.

කම්පනය වන දේ	තතෙහි ප්‍රමාණය	කම්පනය වන වේගය	සංඛ්‍යාතය	නිකුත් වන නාදය
වයලින තත	දිග වැඩි සි	අඩු සි	අඩු සි	පහළ සි
වයලින තත	.....	වැඩි සි	.....	.....
වයලින තත	සනකම වැඩි සි	.....	.....	.....
වයලින තත	සනකම අඩු සි	.....	.....	.....
වයලින තත	ඇණය තද කිරීමෙන් යොදා ඇති බර වැඩි සි.	.....	.....	.....

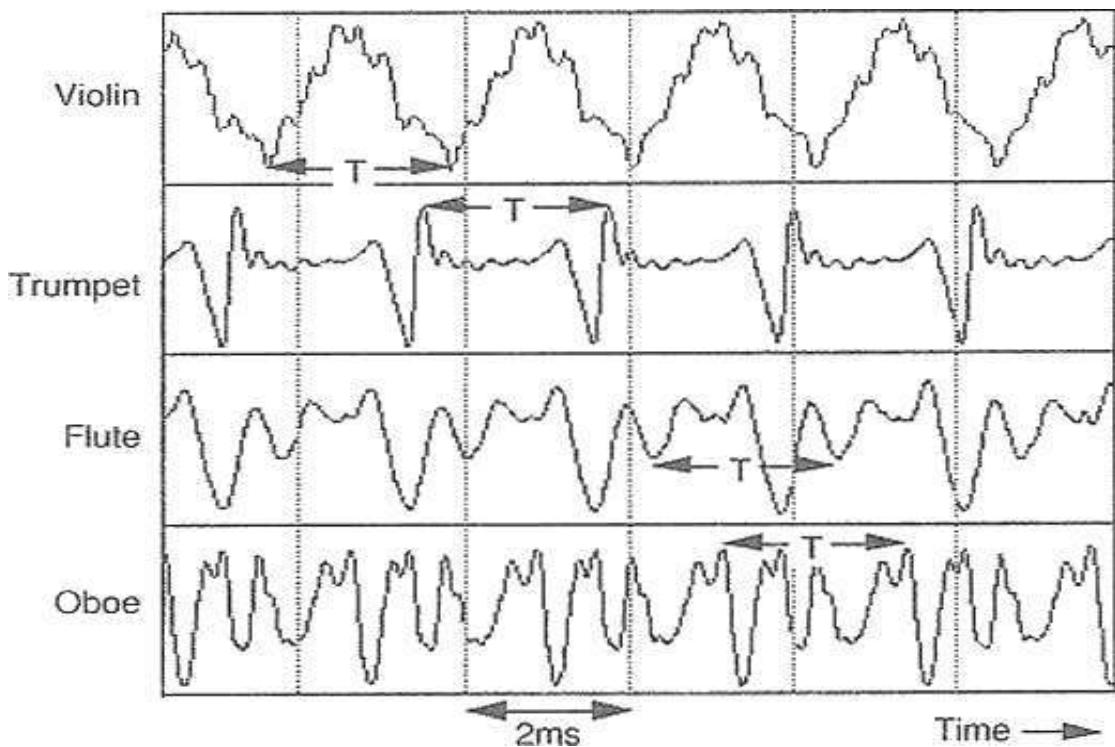
ධිවනි ගුණය - ජාති හේදය - Timbre

ධිවනි ගුණය ඇති වන්නේ නිකුත් වන තරංගයේ රටාව වෙනස් වන නිසා ය. පහත දැක්වෙන ක්‍රියාකාරකම්වල යෙදී අන්දුකීම් ලබන්න.

- එක ම ගුෂියකට සුසර කළ සංගීත භාණ්ඩ දෙකකින් ස්වර සප්තකය දෙදෙනකු එකතු වී එක වර වයන්න.
- එක වර ස්වර නිකුත් වුව ද, සංගීත භාණ්ඩ දෙකෙහි හඩ වෙන් කාට හැඳුනා ගත හැකි ය.

- ගැහැනු සහ පිරිමි ලමයි දෙදෙනකු එක ම ගුෂියකට එක ම ගිතයක් ගයන්න. දෙදෙනාගේ ගායනා හඩ වෙන වෙන ම හැඳුනා ගත හැකි ය.

- පහත දැක්වෙන රුප සටහන් අධ්‍යාත්මක කරන්න. එහි ඇති තරංග රටාවේ ඇති වන වෙනස වටහා ගන්න.
- එකිනෙක හඩ වෙන් කාට හැඳුනා ගත හැකි වන්නේ දිවනි ගුණය නිසා ය.
- එක ම සංඛ්‍යාතයක් වුව ද තරංග රටාව වෙනස් ව දකිනි.
- එකිනෙක භාණ්ඩයේ හඩ වෙන් කාට හැඳුනා ගැනීමට තරංග රටාවේ වෙනස හේතු වෙයි.

- එකිනෙකාගේ කටහඩ වෙන් කොට හඳුනා ගැනීමට තරංග රටාවේ වෙනස හේතු වන අතර, ඒ සඳහා පුද්ගලයාගේ ස්වර තන්තු උගුරේ ප්‍රමාණය, මූබ කුහරයේ ප්‍රමාණය, මුහුණේ මාසපේශී, ආදිය බලපායි.

සජ්‍යතකයේ ස්වරයන්හි සංඛ්‍යාත

සජ්‍යතකයට අයත් ස්වරවල සංඛ්‍යාත එකිනෙකට වෙනස් වන නිසා එම ස්වර ඉහළ පහළ වේ. විද්‍යාවේ දී මධ්‍ය "ස" ස්වරයේ සංඛ්‍යාතය 256ක් ලෙස දක්වා ඇති අතර සංගීතයේදී Concert Pitch යනුවෙන් තවත් ආකාරයකට සංඛ්‍යාත දක්වා ඇත. එහි දී A = 440 (මන්ද "ඩ" ස්වරය 440 සි) යන සංඛ්‍යාතය මත පිහිටුවා Concert "C" = 261.63 යන සංඛ්‍යාතය නියම කර ඇත. බටහිර ග්‍රුමිර වාදු භාණ්ඩ සුසර කර ඇත්තේ ඒ අනුව ය. පියානෙව්වක ස්වර 12 සුසර කරනුයේ වෙනත් 3 ආකාරයකට ය. එහි සැම ස්වරයක් අතර 3 ම එක ම පරතරයක් පිහිටා ආකාරයකට ස්වර සුසර කර ඇත. පහත වගුවේ දැක්වෙන සංඛ්‍යාත අඛණ්ඩනය කරන්න.

	ස	රි	ග	මො	පා	ඛ	නී	ස
විද්‍යා විෂයයේ දී සංඛ්‍යාත	256	288	320	340	384	426	480	512
Concert pitch	264	294	330	349	392	440	494	524
	261.63	293.66	329.63	349.23	392	440	493.88	523.25
හාරතීය සංගීතයේ දී සංඛ්‍යාතය	240	270	300	320	360	400	450	480
අනුපාතය	1			3:4	2:3			1:2

ලතුරු ඉන්දිය විතුපට සංගීත නිර්මාණයේ රාගධාරී පසුබිම

ලතුරු ඉන්දිය බොහෝ විතුපටවල සංගීත නිර්මාණයේ දී රාගධාරී පසුබිම අවශ්‍ය අවස්ථාවල දී එකතු කරගෙන තිබේ. ඒ අතරින් පැරණිතම විතුපටවල මෙම ලක්ෂණය වැඩි වශයෙන් තිබුණු බව පෙනේ. මැති කාලයේ සමහර හින්දි විතුපටවල ද සම්පූර්ණ විතුපටය පුරා නොවුණන් ඇතැම් ගිතවල රාගධාරී පසුබිම දක්නට ලැබේ. පසුගිය වකවතුවේ ඉන්දියාව පුරාමත් ශ්‍රී ලංකාවේත් ඉතා ජනප්‍රිය වූ දක්ෂතම නිර්මාණ කරුවක වූ සත්‍යාච්චන් රායි නම් නිර්මාණකරුවාගේ "මදර ඉන්ඩියා, පාතරපංචාලි" වැනි විතුපටවල සංගීත නිර්මාණය දක්ෂතම භාරතීය සංගීතයෙකු වූ රචිංකර පත්‍රිකා අතින් නිර්මිත වූ නිසා උත්තර භාරතීය රාගධාරී සංගීතය පසුබිම් වී ඇත.

1950 දශකකයේ නිර්මිත බොහෝ විතුපටවල සංගීතය රාගධාරී පසුබිමකින් නිර්මාණය විය.

පහත දැක්වෙනුයේ ඒ සම්බන්ධ විස්තරයකි.

- රාගධාරී පසුබිමකින් යුත් සංගීත නිර්මාණ ඇතුළත් එකල ජනප්‍රිය විතුපට කිහිපයක් කොහිනුරු, බෙඛුබවිරා, ජනක් ජනක් පායල් භාණේ, මධුමති,
- එම හි ගැයු ගායක - ගායිකාවන් අතරින් ජනප්‍රිය වූවෝ.
- මොහොමඩ් රාගි, මන්නාචේ, ලතා මංගේෂ්කාර්, ආභා බෝෂ්ලේ, අභේක්කුමාර්, වැනි
- ගිත ගායනය කළ ගාස්ත්‍රීය ගායක - ගායිකාවන් අතරින් කිහිප දෙනෙක්.
- විමිසන් ජෝෂ්, ලලිනා පඩිකේ, ඩී.වී.පලුෂ්කාර්, උස්තාද් පයේ අලිබාන්, උස්තාද් අම්රබාන්, උස්තාද් බැඩි ගුලාම් අලිබාන්,
- එම විතුපටවල සංගීත නිර්මාණකරුවන් අතරින් කිහිප දෙනෙක්.
- නොඡාඩ් අලි, ගංකර ජායිකිෂන්, සී.රාමවන්ද, පන්චිත් රචිංකර, එස්.ඩී.බරමන්, සේමන්ත් කුමාර්, මි.පී.නයියාර්, ලක්මිකාන්ත් පත්‍රාලාල් ,
- විතුපට සඳහා පදනම් කරගත් රාග අතරින් කිහිපයක් නම්,
යමන්, ද්ර්බාරිකාණඩා, පීශ්, ආභාවරි, ජේජනපූරි, හම්බි, කේදුර්, භාගේශ්, සීමපලාසි,
හෙරල්, ඩුපාලී, මධුවන්ති, ජයජයවන්ති, කලාවති,
- එවැනි හින්දි විතුපට ගිත අතරින් රාගධාරී පසුබිම ඇති ගිත සමහරක් සිංහලයට
අනුවර්තනය වී ඇත. සමහර සිංහල ගිත හින්දි ගිතයටත් වඩා රමණීය ලෙස නිර්මාණය වී
ඇත. නිදුසුන් ලෙස පහත දැක්වෙන ගිත ඉදිරිපත් කළ හැකි ය.

තෝරා මන සර පන කෙහෙලායේ - ද්ර්බාරිකාණඩා රාගය
මම දෙවිදුනි දෙවාලට ආවේ - ගායනය සුජාතා අත්තනායක

හෝ දුනියා කේ රඛ වාල් - ද්ර්බාරිකාණඩා රාගය
කේ සැපතා මේ සංසාරේ - ගායනය අල්හාජ් මොහිදින් ගෙග්.

හින්දි විතුපට ගිතවල රාගධාරී පසුබිම පිළිබඳ විස්තර හැදුරිමට කැමති පුද්ගලයන්ට පහත දැක්වෙන වෙබ් අවවිවිලින් ඒ සඳහා විස්තර ලබා ගත හැකි ය.

http://www.indiapicks.com/SNT_Hindi/Raga_Index.htm
<http://hindigeetmala.net/movie/.....htm>

ශ්‍රී ලංකාක්ය සමාජය තුළ වැඩි වශයෙන් ජනප්‍රිය වූ ලතුරු ඉන්දිය රාගධාරී සංගීතය ඇසුරින් සංගීතය නිර්මාණය වූ ගිත හා විතුපට කිහිපයක් පහත දැක්වෙන වගුවෙන් දැක්වේ.

විතුපටයේ නම.	තිරගත්ව වර්ෂය	සංගිත නිර්මාණකරු	තෝරාගත් ගිතය	පදනම් වූ රාගය	ගායනය
බෙඳු බවිරා	1952	නොජාචි	තු ගන්ගා කී මෝජමේ හෝදුනියා තේ රඩ වාලේ	හෙරවී රාගය	මොහාමචිරාගි
බෙඳු බවිරා	1952	නොජාචි	මන තරගත හරි දුරවනකෝ ආත	දුර්බාරි බාණචා	මොහාමචි රාගි
බෙඳු බවිරා	1952	නොජාචි	මැලකෙළන්ස්	මොහාමචි රාගි	මොහාමචි රාගි
මධුමති	1958	ගලිල් වොද්රි	පුල්ම් සන්ග් ආකි ලඩී	.....	ලතා මංගේෂ්කාර්
කොහිනුර්	1960	නොජාචි	මධු බනමේ රාඩිකා	නමිර රාගය	මොහාමචි රාගි
දේවිදාස්	2002	ඉස්මයිල්බාබර් සහ මොන්ටී ගර්මා ගුලාම්	චේඩ්ලරේ ඡේඩ්ලරේ	මද් මද් සාරංග	
පාකිජා	1972	නොජාචි	මෝසමහෙ	යමන්	ලතා මංගේෂ්කාර්
ජනක් ජනක් පායල් භාජේ	1955	වසන්ත දේසායි	ජනක ජනක පායල භාජේ	අඩානා	උස්තාද් අමේෂබාන්
ජනක් ජනක් පායල් භාජේ	1955	වසන්ත දේසායි	නෙන්සො නෙයින් (ගිතදේවි)	.....	ලතා මංගේෂ්කාර් හේමන්ත කුමාර
සිංගම්	1964	ඁකර ජායිකිජන්	මෙරේ මන්කී ගංගා	හෙරවී	මුකේෂ්
ඇහිමාන්	1973	සවින් දේව බර්මන්	තෙරේ මෙරේ මිලනකි	බමාත්	කිෂේර කුමාර ලතා මංගේෂ්කාර්

මෙම විතුපට ගිතවල වීඩියෝ දුරක්ෂ හෝ ගුවා ගනිමින් පන්තියේ සංගිත ගුරුතුමා/තුමිය සිජුන් සමග රසාස්වාදයක යෙදීම අත්‍යවශ්‍ය වේ. මෙහි දී විෂය නිරදේශයට අදාළ එක් එක් රාගයේ ස්වර යොදා ගනිමින් එම රාගයේ ගති ලක්ෂණ අදාළ ගිතය තුළ ද ගැබී වී ඇති බව දැනගත හැකි වේ. මෙම ගිත අතරින් පන්තියේ දී ප්‍රායෝගික අධ්‍යයනයට යොදා ගන්නා ගිතයට අමතර ව අනෙකුත් ගිත ගුවණය කරමින් භා ගායනයට වාදනයට උත්සාහ ගනිමින් හින්දි විතුපට සංගිතයේ ඇති සම්භාව්‍ය ගුණය පිළිබඳ විවාරයක යෙදෙන්න. නිදහස් කාලවල දී මෙම ගිත සාමූහික ව ගායනය කරමින් රස විදින්න. මෙයින් සම්භාව්‍ය සංගිත රසාස්වාදනය සිභායන් තුළ ගොඩ නැගෙනු ඇතේ. ඒ අතර එම ගිතවල අතුරු වාදන - Interludes, පෙර වාදන-Introduction, Counters යෙදී ඇති අයුරු සහ විවිධ සංගිත භාණ්ඩ ගැලපෙන ලෙස යොදා ගැනීම ගුවණය කරමින් හඳුනා ගැනීම නිර්මාණ සංගිතයේ දී වැළැගත් වනු ඇතේ.

E-Learning, E-Encyclopedia, E-Music (MIDI)

අද ලෝකයේ පරිගණකය අනෙක් විෂයවලට මෙන් ම සංගිතය විෂයට ද ප්‍රබල ලෙස සම්බන්ධ වී ඇත. සංගිත නිර්මාණකරණයේ දී, සංගිත පටිගත කිරීමෙහි දී, ප්‍රසිංහ වේදිකාවේ දී සහ සංගිත අධ්‍යාපනයේ දී පරිගණකය යොදා ගැනීම ශ්‍රී ලංකාව තුළ ද දක්නට ලැබේ. විශේෂයෙන් සංගිතය විෂයය පිළිබඳ විවිධ පර්යේෂණ කරන්නන්ට අන්තර්ජාලය හරහා විවිධ දේ අධ්‍යාපනය කරන්නට පරිගණකය තැති ව ම බැරි උපකරණයක් වී තුළ ය. මේ නිසා පෙරදි සංගිතය විෂයය හදුරන දරුවන්ට ද බටහිර සංගිත ප්‍රස්ථාර කියවේමේ හා ලිවිමේ හැකියාව ලබා දීමත්, පරිගණක ආග්‍රිත කුසලතා දියුණු කර ගැනීමට, කිසියම් ප්‍රමාණයකින් අධ්‍යාපනය කරන්නට අවශ්‍ය මග පෙන්වීම ලබා දීමත් සිදු කෙරේ.

මුළුන් ම අපි පරිගණකයක කොටස් හඳුනා ගනිමු.

Computer Case :- පෙවිටියක් වැනි කොටස මේ නමින් හැඳින්වේ. මෙම පෙවිටිය තුළ Central processing Unit (CPU) :- මතකය තාරකික කොටස, ප්‍රාසේසරය ආදි පරිගණකයේ ප්‍රධාන විද්‍යුත් කොටස් සියල්ල ම පාහේ සවි කර ඇත.

Monitor :- පරිගණකය හරහා අප කරනු ලබන විවිධ දේ දැකින්නට හැකි වන්නේ මේ මගින් ය. සංගිත නිර්මාණයක් කිරීමේ දී බටහිර සංගිත රේඛා මණ්ඩලය මොනිටරය මත දිස්ක්වෙන අතර එය ප්‍රස්ථාර කඩ්දාසියක් සේ සලකිම්න් ඒ මත මුළුසය යොදා ගනිමින් විවිධාකාර ස්වර ලිවිමේ හැකියාව ඇත. එය අපේ ඇසට දිස්ක්වෙන්නේ මොනිටරය හරහා ය.

කිසි ම සංගිත හාණ්ඩයක් යොදා නොගෙන වුව ද මොනිටරය මත දිස්ක්වෙන ප්‍රස්ථාර මුළුසය යොදාගෙන ස්වර ලියම්න්, ස්වර මකා දම්මින් - වෙනත් ස්වර පාද කොට් කරමින් සංගිත බණ්ඩයක් නිර්මාණය කළ හැකි ය. එසේ ම පටිගත කළ සංගිත බණ්ඩයක හෝ ගිතයක හෝ කොටස් සංස්කරණය කිරීම (Editing) නම් වේ. ගායනයක හෝ වාදනයක හෝ දුරවල තැන් ඉවත් කර නිවැරදි කොටස් බේද කිරීමට තැනහෙත් පටිගත කළ කොටසක් තව දුරටත් වර්ධනය කිරීමට නියමිත ස්ථාන සහ තරංග රටාවන් අපේ ඇසට හසු කොට දෙන්නේ මොනිටරය සි.

Keyboard :- විධානයන් ලබා දීමත්, විවිධ අක්ෂර හා අංක ලිවිමෙන් මෙය උපකාරී වේ.
Mouse :- විවිධ විධානයන් ලබා දීමත්, විවිධ ක්‍රියාවන් ඉක්මනින් කර ගැනීමටත්, තෝරා ගැනීමටත් උපකාරී වේ.
Speaker :- පරිගණකය හරහා (play) වාදනය වන ගිතයක් හෝ සංගිත බණ්ඩයක් හෝ අපේ කනට ඇසෙන්නේ ද මේ කොටස තුළින් ය.

CD Rom/DVD Rom :- පරිගණකය තුළට යොදාන ගිත තැවියක හෝ මැයුකාංග තැවියක හෝ ඇති දැකියවන්නේ මේ කොටස හරහා ය.

Microphone :- පටිගත කිරීමක දී ගායකයාගේ හෝ වාදකයාගේ හෝ භඩ ග්‍රහණය කොට ගන්නේ මේ මගින් ය. මෙයින් ග්‍රවණය කර ගත් නාද තරංගය විද්‍යුත් තරංගයක් බවට හරවා පරිගණකය තුළට යොමු කරන්නේ මේ හරහා ය.

Sound Card :- සංගිත කොටස හෝ විවිධ නාද ගබා හෝ පරිගණක තුළට ගෙන යන්නේ සහ පිටතට ඇසෙන ලෙස ගෙන එන්නේ මෙම කොටස හරහා ය. මේ කොටස නොමැති ව සංගිතමය කටයුත්තක යෙදිය නොහැකි ය. මේ මත මයිත්ගෙන්න් සවි කිරීමට තැනක්, ස්පිකර සවි කිරීමට තැනක් ඇති බව රුප සටහනක් බලා දැන ගන්න. රේට අමතර ව මෙහි ඉලෙක්ට්‍රික් ඕගනය තැනහෙත් Synthesizer ය සවි කිරීමට ද විශේෂ තැනක් ඇත. එම ස්ථානය Game port තැනහෙත් Midi port නමින් හැඳින්වේ. Midi Cable නමින් හඳුන්වනු ලබන වයරයක් මගින් ඕගනය හා පරිගණකය මේ හරහා එකට සම්බන්ධ කරනු ලැබේ. මේ නිසා ඕගනයේ වයනු ලබන සංගිත කොටසක් එම හඳින් ම පරිගණකය තුළට යැවීමටත්, පරිගණකය තුළින් නිර්මාණය කළ සංගිත බණ්ඩයක් ඕගනයට එවිමට සහ ඒ හරහා ග්‍රවණය කිරීමටත් හැකි වේ.

MODEM :- අන්තර්ජාලයට සම්බන්ධ වීමට මෙම උපකරණය සහාය වේ.

පරිගණකයට විවිධ විද්‍යුත් කොටස් අමුණා තිබූන් ද්‍රී ඒවා එකිනෙක හසුරුවන මෘදුකාංග පරිගණකය කුල පිහිටුවා නැත්තම් ඒවා නිවැරදි ව ක්‍රියා කරන්නේ නැත. ඒ නිසා පරිගණකයේ Hardware සහ Software නම්න් කොටස් දෙකක් භාවිත වේ. මුළුන් දැක්වූ විවිධ කොටස් Hardware (දාඩාංග) වන අතර ඒවා එකිනෙක වැඩිහි යෙද්වීමට ලියන ලද විශේෂ වැඩි සටහන් Software (මෘදුකාංග) නම් වේ. මේ අඟ දෙක ම පරිගණකයට අවශ්‍ය වේ. මෘදුකාංග ලිවීම සඳහා විශේෂ විද්‍යුත් භාජා යොදා ගනී. එසේ ලියා සකස් කළ වැඩි සටහන් එකිනෙකාගේ අවශ්‍යතාවන්ට ගැලපෙන පරිදි මිලදී ගැනීමට වෙළඳපාලේ ඇත. මෙම වැඩි සටහන් තිරන්තරයෙන් වෙනස් වෙමින් සංස්කරණය වෙමින් ලෝකයේ තිරමාණය වේ.

ලිපි ලිවීම, ගණන් සඳීම ආදි කටයුතු සඳහා MS-word, MS-Excel ආදි මෘදුකාංග තිබෙන්නා මෙන්ම සංගිත කටයුතු සඳහා ද තිරමාණය කර ඇති මෘදුකාංග ගණනාවක් අද වෙළඳ පොලේ මිලදී ගැනීමට ඇත. ඒවා මෙහි පරිගණකයේ පිහිටුවා ගත් විට අවශ්‍ය පරිදි විවිධ වැඩි කර ගැනීමේ හැකියාව ඇත. මෙසේ සංගිතය සඳහා තිරමාණය කළ වැඩි සටහන් කිහිපයක් හඳුනා ගනිමු.

සංගිත තිරමාණ කිරීම සඳහා වන මෘදුකාංග :-CalkWalk, Fruity Ioop Studio, Cubase, Nuendo, Music, සංගිත පටිගත කිරීම සඳහා වන මෘදුකාංග :- Acid pro, Adobe Audition, Sound Forge, Pro tools.

ඉහත මෘදුකාංග අතරින් කිහිපයක් සංගිත තිරමාණ කිරීමට සහ පටිගත කිරීම යන දෙකට ම යොදා ගැනෙන ඒවා ද ඇත.

එසේ ඇත්තම් එය පරිගණකයක් හා සම්බන්ධ කළ හැකි වේ. පෙර සඳහන් කළ MIDI in & MIDI out යන කෙවෙනි දෙක එම Organ එක් ඇත. නවීන ඉලෙක්ට්‍රොනික් මිගනයක MIDI සඳහා USB 2.0 (B Type) කෙවනියක් ද ඇත.

E-music යනු විද්‍යුත් යතුරු පුවරු සංගිත භාණ්ඩ මගින් කරනු ලබන තිරමාණ ය. නුතන යතුරු පුවරු සංගිත භාණ්ඩ පරිගණකය ස්වරුපයට දියුණු කර ඇත. පටිගත කිරීම හා සංගිත තිරමාණ කරණය යතුරු පුවරුවෙන් පමණක් වුව ද කළ හැකි ය. පරිගණකය හා යතුරු පුවරුව ආශ්‍යයයෙන් කරනු ලබන සංගිත තිරමාණ ගොනු හඳුන්වන්නේ MIDI File වශයෙනි. MIDI යන්නෙහි තේරුම Musical Instrument Digital Interface යන්නයි. එම වැකියේ වචනවල මුල් අකුරු භාවිත කිරීම Midi නම වේ. අන්තර්ජාලයේ මෙම වර්ගයේ සංගිත ගොනු ලෝකය පුරා භාවිත වේ. වයලින්, ගිටාර්, බටනලා ආදි සංගිත භාණ්ඩවල හඩ සාම්ප්‍රදායික භාණ්ඩවලින් තොර ව විද්‍යුත් ක්‍රමයකට සැකසීම නුතන යතුරු පුවරුවල සහ පරිගණක මෘදුකාංගවල ඇත. මෙය MIDI යනුවෙන් හැඳින්වේ. MIDI යනුවෙන් හැඳින්වෙන්නේ සංගිතමය නාද කිසියම් විද්‍යුත් අංකිත ක්‍රමයකට තුවමාරු කිරීමේ කුමයකට ය.

ඉලෙක්ට්‍රොනික් මිගනයක් අලුතින් මිලදී ගැනීමේ දී MIDI යනුවෙන් සටහන් කර ඇත්දැයි බලන්න. මේ අමතර ව ගිටාර වාදන තිරමාණයට සහ කෝඩ් වාදනයට යොදා ගත හැකි මෘදුකාංග බිජි වී ඇත. විවිධ සංගිත භාණ්ඩ පිළිබඳ ව හා සංගිතය විෂයය පිළිබඳ ව ඉගෙන ගැනීමට තිරමාණය වී ඇති මෘදුකාංග රාඛියක් ද, දැනට මත් ලෝක වෙළඳ පොලේ අලෙවියට ඇත.

භාරතීය රාගධාරී සංගිත විෂයය ඉගෙනීම සඳහා අන්තර්ජාලයේ ඉන්දිය වෙබ් අඩවි රාඛියක් තිරමාණය කර ඇත. බලනිර සංගිතය පිළිබඳ ව ද ලෝකයේ විවිධ රටවලින් තිරමිත වෙබ් අඩවි ඇත. රට අමතර ව විද්‍යුත් විශ්ව කෝඩ් (Electronic Encyclopedia) CD/DVD තැබී ලෙස අද වෙළඳපාලේ මිලදී ගැනීමට ඇත.

Encarta, Encyclopedia Britannica, වැනි විද්‍යුත් විශ්ව කෝඩ් පරිශීලනය කරමින් ස්වයං අධ්‍යයනයේ යෙදිය හැකි ය.

Wikipedia යනු අන්තර්ජාලයේ ප්‍රවාන විද්‍යුත් විශ්ව කෝඩ් ලෙස දක්වන වෙබ් අඩවියකි. සංගිතයට අයත් ඕනෑම ම විෂය කරුණක් මෙහි අන්තර්ගත ය. හින්දුස්ථානී සංගිතය ගැන ඉගෙනුමට පහත වෙබ් ලිපි යොමු භාවිත කළ හැකි ය.

[http://en.wikipedia.org/Hindustani classical music](http://en.wikipedia.org/Hindustani%20classical%20music)

<http://WWW.britannica.com/EBchecked/topic/266470/Hindustani-music>

<http://reaaq-hindustani;com/>

<https://WWW.swarqanga.org/ssm/?clid=C16kr Jau8LKCF04godChUAmg>

<http://www'wealevan;edu/music/vim>

මෙසේ අන්තර්ජාලය ඇප්පූරු කිරීම මගින් සහ සංයුත්ත තැබේ මගින් අද සංගීතය යම් තරමක් ඉගෙනීමට මග සලසා ඇති E-Learning යනු මෙවැනි විද්‍යුත් මාධ්‍ය මගින් කරනු ලබන ඉගෙනුම සි.

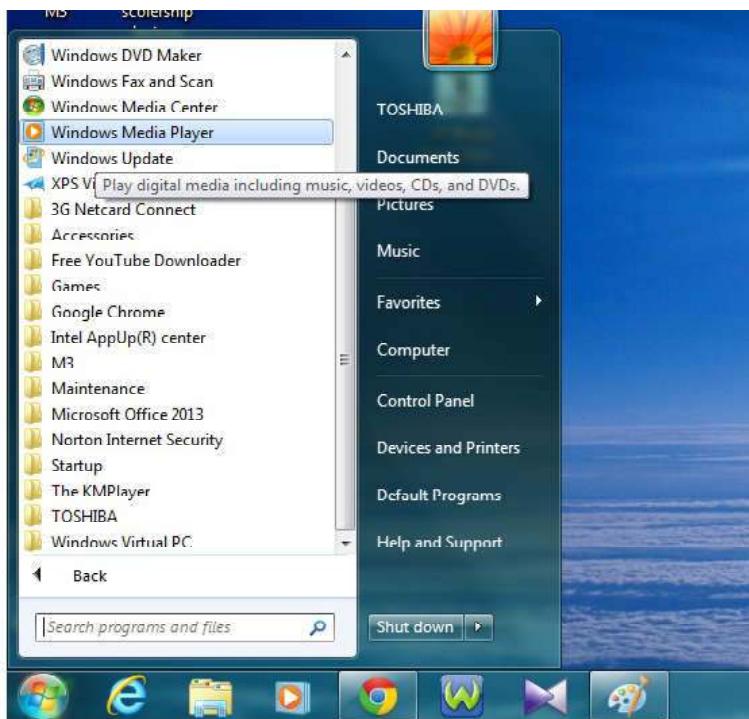
Riping Music with Computer

(පරිගණකය ඇසුරින් සංගීතය උකහා ගැනීම හා වාදනය කිරීම)

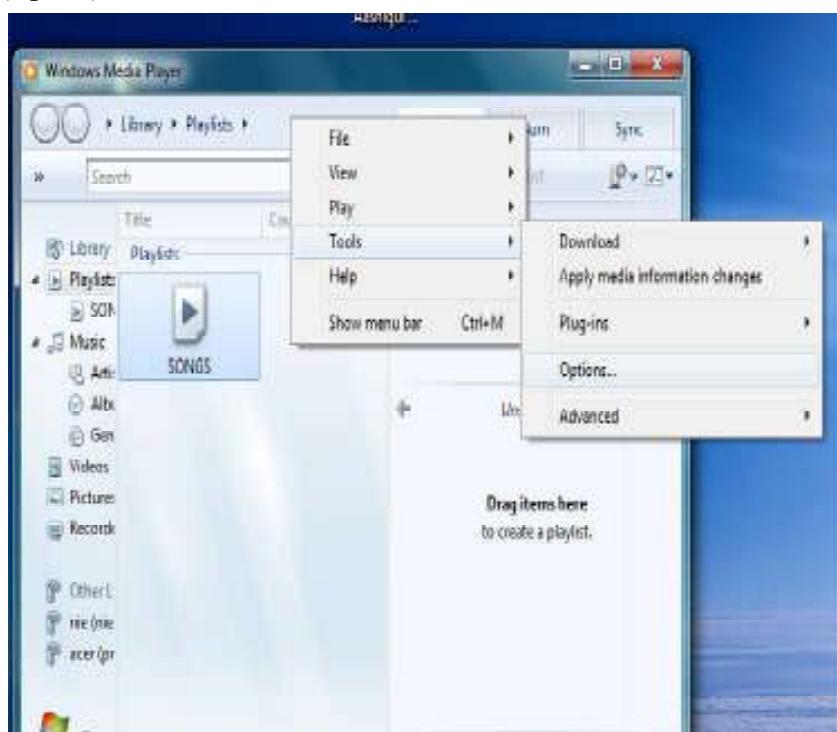
ලෝකය පුරා දිනෙන් දින දියුණු වෙළෙන් ව්‍යාපේන වන පරිගණකය වර්තමානයේ සංගීතය කෙරෙහි කර ඇති බලපෑම අතිමහත් ය. මේ පාඩමේ දී පරිගණකය ඇසුරින් සංගීතය උකහා ගැනීම (Rip) හඳුන්වා දීම සිදු කෙරේ. පරිගණක විද්‍යාගාරය හෝ සපයාගත් පරිගණකයක් හෝ ඇසුරින් පාඩම ක්‍රියාත්මක කළහැක. ගුව්‍ය තැටි විවිධ Audio Format වලින් ඉදිරිපත් ව ඇත. මබ අසා ඇති MP3, Audio ආදිය රේට උදාහරණ ය. මෙවා වාදනය කළ හැකි අයුරින් නිර්මිත විවිධ Music Players ද දක්නට ලැබේ. වර්තමානයේ දී අතින්වීනතම Audio/Video තැටි ලෙස Blue Rey තැටි හඳුන්වා දිය හැකි ය. මෙවා වාදනය කිරීම සඳහා Blue Rey Player එකක් අවශ්‍ය වේ. තැනහොත් Blue Rey Rom එකක් සවී කළ පරිගණකයක් අවශ්‍ය ය. සාමාන්‍යයෙන් පරිගණකයක් වාදනය කළ හැකි Audio formats ලෙස Wave, Mp 3, Audio, Wma ආදිය නම් කළ හැකි ය. කිසියම් format එකක් පරිගණකයක වාදනය කළ නොහැකි නම් එම format එකට අදාළ ව Audio Codacs (කොබැක්ස්) වැඩි සටහන පරිගණකයට ස්ථාපිත කර ගත යුතු ය.

තවත් සැලකිය යුතු වැදගත් දෙයක් වන්නේ කිසියම් සංගීතමය තැටියක් පරිගණකයට පිටපත් කිරීම සි. මෙහි දී Audio format එකේ හැර අනෙක් ඕනෑම තැටියක ඇති සංගීතය Copy Paste මගින් පරිගණකයට තැන්පත් කළ හැකි නමුත් Audio CD එකක් Rip කළ යුතු ය. එසේ Rip කිරීම සඳහා පරිගණකයේ Windows Media Player එක හාවිත කළ හැකි ය. ඒ සඳහා ගන්නා පියවර අනුගමනය කර ඔබගේ හැකියාව වර්ධනය කරගන්න.

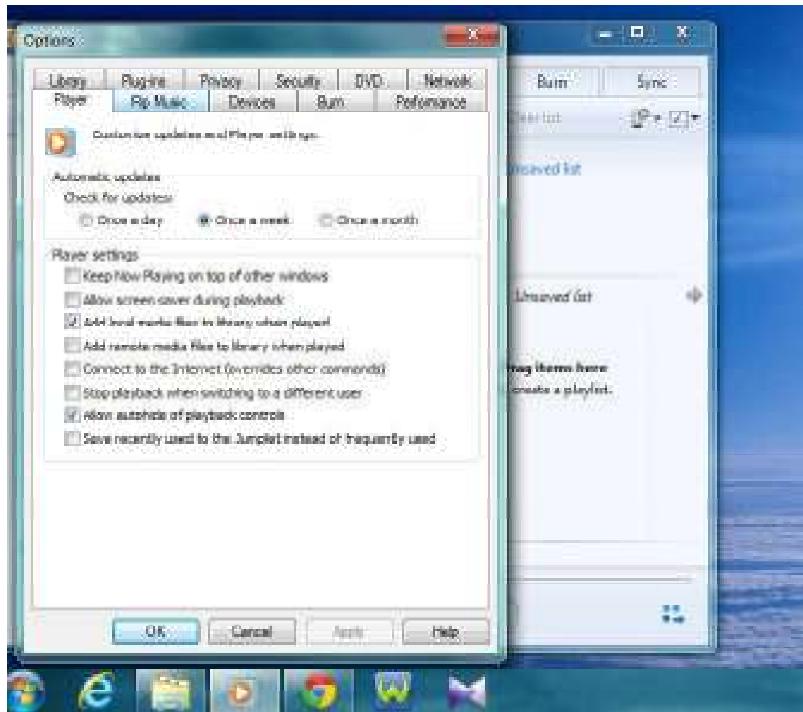
1. පරිගණකය ක්‍රියාත්මක කර ගන්න.
2. Start Menu හි ඇති All Program තුළ ඇති Windows Media Player ක්‍රියාත්මක කරන්න.

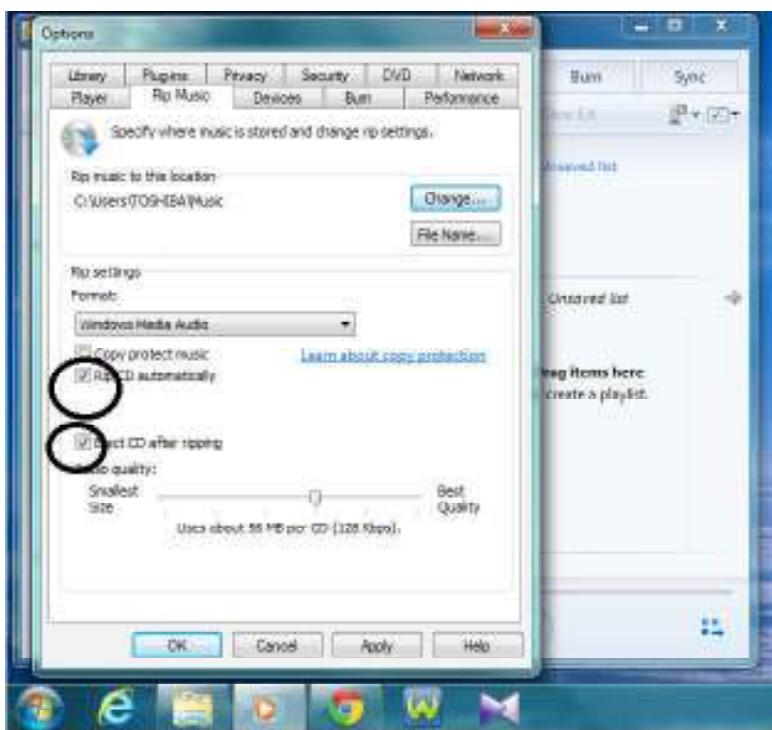
3. දිස්වෙන රැපයේ ඉහළ ම තීරුවට යටින් මුළු මුද්‍රා නිස Click කරන්න.
4. එවිට ඔබට පෙනෙන list එකෙන් Tool යන්න. Click කරන්න. (Option)

5. දැන් ඔබට ලැබෙන වින්බේලේ ඉහළ Rip Music Click කරන්න.

6. මෙහි ඇති විධානයන් අනුව තමන් Rip කර සංගීතය Copy වන තැනු. එහි නම්, format එක Audio Quality ආදිය තමන්ට අවශ්‍ය ලෙස සකසා ගත හැකි ය.
7. එහි දැක්වෙන Rip CD Automatically යන්නට (✓) ලකුණක් දමා Apply කර OK කර ගන්න. තව එ Eject CD ripping යන්නට (✓) ලකුණ දමන්න.

8. දැන් ඔබ Windows Media Player වලින් ඉවත් වන්න.
9. Audio CD තැටිය CD/DVD රෝම වෙත ඇතුළු කරන්න.

දැන් wmp ඉවත් කියාත්මක වී ඔබේ Audio තැටිය Rip කිරීමට පටන් ගනී. අවසන් වූ පසු ඉවත් Eject වේ. (එම්පිට පැමිණේ) ඔබ විසින් දෙන ලද ස්ථානයේ අදාළ Fils දක්නට හැකි ය. ඔබගේ අදාළ කාර්යයෙන් පසු නැවත Option, Rip Music වෙත ගොස් Rip CD Automatically යන්නෙහි (✓) යන්න ඉවත් කර O.K කර ගන්න. නැතහොත් අපට Copy කිරීමට අනවශ්‍ය Audio CD ද ඉවත් ම Copy වනු ඇත.

මිට අමතර ව තවත් Music Rip කර ගන්නා ආකාර ඇත. මෙහි දැක්වෙනුයේ wmp මගින් පහසුවෙන් එය කර ගන්නා ආකාරය සි. Sound forge / jet audio / Total Audio Video Converter වැනි පිටතින් ස්ථාපනය කරන ලද මෘදුකාංග මගින් ද ඉතා පහසුවෙන් ඉහත කාර්ය කර ගත හැකි ය.

Music Learning and Searching in Internet

(අන්තර්ජාලය ඇසුරින් සංගීතය ඉගෙනගැනීම සහ සේවීම)

You Tube අන්තර්ජාලයේ ඇති විශාලතම විඩියෝ එකතු ව ඇති වෙබ් අඩවිය සි. මෙහි ඇති විඩියෝ ප්‍රමාණය කොතරම ද යත් පුද්ගලයකු තම ජීවිත කාලය මූල්‍යෙල් ම පරිගණකය ඉදිරිපිට සිට නැරඹුවත් You Tube ඇති විඩියෝ ප්‍රමාණය තරඟා අවසාන කළ නොහැකි ය. හිත, විතුපට. වෙලි නාට්‍ය විවිධ අවස්ථා පාඨම් මාලා How to do videos ආදි විවිධ වර්ගයේ විඩියෝ මෙහි දක්නට ලැබේ. අන්තර්ජාල පහසුකම් නොමැති නම් මෙම පාඨම් පහත පියවර සිදු කළ නොහැකි ය. ඔබගේ පරිගණකය අන්තර්ජාලය වෙත සම්බන්ධ කොට ඔබ කැමති සේවුම් යන්ත්‍රයක (Search Engine) පහත දැක්වෙන වචන වයිප් කරන්න.

දෙනා : Google, Yahoo, Firefox opera යන search engine හාවත කොට You-tube.com දැන් ඔබ You-tube web අඩවිය වෙත පිවිසෙන්න. දැන් එහි search යනුවෙන් සඳහන් කොටුවක් දක්නට ඇත. එය මත තමාට සේවීමට අවශ්‍ය විඩියෝවේ ඉගිය සඳහන් කරන්න.

දෙනා :	How to play Guitar	How to make Guitar
	How to tie to tie	How to Play Thabla

Gazal, Quwwalli, Bhajan Ravi Shankar ආදි වශයෙන් තමන්ට දැන ගත යුතු මිනැ ම දෙයක් මෙහි Search කළ හැකි ය. එවිට රට අදාළ විඩියෝ ඇති Window (වින්ඩෝවක්) දිස්වෙයි. එම වින්ඩෝවේ තමාට අවශ්‍ය මිනැ ම Video Clip එකක් තෝරා තැරුණිය හැකි ය. ලෝකේ සම්හර ආයතන මගින් පාඨම් මාලා සකස් කොට මෙහි ඇතුළත් කර ඇත. එමෙන් ම ඉන්ටනොට් බ්ලූන්ලෝඩ් මැනේෂර් Internet download Manager (IDM) වැනි මාදුකාංගයක් පරිගණකය තුළ ස්ථාපිත කිරීමෙන් තමන්ට අවශ්‍ය විඩියෝ බ්ලූන් ලෝඩ් කොට ඔබේ පරිගණකයේ ගබඩා කරගත හැකි ය. මෙම You tube වෙබ් අඩවිය සිදුන් හට මෙන් ම ගුරුවරුන් වන ඔබටත් ඔබ ගේ දැනුම යාවත්කාලීන කර ගැනීමට මෙන් ම සංවර්ධනය කර ගැනීමට ලොව ඇති විශිෂ්ටතම මාධ්‍යයක් ලෙස හඳුන්වා දිය හැකි ය. (මිට අදාළ රුප සටහන් (SCREEN Shots) ලබා දී ඇත).

- you tube web අඩවියට How to use you tube for find Something? යනුවෙන් වයිප් කොට තොරතුරු සොයන්න.

How to use you tube correctly and more faster? යනුවෙන් වයිප් කොට තොරතුරු සොයන්න.

ඉගි පත්‍රිකා

1 වන පත්‍රිකාව

1. How to be a Perfect singer?
2. How to play guitar with chords?

2 වන පත්‍රිකාව

1. Body of Violin
2. Body of guitar

3 වන පත්‍රිකාව

1. How to Convert Audio file to MP3?
2. Windows Media Player

4 වන පත්‍රිකාව

1. Violin Family
2. Song from abhiman Hindi film

ශේ පද නිමවමු, තනු රටා මවමු

මෙම වන විට පාසලේ එක් එක් ග්‍රේණිවල දී සංගීතය විෂයාග්‍රිත නිර්මාණාත්මක ක්‍රියාකාරකම්වල යෙදී සිපුන් විවිධ අත්දැකීම් ලබා ඇත. රිද්ම රටා නිර්මාණය, රිද්ම රටාවකට පද නිර්මාණය, තනු නිර්මාණය, පද මාලාවකට තනු නිර්මාණය ආදි ක්‍රියාකාරකම ඒ අතරින් කිහිපයකි.

10 ග්‍රේණියේ අමයින්ගේ ගේ පද නිර්මාණ හැකියාව හා තනු රටා නිර්මාණ හැකියාව තව දුරටත් දියුණු කිරීම සඳහා පාඩම් කිහිපයක් යෝජනා කර ඇත. ගේ පද රචනාවකට තනුවක් නිර්මාණය කිරීමේ දී සැලකිල්ලට ගත යුතු කරුණු කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

- පද මාලාවේ අර්ථයට ගැළපෙන රිද්මය, හා ගැළිය පිළිබඳ ව සැලකිල්මත් වීම.
- පද මාලාවේ අර්ථයට ගැළපෙන තනුව නිර්මාණය කිරීමට සුදුසු ස්වර සම්බන්ධ පිළිබඳ ව සිතා බැලීම. ආදුනිකයුග් ලෙස නිර්මාණ කරණයේ යෙදීමේ දී බුදු ගුණ ඇතුළත් භක්තිය දනවන පද මාලාවක් නම කොමලු රිගධනී ඇතුළත් වන ස්වර සම්බන්ධ යොදා ගැනීම. විර රසය ඇතුළත් පද මාලාවක් නම භූපාලි රාගය ආගුරු කර ගැනීම වැනි අදහසක් නිදුසුන් ලෙස දක්වා හැකි ය. මෙසේ ව්‍යවත් නිර්මාණකරණයේ ප්‍රවීණයකු වූ කළ ඕනෑම ස්වර සම්බන්ධයක් ඕනෑම අර්ථයක් හාවයක් මතු කිරීමට සුදුසු ලෙස යොදාගැනීමේ හැකියාව ඇති වේ.
- ඒ අනුව පද මාලාවේ ප්‍රස්තුත අර්ථයට ගැළපෙන සේ නාද මාලාව නිර්මාණය කළ යුතු බව අවධාරණය කරන්න.
- ගිතය අංග සම්පූර්ණ වීම සඳහා පෙර වාදනය - ස්ථායි - අතුරු වාදනය - අන්තරා - විවිත කෙටි සංගීත කොටස (Bit) අඩංගු විය යුතු බව.
- නිර්මාණය කළ තනුවේ මිහිරිනාව වර්ධනය වන අයුරින් Chords, Counters, Harmony ආදි කොටස් ගැළපෙන ලෙස යෙදීම.
- ගිතයක් නම් පද මාලාවේ අර්ථයට ගැළපෙන සංගීත හාණ්ඩ තෝරා ගැනීම සහ යොදාගැනීමේ හැකියාව.
- නිර්මාණය කරන ලද නාද රටාව මත පද ප්‍රස්තාරය හා ස්වර ප්‍රස්තාර කිරීමේ හැකියාව.

මිට අමතර ව පහත දක්වෙන කරුණු කෙරෙහි ද අවධානය යොමු කරන්න.

- ගේ පද මාලාවක් සඳහා තනු නිර්මාණයෙහි දී එහි රිද්මය වැදගත් වන බව.
- නාද මාලා නිර්මාණය සඳහා කළින් ඇසු පිරු බව පහසුවක් වන බව.
- පද මාලාව යම් විරිතකට ගැළපෙන්නේ නම් තනු නිර්මාණය වඩා පහසු බව.
- ප්‍රස්තාතාර්ථය නාද මාලා නිර්මාණය සඳහා වැදගත් වන බව.
- මූලික ගැළිය නොබැඳිය යුතු බව.
- තනු නිර්මාණයේ දී ස්වර ඇළානය වැදගත් වන බව.
- වාද්‍ය හාණ්ඩ හාවිත කිරීම තනු නිර්මාණය පහසු කරවන බව.

තනු නිර්මාණයේ ප්‍රායෝගික අත්දැකීම් ලබා ගැනීමට පහත දක්වෙන සේ කටයුතු කළ හැකි ය.

- සුදුසු පද මාලාවක් සපයා ගන්න. මෙම සඳහා පද හතරක් සුදුසු මාත්‍රකාවකට නිර්මාණය කරගන්න. නැතහෙත් ප්‍රවත්තපතකින්, පොතකින්, සගරාවකින් උපුටා ගන්න.
- සපයා ගත් පද මාලාව සුදුසු තාලයක්. රිද්මයක් මතු වන සේ කියවා බලන්න.
- සුදුසු ස්වරයක් ගැනීම කරගෙන එක් එක් පදයට ස්වර යොදන්න. මෙහි දී සර්පිනාවක් හාවිත කිරීම වඩා එලදායි වේ. පද සහ ස්වර ප්‍රස්තාර කරන්න. මූලින් සඳහන් කළ විශේෂාංග යොදුමින් තනුව රසවත් කරන්න. ගයා, වයා බලන්න.

කවියක් ගිතයක් වන අයුරු

මිනැම ගිතයක් කවියක් වේ. එහෙත් මිනැම කවියක් ගිතයක් නොවේ. මෙම අදහස මහා කවි රචිත්ද්‍රානාත් තාගෝර් තුමන්ගෙනි. පද නතරේ කවි ආකෘතියට ගොඩ නැගුණු ඇතැම් පද නිර්මාණ ගිත ලෙස අද අප අතර භාවිතයේ ඇත. විබේද ජාතික ඇස්. මහින්ද හිමියන්ගේ පදා රචනා අද සූභාවිත ගිත ලෙසට ජනප්‍රිය ව ඇත.

තොට්ල සැම සුව පි	රි	සද පානේ වැලින	ලා
පද්දේදයි තාලට ස	රි	සුර කුමරියා මල් ස	ලා
අසමින් ගි සුමිහි	රි	නටති මේ දෙස බලබ	ලා
නිදන්න පුත රන් කි	රි	ගිගිර වළුලු පය නො	ලා
ගි පද - කුමාරතුංග මුතිදාස			

නුතන සරල හි ශේෂුයේ ද ජනප්‍රිය ගිත අතරින් සමහරක් පදා රචනා ලෙස ප්‍රකට වී තිබේ. ඒවා සුදුසු තනුවක් යොදා , සුවිශේෂ ගිල්ප ක්‍රම ද යොදාගනිමින් මිහිරි ලෙස ගායනය කළ පසු ගිත වී ජනප්‍රිය ව ඇත. ඒ අතරින් ගිත කොටස් කිහිපයක් නිදසුන් ලෙස පහත දැක්වේ.

දුනුකෙකයියා මලක් වගේ දුරට පෙනෙන	වා		
වැටකෙකයියා මලක් වගේ සුවද දැනෙන	වා		
පසලාස්වක සඳ වාගේ එළිය ගෙනෙන	වා		
මගේ අම්මා මට ජ්වන සුවය සදන	වා		
		ගායනය:-	සුජ්‍යතා අත්තනායක
කදුල් හෙලා නැඩිලියට සහල් ගරන		අම්මා	
සුසුම් හෙලා ගිනිද්‍රි ගෙන ලිප මොළවන		අම්මා	
වෙල් දෙණිවල ඇවිද ගොසින් වෙරල ගෙනත්		අම්මා	
ඉණිවැට පැහ බලා සිටී අප එන තුරු		අම්මා	
		ගායනය:-	දීපිකා ප්‍රියදරුගැනී
අම්මා සඳකි මම ඒ ලොව හිරු ය රි		දී	
ඒ ඉර හඳින් නුමේ ලෝකය එළිය වු		ණී	
රක්මට පුතුන් දිවියේ දුක් ගැහැට වී		දී	
පියසෙනෙහසට කවි ගි ලියවුණා ම		දී	
		ගායනය:-	වි.එම්.ජයරත්න
ලක් වැසියන් කෙරෙහි නැමි .....” - සුනිල් එදිරිසිංහ			
“ තෙල් ගාලා හිස පිරාලා නිලට නිලයි නැනෙය්...” - සුනිල් සාන්ත			
“ උපන්නේ පුතෙක් වී .....” - සුදුන් සමරසිංහ			
“ රු රසේ අදිනා ලෙසේ...” - සුසිල් ප්‍රේමරත්න, ජෙල්ටන් ප්‍රේමරත්න			
මෙසේ මුළු ස්වරුපයේ කවි වශයෙන් පෙනෙන ජනප්‍රිය ගි රාඛියක් අප අතර ඇත. ඒවා රස්කරමින් පද මාලාවලින් ගම් වන අදහස විමසා බැලීම ඔබගේ රසාස්වාදය තිව කිරීමට හේතු වේ.			
මේ පිළිබඳ ප්‍රායෝගික අත්දැකීම ලැබේමට පහත දැක්වෙන සේ ක්‍රියාකාරකමක යෙදෙන්න.			

- කිසියම් රිද්මයක් මතු වන කවියක් සපයා ගන්න.
- එය සුදුසු රිද්මයට මිහිරි ව ගා බලන්න.
- ඔබ ගෙන ආකාරය අනුව සර්පිනාව හෝ ස්වර පුවරුවක් හෝ වයන්න.
- එක් එක් පදයේ ස්වර යෙදෙන අයුරු විමසින් ප්‍රස්තාර කරන්න.
- විවිධ ක්‍රම ගිල්ප භාවිත කරමින් තව දුරටත් රසවත් කරන්න.

ගිතවත් දෙබස්

ගිතවත් ලෙසට දෙබස් ඉදිරිපත් කිරීම ශ්‍රී ලංකාවේ ජන සමාජය තුළ අතිතයේ සිට ම දක්නට තිබේ. වරිත දෙකක් අතර සංචාරක් ලෙසට හෝ ප්‍රග්‍රහක් හා පිළිතුරක් ලෙසට හෝ ගිතවත් දෙබස් එදා ගැමී සමාජය තුළ ප්‍රවලිත ව පැවතිණ. පහත දක්වෙනුයේ ඒ සඳහා ගැමී සමාජයෙන් ඉදිරිපත් කළ හැකි නිදසුන් කොටස් කිහිපයකි.

මේ වැළ මොක දේ	-	දුම්වැළ
එරුවත් කන්නයි මං ආවේ	-	එරුබෙටි කාපං තුංදීරේ
කොව්වි කොටංකුදා රලහම් දෙනව ද එළවා	-	
කොව්වර කෙටුවත් තට නම නොදෙමි ය එළවා	-	එරුවත් කැම - ගැමී ගි.
කොයි ද නැනො පනාව	-	යට ලියේ පනාව
	-	පනා හැංගීම - ගැමී ගි.
සාර සදිසි පෙති පේර නෙළන කළ වළ ගිය දේ මග මෙවරයා	-	
නැනෝ නුම්පල් තුමෙ දරුවන් පල් - අප දුටුවේ තැත මෙවරයා	-	මෙවර සෙල්ලමේ - ගැමී ගි.
මලිද තිබෙන්නේ කොයි කොයි දේසේ - මලිද තිබෙන්නේ බංගලි දේසේ	-	
ගෙනත් සදන්නේ කොයි කොයි දේසේ- ගෙනත් සදන්නේ සිංහල දේසේ.	-	
	-	මලිද කෙලිය - ගැමී ගි.

නාඩිගම්, නුර්ති සහ නව නාට්‍ය රංග සම්ප්‍රදායයන් ආදියේ ද වරිත වශයෙන් දෙබස් ගිතවත් ව ඉදිරිපත් කළ අවස්ථා ඇත.

පද්මාවති නුර්තියෙන් නිදසුනක්.

රත්නසේන රජ:-

පෙමිනර දේවී මග පණ හා සරී - //

මා හද බෝ වියේ ගෝකෙන් මා පිය බෝ වියේ

නොලැබේ දේ මා සොඳුරු දේවී ගෝකෙන් මා පිය ගෝක වියේ-

පද්මාවති :-

ප්‍රාණෙන සරි ස්වාමි නිසා ගෝක බොහෝ විය හදේ

මනිසා ස්වාමි අනේ වින්ද දුඩී දුක් රාඹි

ප්‍රිති රාඹි වෙයි හදයේ දැක්මෙන් දැන් ඔබ ස්වාමි

දේස වාසි සැම දනෝ සිටිය බොහෝ ගෝක ගැලී

ප්‍රේම ස්වාමි ආව නිසා යන්ට ගියේ ගෝක නිවි

කුමාරයා:-

දක්මෙනි මා පියේ හරදේ පිනා ගියේ

කිසි කාලේ දමාලා අම්මා යන්ටෙපා පියේ

කාලගෝල නව නාට්‍යයෙන් නිදසුන්:

කාලගෝල:- අපි ගමට යමු - අපි ගමට යමු - බිරිදි - බලන්න මග නැදැ යෝ

දික්තල:- මට මොටද වදේ - මට මොටද වදේ - සුරිද - බලා මා රකදේවා

අන්නැවේ මේ මළකෝලං - පාරෙ යන්නට බැ මුන්දැ සමගින්

නව නාට්‍යවල බොහෝ දෙබස් ගිතවත් ලෙසට යොදා ගත් අවස්ථා දක්නට ඇත. දෙපානන්ද ගුණවර්ධන සූරීන්ගේ නරිඛනා නාට්‍යයේ දෙබස් වැඩි සංඛ්‍යාවක් ගිතවත් ලෙසට යොදා ගැනීමට එහි සංගීත තිරමාණවේදී ලයනල් අල්ගම සූරීන් සමත් වී ඇත. රබන් පද්ධති නාද රටා සහ රිද්ම රටා දෙබස් ගිතවත් කිරීමට පාදක කරගෙන ඇත. ” බොලං පොඩි නංගි විකක් හිටපන්කො - බුලත් විට කන්න විකක් හිටපන්කො” යන රබන් පදයේ ගති ලක්ෂණ පහත දැක්වෙන දෙබස් කොටස් ගිතවත් කිරීමට යොදා ගෙන ඇති අයුරු විමසා රස විදින්න.

නරියා:

බලං අපි උන්නේ එහෙන් එන කන් නෙ- මෙහෙන් ඉදගන්න මෙහෙන් ඉදගන්න
බුලත් හැඩියැක්කැ කොටන්න ද නැත්දේ -

නැත්දා:

කමක් නැහැ බැනො හපන්නට හැකිකෙක

නරියා:

සුරුටුවූ ද බොන්නේ බුලත් ම ද කන්නේ.

කපුවා:

හෙනං ගෙන එන්න සුරුටුවූව බොන්න.

නරියා:

පයින් ඇවිදිල්ල මහන්සි ද මන්ද

ගමරාල:

යොචින් පැන ගත්ත පුගක් ලග හින්ද

මනමේ . සිංහලාභු, වැනි නව නාට්‍යවල ද, නෙයිනගේ සුදුව වැනි මැත යුගයේ නව නාට්‍යවල ද දෙබස් ගිතවත් ව ඉදිරිපත් කළ අවස්ථා විමසුමට ලක් කර රස විදින්න.

සරල ගි ලෙසට දෙබස් ගිතවත් ව සැකසුණු අවස්ථා රාඹියක් අප අතර දක්නට ඇත.

මුල් යුගයේ සරල ගිතවල ද මෙම ලක්ෂණය දක්නට ඇත.

පුරුෂයා:-

එන්ඩ ද මැණිකේ මමත් දියඹා කඩන්න කෙකටිය මල්

මහා ලස්සණ යි මහා ලස්සණ යි මහා ලස්සණ යි පිපිවිව කෙකටිය මල්

කාන්තාව:-

මහන්සි වන්නට එපා එපා අනෙ එපා එපා අනෙ ඉන්නකො ගංතිරේ

මහා ලස්සණ යි මහා ලස්සණ යි මහා ලස්සණ යි නැමිවිව කෙකටිය මල්

ශ්‍රී එන්දුරන්න මානවසිංහයන්ගේ පහත කවී පන්තිය ද දෙබසක් ලෙසට ලියැවුණු ගිතයකි.

පුතා:-

මොනව ද අම්මේ අකුරු ජාතියක් මල් පෙනිවල කවුදේ ලියලා

කවුරු ද අම්මේ මේව ලියන්නේ පාට පාට ඉරි හැඩ ගහලා

අම්මා:-

පුතා දන්නේ නැහැ හද ඇති කාලෙට වනන්තරේ හරි වැඩ කෙරෙති

බෝසත්වරු බණ කතා කියද්දී වන දෙවගනා මල්වල ලියති.

දෙබස් ගිතවත් ව ඉදිරිපත් කිරීම පිළිබඳ ව තුනන සරල ගිත අතරින් නිදසුන් කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

නිදසුන 1.

ප්‍රමාණය:

මොනව ද මූත්තේ මොකද කරන්නේ - මොකට ද ඔය හැටි බිම හාරන්නේ.

මෙටත් ප්‍රමාණයේ නොපෙනෙයි නොසිතමි - අම ඇටයක් සිටුවන්නට හාරමි.

නිදසුන 2.

පොච් දුව:-

බුදුන් විදින මේ දැතින් වැදුල කියන්නම අම්මේ

අක්කා මෙන් ඔය හිත නෑ පාරන්නේ මං

අම්මා:-

හිත හැදෙන්න මට ඇහෙන්න කියා මූසා බස් පොච් දු

පවි පුරවා ගන්න එපා මොටදේ මායම

ගායනය: අනුලා බුලත්සිංහල සමග ඉන්ද්‍රවාපා බුලත්සිංහල

නිදසුන 3.

ප්‍රතා:-

සෙන්පතියන් ගැන නැව්පතියන් ගැන කතා අහන කොට අම්මේ

මට හරි ආසයි මට හරි ආසයි ඒ ඇයි මගේ හොඳ අම්මේ

අම්මා:-

සෙන්පති කමටයි නැව්පති කමටයි නම ගිය සිංහල ආරේ

ගති නැරේ පුත ඒක දි මබ හටල් ගැන එතරම් ආගා

ගායනය: - පුලස්ති ඉන්දික රණතුංග සමග අමරා රණතුංග

රවනය: - හියුබන් දිසානායක

මෙවැනි ගිත ලැයිස්තුවක් පිළියෙල කර ඒවායේ ඇති පද මාලාවේ නිර්මාණන්මක අගය විමසීමෙන් ඔබටත් ගිත නිර්මාණයේ පරිවය ලබා ගත හැකි වේ. දෙබස් ගිත වූ අවස්ථා තව දුරටත් විමසීමක් කර ගිත නිර්මාණයේ, පද නිර්මාණයේ, තනු නිර්මාණයේ පරිවය ඔබට ලබා ගත හැකි ය.

නව නාට්‍ය හි කඳහා නාඩගම් ආහාරය ලක්ම

වෙස්සන්තර නාඩගම

ඒ බුදු බව පතමින ලොබිනේ ආ බමුණෙකු හට සිත
ආලය බැඳ දෙදරුන් දුන්නේ

සාගර කළුලැලි දුක් ඉවසාගෙන ආදරයෙන් මග
බස සිත් අරගෙන
මෙවර එපින් අනුමෝදන් කරගෙන
සාගර සසරින් ගොඩ එනු සිනමින

මා හට ඇයි පෙර නොම කිවිවේ
ගරු අප මහ තිරිදුනි මා රුදු වන වැදිලා සෙවිවේ
බස් මා හට පෙර නොම කිවි සන්දා
රස් ගිනි කද සෙවි වන ලුහු බැන්දා
ඒ බුදු බව පතමින ලොබිනේ ආ බමුණෙකු හට සිත
ආලය බැඳ දෙදරුන් දුන්නේ

වැදි දෙවූ :

මැ වේ මා දුටු කොමල ලියා
දෙස බලනුය රජතුම - විත්ත නොම වේ ද කුවු
බද්ද මෙම ඇවිදින - දැක්ක වේල සිට මම
ඇද්ද මෙම සඳිසි ලද - සිද්ධ වූයේ අරුම ද
දෙන්ට මට නොමසුරු - තැහි බෝග නෙක් පළුරු
ගන්ට හැකි මේ අයුරු - ලද්ද මැව අමයුරු

වැදි රජ :

මේ නම් ලෝ ලිය නො ම වන්නේ
සුර අගනක විලසට - වේ ද වන සිදුගන
මැව ගන්ට අමුවට - වේ ය මට වාසනාව
කැන්ද ගෙන යන්ට අද - මන්ද වෙනු මේ පමාව
කවුද මේ කැණහිලු - මුව මම වනසම්
සින්ද උගේ ගෙල සේද - පෙන්වමිය බල තෙද

1	2	3	4	5	6	7	8	1	2	3	4	5	6	7	8
ප	-	-	-	-	-	ම	ග	රි	ග	ප	ම	ග	රි	ස	නි
ඒ	ෂ	ෂ	ෂ	ෂ	ෂ	ශ්‍රී	දු	බ	ව	ප	ත	මි	න	ලො	බි
ස	-	-	-	-	-	ස	ති	ස	රි	රි	රි	රි	ග	රි	ග
නේ	ෂ	ෂ	ෂ	ෂ	ෂ	ආ	ස	බ	මු	ණෙ	කු	හ	ථ	සි	ත
ප	-	-	-	-	-	ම	ග	රි	ග	ප	ම	ග	රි	ස	නි
ආ	ෂ	ෂ	ෂ	ෂ	ෂ	ල	ය	බැ	ද	දෙ	ද	රු	න්	දු	නේ
ස	-	-	-	-	-	-	-	//							
නේ	ෂ	ෂ	ෂ	ෂ	ෂ	ෂ	ෂ	//							
ද	-	ද	ද	ද	ද	ද	ද	ප	ද	නි	ද	ප	-	ම	ග
සා	ෂ	ග	ර	ක	ෂ්‍රී	ලැ	ලි	දු	ක්	ඉ	ව	සා	ෂ	ම	ම
ප	-	ප	ග	ප	ප	ම	ග	රි	ග	ග	ස	රි	ග	ම	ප
ආ	ෂ	ද	ර	යෙ	න්	ම	ගෙ	බ	ස	සි	ත්	අ	ර	ගෙ	න
ම	ම	ම	ම	ම	ම	ම	ග	ම	ද	ද	ද	ප	ප	ම	ග
මෙ	ව	ර	ඒ	පි	න්	අ	නු	මෙ	ෂ	ද	න්	ක	ර	ගෙ	න
ප	-	ප	ග	ප	ප	ම	ග	රි	ග	ග	ස	රි	ග	ම	ප
සා	ෂ	ග	ර	ස	ස	රි	න්	ගො	ඩි	වෙ	නු	වි	ග	සි	න

වෙස්සන්තර නාඩගම

ඉපුරීන් නාඩගම- පසන් තාලය

දුල් නිමල් සිසි සේ දිසි සරදුමරේ - සිරි කල් ලකල් නිතොරේ රඳි පුර මැදුරේ
පුර මැදුරේ කිත් පතලා
දිසි ලන්ද නයන නිති ඇන්ද රසදුන බන්ද ම පිය නරනින්ද සසෝබන

සවි සැපත් එකට පත් කළ අයුරේ ගරු- සවි වියත් දනන් වසනා මේ නගරේ
සිජ් හලේ බොහෝ කාලේ
සිට සරු නැණින සුර ගුරු සදිසි එ ඇදුරු වෙතෙහි නිරතුරු ව ම වසනෙම්

දුල් රැවින් සලෙල බිගු ලොල් කරනා- සුනිමල් කමල් මෙපුරේ වරගන උචනා
සක මෙමගේ දුක නොහැගේ
යන් සුබා රැසිරු මේ සුරඹා කිකල ලැබ - තබා මසිත එ පියඹා විදිනු වෙ ද

මන් නුවන් පිනන මේ යොවුන් වයසේ- නිදුකින් සැපෙන් වසම මෙහි මසිත ලෙසේ
සිජ් සතරා දන් සපුරා
දන් දුලා ම පිය එ කිරුලා ලබන ලෙද-බලා සිටිම සැරසිලා යන්ට සේද

1	2	3	4	5	6	7	8	1	2	3	4	5	6	7	8
-ග	-ම	ප	-ප	ප	ප	පධ	මග	-	ගම	-ප	ස	ස	-	නිධ	පධ
සදු	ලේනි	මල්	සසි	සි	සේ	දි	සි	s	සර	සදු	ඡ	රේ	s	ss	ss
ප	-	පධ	මග	-	ගම	-ප	සි	සි	-	නිධ	පධ	ප	-	ප	ප
s	s	දි	සි	s	සර	සදු	ඡ	රේ	s	ss	ss	s	s	සි	රි
-ම	-ම	ගුරි	සුරි	රිම	පත්ති	ධුප	මග	රි	රිම	-ග	රි	ස	ත්	ම	ම
සක	ල්ල	කළු	නිතෙන	රේs	ss	ss	යාs	දි	ලුර	සමැ	දි	රේ	s	සි	රි
-ම	-ම	ගුරි	සුරි	රිම	පත්ති	ධුප	මග	රි	රිම	-ග	රි	ස	-	-	-
සක	ල්ල	කළු	නිතෙන	රේs	ss	ss	යාs	දි	ලුර	සමැ	දි	රේ	s	s	s
ස්ස්	-	රිස්	නිධ	ති	-ය	පධ	ම	-	පධ	-ති	තුරී	ස්	-	-	ස්ස්
පුර	s	ss	මැදු	රේ	ss	ss	s	s	කිත්	sප	තාs	ලා	s	s	දිසි
ස්ස්	-ස්	ස්ස්	ස්ස්	ස්ස්	-ස්	නිධ	පධ	ස්ස්	-ස්	නිධ	පධ	නිධ	-ප්	ගම	පප
ඇන්ද	ග	යන	නිති	ඇන්ද	ර	සාය	දුන	බන්ද	සම	පිය	නර	නින්ද	සප	සෝෂ	බන

ඉපුරීන් නාඩගම

මනමේ නාට්‍යය

කුමරා සින්දුව

නන් සිරින් වොයදී බරණැස් පුරුහෝ-තෙද උතුම් භූපාලනා මා පිය වේ
 වී එතරා සිප් සපුරා- දෙනු ගිල්පේ ද යුදයට නෙක කපු හරඹ ද
 උගත්තෙමිය මම තැනෙයෙන් සිතු ලෙද
 යන්නට වේ ය දැන් කල් පැමිණා- පිය රුෂ්ගෙන් අනු ලද්දේම් සිය රටවා
 ගොස් එපුරා රජ වී යෙහෙනා වැසි දනන්ගේ මන කොඳ පොබයන සඳ ලෙස
 දුහැමින් රජ කර වෙසෙමිය තුවු ලෙස

ඉයුර්න් නාඩිගම - තිර්ලානා තාලය

මෙමගින් හිය රැසිරු එ තරුණා

දුකලා පෙරදින රි තුන් යම නින්ද නොලැබුණා
 රැසිරෙන් සුර කුමරකු ලෙද සොබමන් ඒ තරුණා කවුරු ද
 සරකල් සසඳුර සෙ ඔහු වතා වට කර සැදී නිල් ගනකුල් වැනි එදුලි පැහැපතා
 දුටුවන් මන පිරිය වඩා විලසින් ඔහු හියේ මෙමගින්
 ඉයුර්නිල් මිණි සඳිසි නයනිනේ ඔහු මා දෙස ඉගි කළ කල් අනුරාග සැලසුණේ
 ලොබලා මල් සුවද විදිමිනා ඔහු එන කල් තුරු සෙවණේ මම ඉදිම් රැකගෙනා
 ඇත්තට ඔහු මෙමට අදර මෙමගින් දෙනුවන් එනු තිර

1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
-	රිම	ග	රි	ස	ස	-	සස	රි	ම	පඩ	නි
+	මෙම	ගි	න්	ග	ය	s	රැසි	රු	එ	ත්ස	රු
ඒ	ප	-	-	ප	ප	මුග	ම	ග	රිගු	ස	රි
එකා	S	S	S	දා	ක	ලාස	S	පෙ	(ර)	දි	න
-	රිති	ති	ඒ	ප	ම	-	ගුරි	ස	රිම	ග	රි
+	යුස	තු	න්	ය	ම	s	තිත්	ද	නෙශා	ලු	බු
සි	-	-	-	-	-						
එකා	S	S	S	S	S						
-	පස්	ස්	ස්	ස්	ස්	ඒ	ස්	ති	ඒ	ප	ප
+	රැසි	රෙ	න්	සු	ර	කු	ම	රෙ	කු	මෙල	දි
-	පති	ති	-	ඒ	පප	මුග	ම	ග	රි	ස	ස
+	සොබ	ම	න්	ල්	තරු	එකා	S	ක	වු	රු	දි

ඉයුර්න් නාඩිගම

මනමේ නාට්‍යය
කුමරා - කුමරි තර්ගය

කුමරු-

රැසිරු පළුනි ඔබ ප්‍රෝමයෙනා මද වේ මා හද පැ සෞම්‍රයස් කිරී සයුර මෙනා
විලස ගෙරදු සහ උමගන සැප සේ රජ කරමු සමගිනා

කුමරි-

ඔබ වැනි තෙද පත් නිරිදුන්ගේ- අග මෙහෙසිය වන්

මා පින් කළ සැටිය පෙනෙන්නේ

බරණැස් පුර පිරි යසිසුරු- ඉවසිලි නැත නරමින තුරු

කුමරු-

සඳු තලේ ඔබ මුව කමලා- දුටු වෙශේ ඔබ මා සින් තුළ
සැකීන පිවිසුණා

එ මොහොතේ සිට ඔබ නිරතුරු පහන වී ය ම-හද මැදුරු

මනමේ කුමරා - වැදි රජ තර්ගය

මනමේ කුමරා-

සේ සුරිදු බරණැස් පුර පසිදු- රාජ කරනා ඒ රුපුනොද
ඩින්ද තේජසා

පවර එ නිරිදුගේ පුත් කුමරා වෙමි

සතර ඉගෙන තක්සලාව ගොස් එම්

දුලා මේ කුමරිය විවාහ කරගෙන

බලා පිටත් වෙමි බරණැස් පුරවර

වැදි රජ-

මේ අරණේ- නිමගිර සිට දේරණේ

මගේ සරණේ වේ- නැතහොත් වේ ය මරණේ

මුළු දූෂිලට ම තොප මහ රජ වුව

මාගේ විෂ්තය මෙය මම වෙමි අග රජ

කුවුද තට මෙහි පිවිසෙන්නට කිවේ

අවසර නොමැති ව බල තට වන දේ

ඩම්පෝඩ් නාඩගම- කීරතනම් තාලය

ලෝ පසිලු තුනු රැසිරෙව් සුරිලු
මැ ද ලද ඉස්කොට්ලන්ත රජ දු
වලාකුලෙන් බට පුන්සද සිරිගෙන - ලොලා තරුණ දුතන් පිරිවරමින
වෙලා සදුල්ලට කරමින සක්මන - බලා මධේස සිරි සැටි ඒ වරගන

මයුර පිලා ඇගේ දිගු වරලා-
පටු නළලා නවසද ලෙසින දුලා
සුනිල් දෙබැම නිඡ පත් වැනි පියකරු- නිමල් තයන ඉදුනිල් මිණි රැසිරු
ලකල් ගහන රන කුස වැනි සිර දුරු- කිකල් එ ලද මට ලැබේ ද අමයුරු

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
රිම	-ගු	රි	ස	-	සසි	සසි	රිම	-ප	ති	ඩ	ප	-	-
ලේස	Sප	සි	දු	S	තුනු	රැසි	ලෙවි	Sසි	රි	දු	S	S	S
ස	-ස්	ස	තිය	තිපු	ම	පද	තිය	-ප	ම	රිමපද	තියපම	රිමහරි	ස
මැ	Sදු	අ	දුස්	SS	ඉස්	කොට්	ලන්ත	ර	ප	දුSSS	SSSS	SSSS	S

පප	-ප	ප	මග	ම	මම	මම	ගරී	ගග	-ග	මග	රිස	සුරි	ගම	පප	පප
වලා	Sකු	ලිලන්	බට	පුන්	සදු	සිරි	ගෙන	ලොලා	Sත	රුණු	දු	තින්	පිරි	වර	මිනා
බඩ	-ඩ	ඩ	ඩඩ	ඩඩ	ඩඩ	ප	මග	පප	-ග	පප	මග	රිග	ගස	රිග	මප
වෙලා	Sසි	දුල්	ලට	කර	මිනා	සක්	මණු	බලා	Sම	දෙස	සිරි	සැටි	ල්ද්	වර	ගන

ඩම්පෝඩ් නාඩගම

ඉපුරීන් නාඩුගම - තිර්ලානා තාලය
හිරින්ලන් කුමරු හා ඉපුරීන් කුමරිය අතර තරුගය

- කුමරු-** යානත අතුල මල් පෙති - කටු සේ විය ලමඳ යානත නේන බැවින තී
නන්දා වන නුඩා සිහි ව ම නින්දක් නැත රේ තුන්යම
මෙදුකින් මුදමින් මා රක ගන්නට - අමවන් තෙපුලක් දෙනු ලමඳ සවනට
- කුමරි-** මේ පුරවරෙහි සසොබනා - සරණේට ඔබට මා හැර නැදේද වෙනගනේ
නින්දාවට පත් අවයෝගේ - වැන්දූවක් වෙද මං වගේ
නොපතන් සඳවත වූ නුඩී පියහට - වුණි නම් දුනගන්නට දොස ඔබහට
- කුමරු-** රැබර තරුණ මා පණේ - දුටු දා සිට තිට ආදර බැඳුණි මා සිතේ
වනු මැන මා බසට කුමති - කාගෙන් වුව මට කම් නැති
එබැවින් නුඩී පිය වදනින් කොමළියේ - නළවන් මා සිත සනසන් ප්‍රේමියේ
- කුමරි-** රැබර තරුණ ම සිත මෙන් - බාලදී ලැබූ මග ආදර හිමිට වූ මරණෙන්
ගත් සේ ගිනි මාග සිතිනි - අත් නැ ඇරුලනේ කුමරුනී
එතිසා මට මෙහි ඉන්නට ඇර සිත - වංචල නොව නොදොඩා යනු එන් ඇතේ

තිර්ලානා තාලය

1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
සරි	ග	රිග	ප	ගරි	ස	-	සග	රි	සනි	ඩ	නි
යාස	S	SS	S	නS	ත	S	ඩුනු	ල	මල්	S	පෙ
ස	-	-	-	ග	ම	ප	ධ	ප	ම	ග	රිග
තී	S	S	S	ක	වු	සේ	S	වි	ය	ල	දේ
සරි	ග	රිග	ප	ගරි	ස	-	සග	රි	සනි	ඩ	නි
යාස	S	SS	S	නුS	ත	S	නේෂ	න	ලුශ	වි	නි
ස	-	-	-	-	-						
තී	S	S	S	S	S						
+ සරි	ගරි	ගරි	ගරි	ගරි	ග	+ සරි	ගරි	ගරි	ගරි	ගරි	ග
+ නුන් දුව	SS	වS	වS	වS	න	+ නුඩි	සිය	හිය	විය	විය	ම
+ ගප	ප	-	ප	ප		ම	ප	ම	ගරි	ගරි	ග
+ නින් ද	ක්	නැ	ත	ර්	ස	තු	තුෂ	යා	තුෂ	යා	ම

නිනි	නි	නිනි	නි	ස	සස	රිග	මම	පධ	පම	ගග	ග	ගම	ගරි	සස	සස
මෙදුකින්	මුද	මින්	මා	රක	ගන්	නුට	අම	වන්	තෙපු	ලක්	දෙනු	ලමේ	සව	නව	//

ඉපුරීන් නාඩුගම

සිංහලාභු නාට්‍යය
සුප්පාදේවී - සිංහයා තර්ගය

පුළු තුල් ගුණැති සම්බුත්
සැරදේ සැම කල්
ගනගුම් මියුරදු නද දෙන
විලසින් සවනොත ඔබසර
නිතියෙන් අප වාසය වන අදුරින් පිරි මේ ගිරි ලෙන
පුරඳර නන්දන උයනක් සේ සුන්දර වී එක වර

සිංහයා-

සොම් තුල් වුවනාතින් මනා
රඳනා ම - සොඳර
සොඳින ඔබ කුසයෙන් බිභි ව
වැඩුණ ලැමද උණුසුම ලැබ
අසරණ මේ දරු දෙදෙනා රැකගෙන සිටිනා ඔබහට
තිසරණ සරණ යි නිතර ම දෙවියෝ දෙන් වා සෙන්සිරි

නව නාට්‍ය

ලංකාවේ දැනට භාවිතයේ පවතින නාට්‍ය වර්ග රාජියකි. ඒවායේ අනුළත් ගිත සාමාන්‍ය නාට්‍ය ගිත, ගෙලිගත නාට්‍ය ගිත, අර්ධ ගෙලිගත නාට්‍ය ගිත, නාඩගම ගිත, තුර්ති ගිත ආදිය හැඳින්විය හැකිය. මහාචාර්ය එදිරිවිර සරව්වන්දුයන් අතින් මනමේ, සිංහබාහු නිරමාණය වීමට පෙර කාලයේ ලංකාවේ භාවිතයේ තිබූ තුර්ති ආදි නාට්‍ය ගිත එක්තරා සමාජයකට සීමා වී තිබේ. විටර සින්දු, බජවු සින්දු වැනි යෝදුම් ඒ භාවිත නම් අතරින් කිහිපයකි. එම ගිත ගායනා කළ ගායකයන්ට මාස්ටර යන ආරුස් නාමය ගෞරවයක් ලෙස යොදා ගෙන ඇත. පසු කලෙක මනමේ හා සිංහබාහු නාට්‍යයන්හි කරලිය සම්ප්‍රාප්තියන්, ගුවන් විදුලියේ නාට්‍ය ගිත ප්‍රචාරයන් සමග ම එම ගිත තව දුරටත් සමාජ ගත විය.

මහාචාර්ය එදිරිවිර සරව්වන්දුයන් විසින් නිෂ්පාදිත මනමේ හා සිංහබාහු නාඩගම සඳහා මහු පාදක කොට ගත්තේ පැරණි මනමේ හා සිංහබාහු නාඩගම ම බව ඔහු විසින් ම, ලියන ලද “.... පිං ඇති සරසවි වරමක් දෙන්නේ...” නම් කාතියේ මනා ව දක්වා ඇත. පැරණි නාඩගම් තනු, ගමන් තාල තම නව නිෂ්පාදනය සඳහා ආධාර කරගත් පසු ඔහු විසින් ඒවා ‘මනමේ නාට්‍ය, සිංහබාහු නාට්‍ය’ යනුවෙන් ද හඳුන්වන ලදී. අලුතෙන් ම නිෂ්පාදනය වූ නාට්‍ය සඳහා නව නාට්‍ය යන නාමය භාවිත වීම ආරම්භ වූයේ එතැන් සිට යි. “කාලගෝල, නරි බැණා, මූළු පුන්තු, පේමතේ ජායති ගෝකේ, තාරාවේ ඉගිලෙනි, රතු හැටිවකාරී” වැනි නාට්‍ය නව නාට්‍ය යනුවෙන් භාවිත වීම මෙහි දී සැලකිල්ලට ගත යුතු කාරණාවකි. පැරණි නාට්‍ය ඒවාට අදාළ නාමයන්ගෙන් ම හැඳින්වීම තවදුරටත් සිදු විණි.

වර්තමානයේ නාට්‍ය ක්‍රම පිළිබඳව විග්‍රහයන් අතර ලෝක ධර්මී නාට්‍ය හා නාට්‍ය ධර්මී නාට්‍යයැයි වර්ග දෙකක් පවතී. ගෙලිගත භා අර්ධ ගෙලිගත නාට්‍ය “නාට්‍ය ධර්මී” නාට්‍ය ගණයටත් ස්වභාවිකත්වයට සම්ප්‍රාදනය නාට්‍ය “ලෝක ධර්මී” නාට්‍ය ගණයටත් ගැනේ. ඉහතින් සඳහන් වූ මනමේ, සිංහබාහු, පුනුව්වයේ කථාව, ලෝමහ හංස, කාලගෝල, නරි බැණා මූළුපුන්තු, පේමතේ ජායති ගෝකේ, තාරාවේ ඉගිලෙනි, රතු හැටිවකාරී. අංගාරා ගග ගලා බසී, මකරාක්ෂ, තටු, මී පුර වැසියෝ ආදිය නව නාට්‍ය වශයෙන් වත්මනෙහි හඳුන්වනු ලැබේ.

එසේම, නව නාට්‍ය නිෂ්පාදනයන් රසකගේ ආගමනයන් සමග නාට්‍ය කළාව පැරණි නාට්‍ය කළාවෙන් බෙහෙවින් වෙනස් ආකාරයන්ට වෙනත් දිසාවකට හැරීණි. ධර්මසිර බණ්ඩාරනායක, සුගතපාල ද සිල්වා, දායා වයමන්, සයිලිමන් නවගත්තේගම, ලුළුන් බුලත්සිංහල ආදි නව නාට්‍ය නිෂ්පාදකවරුන් හඳුන්වා දුන් නාට්‍යයන්හි ආකෘතිය පවා නවතම මූහුණුවරක් ගත්තේය.

ලංකාවේ තුළතන නව නාට්‍ය කළාව සඳහා මනමේ හා සිංහබාහු නාට්‍ය යුගලයේ දායකකු ය සඳහානුස්මරණීය වන බව සඳහන් කළ හැකි ය.

මනමේ නාට්‍යය

වර්ණ 1948 දී අප රටට නිදහස ලැබේ වසර අවකට පමණ පසු 1956 නොවැම්බර මස 03 වැනි දින මනමේ නාට්‍යය කොළඹ ලයනල් වෙන්ඩිවි රගහලේ දී එම් දැක්වූවෙන් මහාචාර්ය එදිරිවිර සරව්වන්ද්‍යන්ගේ සකලවිධ පර්යේෂණවල ප්‍රතිඵලයක් ලෙසිනි. 56 වසර අප රටට විශේෂ වූ වසරක් ම විය. අපට උරුම, ආවේණික අපේ ම දේ සොයා ගැනීමේ හා දේශීය නාට්‍ය කළාවක් සෙවීමේ වැයමේ යෝජුණ අතළාස්සක් දෙනා අතරින් මහාචාර්ය එදිරිවිර සරව්වන්ද්‍යන්ට ද, ලැබෙන්නේ ප්‍රමුඛ ස්ථානයකි.

මනමේ නාට්‍යට පාදක වූයේ බොද්ධ සාහිත්‍යයේ එන වූල්ල ධනුග්ගහ ජාතක කඩාව සි. මනමේ තමින් අප රටට ජනප්‍රිය වූ ගැමී කතාවක් ද, විය.

පෙර බරණැස් නුවර බුන්මදත්ත රජ සමයේ රුජ පුත් තරුණ කුමරු තක්සලා නුවර දිසාපාමොක් ඇදුරිඳු ලග සිප් සතර හදාරා ධනු සිල්පයෙන් පරතෙරට පැමිණියේ ය. ගුරු සිත දිනා වූල්ල ධනුග්ග නාමය ද ලැබ, ඇදුරිඳුගේ දෙවු දියණියන් ද, සරණ පාචාගෙන ආපසු තම නුවර බලා යන විට වනාන්තරයක වැදි පිරිසකට කොටු වෙයි. පසු ව තම කුමරිය පිළිබඳ ව වැදි රජ හා ගැටුමක් ඇති ව අවසානයේ කුමරු මරුමුවට පත් වෙයි. තම පිහිට පතන කුමරිය අවදාවෙන් බැහැර කළ වැදි රුජ කුමරිය තනි කර නික්ම යයි. මේ එම කඩා වස්තුවේ සංකීජ්‍යත සාරය සි.

මේ කඩා වස්තුව තම පරිකළුපනයෙන් ඉතා උසස් කාතියක් බවට පත් කළ මහාචාර්ය එදිරිවිර සරව්වන්ද්‍යන් ස්ත්‍රීය ගර්හාවට ලක් කළ කඩා සම්පූදාය ප්‍රතිකෙෂ්ප කරමින්, තම වින්තනය වරිතවලින් අධ්‍යාත්මය හරහා යථාරථවාදී ව ඉදිරිපත් කරන්නේ මහත් අප්‍රරවාකාරයෙනි. මේ සඳහා එතුමාට සහය දුන් මුල් පිරිස අතර, පැරණි නාඩිගම් ගුරුන්නාන්සේ කෙනක වූ වාර්ල්ස් සිල්වා ගුණසිංහ මහතා පැරණි නාඩිගම් ගී තනු හා ගෙලිගත රංග කුමයත් එදිරිවිර සරව්වන්ද්‍යන් හට නොමසුරු ව පරිත්‍යාග කළේ ය. සිර ගුණසිංහගේ රංග වස්තුහරණ හා අංග රවනයත්, ප්‍රවීණ නර්තනාචාර්ය වසන්ත කුමාරයන් හා එකතු ව ඉටු කළ රංග වින්තනය සිල්ප කුමයන්, ඉතා ම අප්‍රරවත්යෙන් යුතු විය. බෙන් සිරිමාන්න, ව්‍යුහා ගුණවර්ධන, එඩ්මන් විශේෂිංහ, ග්‍යාමන් ජයසිංහ වැනි ඉතා ප්‍රබුද්ධ නළනිලියන් රාජියකගේ සහාය එතුමා නොලබන්නට අපට එවන් නාට්‍යයක් නොලැබේ යන්නට ඉඩ තිබිණි.

මනමේ නාට්‍යයේ ඇතුළත් හිත අතරින් “ප්‍රේමයෙන් මන රංගිත වේ, ලප නොමවන් සඳ සේ සොම් ගුණෙනා, මේ අරණේ, මබ ප්‍රිය සැමියා, අන්ද මන්ද වූයේ ම සිත, අදි හිත ඉතා ජනප්‍රිය වේ.”

සිංහබාහු

සිංහබාහු නාට්‍යය වර්ෂ 1961 සැප්තැම්බර් මාසයේ පේරාදෙණියේ අහිනව එළිමහන් රංග පියයේ දී රංග ගත වන්නේ මනමේ නාට්‍යයට ලැබුණු යහපත් ප්‍රතිච්චාරයන් ද සමගිනි. මහාචාර්ය එදිරිවිර සරව්වන්දුයන් ජාතක කථාවක් ඇසුරින් කළ මනමේ හා පබාවති නාට්‍යවලට පසු මහාවංශයේ එන පුරා වෘත්තයක් වන සිංහබාහු පුවත මේ නව නිෂ්පාදනය සඳහා තෝරා ගැනීම ජාතික වැදගත් කමකින් ද යුත්ත විය. සිංහල වර්ගයාගේ ලේ යාතින්වය පසක් කිරීම සඳහා සිංහබාහුගේ පුත් විෂය කුමරුන්ගේ සහසම්බන්ධකම් හෙළි පෙහෙලි කර දීමට ද එතුමා තම නව නිෂ්පාදනය පාදක කර ගන්නට ඇතැයි දැක්වීම වරදක් නොවේ.

මෙතෙක් කවුරුන් හෝ කථා නොකළ දාරක ප්‍රේමය පිළිබඳ ව සරව්වන්දුයන් සිංහබාහු මගින් ඉතා අපුරුවට ඉදිරිපත් කර ඇත. මිනිසා තුළ නිසාගයෙන් පිහිටන දාරක ප්‍රේමය පිළිබඳ තම මතය මහු තිරිපිත ව සිංහබාහු නාට්‍යය පුරා ඉදිරිපත් කර ඇත. මේ සඳහා එතුමා යොදා ගත් වරිත අතර සිංහයා, සූප්පාදේවී, සිංහබාහු, සිංහසිවලි යන වරිතයන් දැඩි ව උශ්ක්මක මනස නාට්‍යය පුරා ම ගුහනය කරගනී. සිංහයාගේ වරිතය මගින් ඔහුගේ හැඩිදිවී පුරුෂ ලක්ෂණවල ගොරේසු බව දක්වන අතර, සූප්පා දේවියට ඉතිහාසයෙන් ලැබේ ඇති අවමානයේ වැරදි බව ඩුවා දුක්මීමට නාට්‍ය පුරා ම ඇ වෙනුවෙන් උශ්ක්මකයාගේ සානුකම්පිත බව ලබා දෙනු වස් දෙබස් හා ගිත සම්පාදනයේ දී මහාචාර්ය එදිරිවිර සරව්වන්දුයන් විශේෂ අවධානයක් යොමු කර ඇත. ගල්ලෙන බිඳ දමා යැමට සිංහබාහු තම නැගැනීයනුත් කැටුව මවට එක් වන ලෙස කරන ඉල්ලීමට සූප්පා දේවිය පිළිතුරු දෙන්නේ මෙසේ ය. “.....නුඩිගේ ද, නුඩි නැගැනීයන්ගේ යහපත පිණිස මම නුඩි පියාණන් හැරපියා යන්ට සනිටුහන් කර ගනිම්.මා මෙසේ කරන්නේ භද්‍ය තුළ ඇති... මහත් වේදනාවකිනි. දිවි හිමියෙන් ම ඒ වේදනාවෙන් පෙළෙන බව මම දනිම්. යමු දරුවෙනි.....”

සරව්වන්දුයන් ගේ සිංහබාහු නාට්‍යයේ ඇතැම් ගිත සඳහා එව්. එව්. බණ්ඩාරයන් තනු සපයා ඇත. ඒවා නව නිර්මාණ වේ. මද්දල වාදනය අම්පේ නොමන් ගුණසිංහ ගෙනි. නැගුම් නිර්මාණය කරන ලද්දේ වසන්ත කුමාරයන් විසිනි. වෙස් නිර්මාණය කළේ දියගම විමලවර්ම විසිනි. මෙහි ආරම්භක හිඹුපින් ලෙස වෙරන්ස් රණසිංහ (පොන් ගුරු) මාර්ක් ඇත්තේ ප්‍රතාන්දු (සිංහයා) මාලනී ද සිල්වා (සූප්පා දේවී) වාලි ජයවර්ධන (සිංහබාහු) මාලනී පෙරේරා (සිංහසිවලි) යන අය ඉතා අගනා සේවයක් ලබා දී ඇත.

මෙම මුල් හිඹුපින්ට පසු දෙවන වර 1970 දී නිශ්චංක දිද්දේණිය (සිංහබාහු) සමන් බොකලවෙල (සිංහයා) යන නව නළ - නිලියන් ගේ දායකත්වය සිංහබාහු නාට්‍යයට ලබා දුන්නේ අගනා කළ එළියකි. පහතින් දැක්වෙන්නේ සිංහයා ගේ වරිතයේ තම අමුදරුවන් කෙරෙහි ඇති සෙනෙහස දේ.

“..තැන් තැන්වල ම ලැයි - සන්නන් මුවන් රළ
ගන්මින් බුදින්නට රස බොජුනා.....
වන් නෙත් අදුන් බඳු දු පුත් රුවන් දක
මන් සන්නොසින් වළදම් සමගින්.....”

කාලගෝල

මනමේ, සිංහබාහු නාට්‍ය යුගලයට බෙහෙවින් ම නැකම් කිව හැකි තවත් ඒ හා සමාන රසයක් ගෙන දුන්නා වූ නාඩුම් ගෙලිය අනුකරණය කළ නාටකයක් ලෙස කාලගෝල නාට්‍යය හඳුන්වා දිය හැකි ය. එදිරිවිර සරව්වන්දුයන්ගේ මනමේ, සිංහබාහු නාට්‍යයන් සඳහා නොමද සහයක් දුන් අම්පේ වාර්ල්ස් ද සිල්වා ගුණසිංහ ගුරුන්නාන්සේගේ බාල ම පුත්‍රයා වූ පුණුස්සේන ගුණසිංහ, මෙම දික්තල කාලගෝල නාට්‍යයේ නව නිෂ්පාදකවරයා විය. සිය පියාගේ උරුමයෙන් නාට්‍ය කිහිපයක් ම ඔහුට දායාද විය.

සිංහල බෙඟ්ද සාහිත්‍යයේ එන උම්මග්ග ජාතක කරාවේ සඳහන් කථාවක් පාදක කරගනිමින් කාලගෝල කතා වස්තුව සම්පාදනය වී ඇත. කාල වර්ණ, මිටි අගුවුම්විටක හා රුපත් අගනක වූ දික්තල නම් වරිත ප්‍රධාන ව ගලා යන දික්තල කාලගෝල නාටකයේ කථාව මෙසේ දිග හැරේ.

“.....සත් වසක් කුමුට අමුවක් ලද කාලගෝල ජන්මයෙන් ම විරුද්ධී පුද්ගලයෙකි. ඔහු ලද අමුව රුමත් උසට සරිලන රුපයෙන් යුත් දික්තලා නම් ස්ත්‍රීයකි. විවාහයෙන් පසු මා පියන් බැහැ දැකීම සඳහා ගමට යන අතර මග වේගයෙන් දිය ගලා යන්නා වූ ගංගාවක් වේ. ස්වභාවයෙන් ම දියට බිය වූ කාලගෝල ගං දිය ගැන විමසන්නේ දිප්පිටියා නම් තරුණයකුගෙනි. රුමත් කාලගේ රුමත් ඩිරිය ගැන විමසිලුමත් දිප්පිටියා ගං දිය සැඩි පහර වේගවත් බවත්, හයංකර බවත් කාලට පවසන්නේ සිතෙහි යම් හැඟීමක් සගවා තබා ගනිමිනි. හේ පළමු ව දික්තල එගොඩ කරන මුවාවෙන් ඇය සමග එගොඩ යන්නේ ඇ තමා සන්තක කර ගන්නා අභිප්‍රායයෙනි...” මෙසේ ගලා ගෙන යන කතා වස්තුවේ ගායනා ඉතා මනරම් වේ.

- රත්දර සිරියා,
- අන්නැවේ මේ මළ කේළම්
- ආලේ බැන්ද මාගේ රම්‍ය වන්
- මැ වේ මා දුටු කොමළ ලියා,

කාලගෝල නව නාට්‍ය ගණයෙහි ලා සැලකේ. මන්ද එහි අන්තර්ගතය නාඩුමට වඩා නාට්‍ය ධර්මී නාට්‍ය ගණයට වැවෙන හෙයිනි. එහෙත් නාට්‍ය වේදිකාව තුළ අත්වැල් ගායක කණ්ඩායමක් සිටීම ද, මද්දල් වාදනය ද බොහෝ සෙයින් සමාන වන්නේ නාඩුම් සම්ප්‍රදායයට යි.